

12.1- Sigorta Poliçesi

Sigorta sözleşmesi

Sigorta sözleşmesi, sigortacının bir prim karşılığında, kişinin para ile ölçülebilir bir menfaatini zarara uğratan tehlikenin, rizikonun, meydana gelmesi hâlinde bunu tazmin etmeyi ya da bir veya birkaç kişinin hayat süreleri sebebiyle ya da hayatlarında gerçekleşen bazı olaylar dolayısıyla bir para ödemeyi veya diğer edimlerde bulunmayı yükümlendiği sözleşmedir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta primi olarak bilinen ilk ödemeye karşılık, poliçe dili kapsamındaki tehlikelerden kaynaklanan zararları ödemeyi taahhüt eder. Yani sigorta şirketi, sigorta yaptıran kişinin karşı karşıya kalabileceği riskleri satın alır. **Sigorta sözleşmesinin amacı** zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

Sigortacı, sözleşmede öngörülen rizikonun gerçekleşmesinden doğan zarardan veya bedelden sorumludur.

Sözleşmede öngörülen rizikolardan herhangi birinin veya bazılarının sigorta teminatı dışında kaldığını ispat yükü sigortacıya aittir.

Aksine sözleşme yoksa, sigortacının sorumluluğu primin veya ilk taksitinin ödenmesi ile başlar; kara ve denizde eşya taşıma işlerine ilişkin sigortalarda, sigortacı, sözleşmenin yapılmasıyla sorumlu olur.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta sözleşmeleri belirli ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanmıştır ve bu nedenle diğer birçok sözleşmede bulunmayan bazı özelliklere sahiptir. **Sigorta poliçesinde, sigorta talebinde bulunanın sigorta şirketine doğru bilgi verme zorunluluğu vardır.** Bunun içinde sigorta sözleşmesine başvurulur. Bu durum sonuç olarak karşılıklı güven gerektiren bir husustur. **İki tarafında istekleri üzerinde anlaşmaya varılan ve bir sigorta sözleşmesine dökülen istekler, sigorta poliçesi adı verilen bir senede entegre edilir.**

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi genel olarak entegre bir sözleşmedir, yani sigortalı ve sigortacı arasındaki sözleşmeyle ilgili tüm formları içerir. Bazı durumlarda, nihai sözleşmeden sonra gönderilen mektuplar gibi ek yazılarla belirtilen istekler de sigortalanabilir.

Sigorta şirketi, düzenlenen ve şirket yetkilileri tarafından imzalanan poliçeyi, sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarih baz alınarak 24 saat içinde, mazeretli durumlar için ise 15 gün içinde sigorta yaptırana verme zorunluluğundadır. Bu süre zarfları içerisinde sigorta şirketi poliçeyi teslim etmemiş ise, poliçenin geç verilmesi yüzünden doğan tüm hasarları karşılamak zorundadır.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi, sigorta yaptıran kişi ve sigorta yaptırdığı şirket arasında imzalanan anlaşmanın **yazılı bir belgesidir**. Bu sigorta poliçesinde hem sigorta edenin hem de sigorta edilenin sahip olduğu haklar ve üstlendiği sorumluluklar yer almaktadır.

Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigorta yaptıran kişi arasında bir anlaşma yapıldığının kanıtıdır ve bu anlaşmanın neler üzerine yapıldığının yazılı bir beyanıdır. Sigorta poliçeleri, **Türk Ticaret Kanununun** belirttiği detaylar çerçevesinde düzenlenir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Buna göre bir sigorta poliçesinde hem sigorta şirketinin hem de sigorta yaptıran kişinin hakları ve sorumlulukları belirtilmelidir. Yapılan sigortanın hangi şartlara bağlı olarak yapıldığı ve sigortalanması özel olarak istenen durumlar sigorta poliçesinde yer almalıdır. Ayrıca yapılan sigorta poliçesinin kolay ve anlaşılır bir dilde yazılmış olması gerekmektedir.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Türk Ticaret Kanunun ilgili maddesine göre **bir sigorta poliçesinin taşınması gereken özellikler ve içermesi gereken unsurlar** şu şekildedir:

- Poliçenin düzenlendiği tarih
- Poliçenin başlangıç ve bitiş tarihleri
- Sigorta şirketi ve sigortalının veya sigorta ettirenin isim ve adresi
- Prim tutarı ve primin ödenme koşulları
- Eğer varsa sigorta işleminden çıkarı olan kişinin isim ve adresi
- Sigorta bedeli
- Sigortalama işleminin konusu
- Hazırlanan poliçe ile hangi güvencelerin verildiği

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesindeki bu bilgiler, sigorta şirketi tarafından hazırlanır, imzalanır ve sigorta yaptıran kişiye elden verilir. **Sigorta poliçesinin ekinde kesinlikle belirtilmesi gereken iki husus vardır.** Bunlar, **sigortanın genel şartları** ve sigortalanan kişinin istediği **özel koşullardır.** Sigorta poliçesinde belirtilen genel şartlar, yapılan sigorta hakkında ayrıntılı bilgi verir. Poliçenin bu kısmında nelerin sigortalandığı, nelerin sigortalanmadığı, sigorta şartları dışında kalan durumlar, sigortalanan kişinin hakları ve yükümlülükleri, sigorta şirketinin hakları ve yükümlülükleri bulunur. Ayrıca güvence altına alınan şeylerin hasar görmesi durumunda hangi işlemlerin yapılacağı da burada yazmaktadır.

Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta yaptıran kişilerin yararlarını gözetmek amacı ile belirlenen sigorta genel koşulları devletin bilgisi ve koruması dâhilindedir. Poliçede belirtilen sigorta koşullarının iki taraf içinde devreye girmesi ancak **Hazine Müsteşarlığının onayı sonrasında** gerçekleşebilir.

Kasko Sigortası, Zorunlu Trafik Sigortası, DASK ya da Seyahat Sağlık Sigortası gibi sigorta işlemleri için sigorta şirketleri veya yetkilendirilmiş acenteler tarafından hazırlanan ve imzalanan bu belgelere **Sigorta Poliçesi** denir.

Sigorta sözleşmesinin sigorta mevzuatında **geçerli olan adı** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Sigorta poliçesi

B. Satış sözleşmesi

C. Pazarlama sözleşmesi

D. Garanti sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP A**

12.2- Sigorta İle İlgili Bazı Tanımlar

SİGORTA İLE İLGİLİ BAZI TANIMLAR

SİGORTA: Önceden ödenen prim karşılığında, bir kimsenin ya da bir şeyin herhangi bir yönden ilerde karşılaşılabileceği ani ve beklenmedik zararı gidermek için, bu işle uğraşan bir kuruluşla yapılan bağlantı sözleşmesidir. İlgili kuruluş Hazine Müsteşarlığıdır.

SİGORTA POLİÇESİ: Sigortanın hangi şartlarda yapıldığını gösteren belgedir.

Prim: herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu teminata karşılık ödenen ücrettir.

Sigorta başlangıcı ve bitişi: sigorta poliçesinde belirtilen sigorta başlangıç ve bitiş tarihleridir. Türkiye saati ile öğlen saat 12:00'da başlar ve öğlen saat 12:00'da biter.

Sigorta bedeli: hasar durumunda sigorta şirketinin ödemek zorunda olduğu maksimum tutardır. Sigortalanan bir malın (eşya, bina, makine, emtia, elektronik cihaz, teçhizat vb.) Zarara uğraması veya çalınması gibi durumlarda, sigorta yaptıran kişiye sigorta bedeli tazmin edilir.

Sigorta değeri: Sigortalanan malın piyasadaki gerçek değeridir. Sigorta bedeli hesaplaması yapılırken sigorta değeri de göz önünde bulundurulur.

Eksik Sigorta: Poliçede gösterilen sigorta bedelinin hasar anındaki sigorta değerinden daha düşük olması durumuna “**eksik sigorta**” adı verilir.

Aşkın Sigorta: Sigortalanan varlığın sigorta bedeli, sigorta değerinden fazla olursa aradaki oluşan fark, “**aşkın sigorta**” olarak adlandırılır.

YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

Klozlar: Sigortanın genel ve özel şartlarıdır.

Temditname (Tecditname): Sigorta sözleşmesi süresinin sona ermesinden sonra, sözleşmenin otomatik olarak sigortacı tarafından yenilenmesine ve esas sözleşmedeki hükümleri içeren yeni bir poliçe düzenlenmesine uzatma (temdit) ya da yenileme (tecdit) işlemi denir.

Zeyilname: Sigorta poliçesinin bitiş tarihinden önce poliçede yapılan her türlü değişiklik için düzenlenen ve poliçeye eklenen belgelerdir.

TAZMİNAT: Kaza gerçekleşip hasar oluştuğunda hasarın telafisine yönelik ödemelerdir.

İki türdür:

- 1. Maktu Tazminatlar:** Sigorta poliçesinde belirtilen risk (kaza) gerçekleştiğinde ödenen, poliçede belirtilen sabit tazminattır. Örnek: Vefat Sigortaları, Ferdi Kaza Sigortaları.
- 2. Hasar Tazminatları:** Risk (kaza) gerçekleştiğinde oluşan hasarı onarmak için ödenen tazminatlardır.

Düzenlenen poliçeye, geçerlilik süresi içerisinde **yeni bir şart eklenmesi** durumunda hangi belge düzenlenir?

- A. Tecditname
- B. Yeni poliçe
- C. Aşkın poliçe
- D. Zeyilname**

**DOĞRU
CEVAP D**

12.3- Sigortanın Temel Prensipleri

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- Mutlak İyi Niyet Prensibi
- Sigortalananabilir Menfaat İlişkisi Prensibi
- Rizikonun Varlığı Prensibi
- Yakın Sebep Prensibi
- Tazminat Prensibi
- Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)
- Hasara Katılım Prensibi

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Mutlak İyi Niyet Prensibi**

Sigortalı ile sigorta şirketinin arasındaki ilişki “sigorta sözleşmesi” ile başlamaktadır. Mutlak iyi niyet prensibine göre; tarafların her birinin diğerine sözleşmeyi kabul edip-etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri, talep edilmemiş olsa bile vermesini, tarafların hile yapmaktan kaçınmalarını gerektirmektedir. Sigorta sözleşmeleri güven üzerine kurulmuştur. İki tarafında sorumluluk çerçevesinde bu güveni sarsmaması gerekmektedir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Sigortalanabilir Menfaat İlişkisi Prensibi**

Sigorta konusu, sigortalı şey ya da olası sorumluluktur. Bu yangın sigortalarında bina ve muhteviyatı, nakliyat sigortalarında gemi ve yük, sorumluluk sigortalarında bir kimsenin yasal sorumluluğu, hayat sigortalarında yaşam olabilmektedir. Buna karşılık sigorta sözleşmesinin konusu ise; yukarda sayılan bina, gemi, sorumluluk vb. değil, poliçe sahibinin bunlar üzerindeki para ile ölçülebilir menfaattir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Rizikonun Varlığı Prensibi**

Riziko; gerçekleşmesi kesin olmayan veya ölüm gibi gerçekleşmesi kesin olmakla beraber ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ve sigortalı ile sigortacının iradesi dışında meydana gelebilecek bir olay şeklinde tanımlanabilir. Sigortanın yapılabilmesi için bir riskin varlığı olması gerekir. Riskin de gerçekleşme ihtimali olabileceği gibi gerçekleşmeme ihtimali de olmalıdır.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Yakın Sebep Prensibi**

Sigorta ettirenin sigorta sözleşmesine dayanarak bir tazminat işleminde bulunabilmesi, hasarın söz konusu poliçe ile sigortalanan rizikolardan birinin gerçekleşmesi ile meydana gelmiş olması şartına bağlıdır. Yakın sebep prensibi **prim hangi teminatın karşılığı olarak alınmış ise tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödeneceğini** ifade etmektedir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Tazminat Prensibi**

Tazminat, rizikonun gerçekleşmesi ve hasarın oluşması nedeniyle doğan zararı gidermek için sigortacı tarafından sigortalıya ödenen miktardır. Sigortalı malın hasardan hemen bir gün önceki değerine getirecek meblağın hesaplanarak ödenmesini gerektirir. Sigorta sözleşmesinin amacı zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)**

Mal sigortalarının önemli bir prensibi de sigortacının, tazminat ödendikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesidir. Rücu prensibi bazı sigorta şirketlerinde “halefiyet prensibi” ismi altında kullanılmaktadır.

SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Hasara Katılım Prensibi**

Hasara katılım prensibi, müşterek ve kısmi sigortalarda uygulanmaktadır. Sigorta konusu teminat aynı değerdeki, aynı tehlikelere karşı, aynı anda sigorta yapılması durumunda devreye girmektedir. Sigortalının zararı için birden fazla sigortacıdan tazminat almasını önleyerek tazminat prensibinin de zedelenmesine engel olmaktadır. Diğer taraftan da hasara katılım, poliçe koşullarına göre hasarı ödemiş olan bir sigortacının, aynı hasardan dolayı herhangi bir şekilde sorumlu olan diğer sigortacıları hasarı paylaşmaya davet etme hakkıdır.

Aşağıdakilerden hangisi sigortanın genel prensiplerinden birisi değildir?

- A. Tazminat
- B. Evleviyet**
- C. Halefiyet
- D. Azami iyi niyet

**YANLIŞ
CEVAP B**

12.4- Zorunlu Sigortalar

Zorunlu sigortalar, hem sigorta sahibini güvence altına alan ve üçüncü kişileri kaza, doğal afet gibi risklere karşı hem sigortalıyı ve üçüncü kişileri koruyan hem kamu güvenliğini sağlayan sigorta çeşitleridir. **Kamu kurumları tarafından denetlenir ve yaptırılmaması durumunda cezai yaptırımlar uygulanır.**

Ülkemizde hem can ve mal kayıplarının hem de üçüncü kişilerin mağduriyetinin karşılanmasına yönelik olarak hazırlanmış çok sayıda zorunlu sigorta çeşidi vardır.

Zorunlu Sigortalar Nedir?

Zorunlu sigorta çeşitlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Zorunlu trafik sigortası
- Yeşil kart sigortası
- Zorunlu deprem sigortası (DASK)
- Seyahat sağlık sigortası
- Karayolları yolcu taşımacılığı mali sorumluluk sigortası
- Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası
- Tehlikeli maddeler ve tehlikeli atık zorunlu mali sorumluluk sigortası

Zorunlu Sigortalar Nedir?

- Özel güvenlik zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Sertifika mali sorumluluk sigortası
- Zorunlu paket tur sigortası
- **Tüp gaz zorunlu sorumluluk sigortası**
- Deniz araçları zorunlu mali sorumluluk sigortası

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri **değildir?**

A. Nakliyat Emtia sigortası

B. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüp gaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**DOĞRU
CEVAP A**

Tehlikeli Maddeler ve Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası:

Yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı maddelerin **üretimi, depolanması, nakledilmesi, satışı** ve kullanımı aşamasında üçüncü kişilerin uğrayacağı maddi-bedeni zararları karşılayan zorunlu bir sigorta türüdür.

Kimler, tehlikeli maddeler zorunlu sorumluluk sigortasını yaptırmaz?

- A. Tehlikeli maddeyi üretenler
- B. Tüketici olarak tüketenler**
- C. Tehlikeli maddeyi nakledenler
- D. Tehlikeli maddeyi satanlar

**DOĞRU
CEVAP B**

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu hükümleri çerçevesinde yolcu taşımacılığı yapan şehirlerarası taşımacılar için yapılması zorunludur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası teminat limitleri Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlık tarafından saptanır ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer. İl sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 km' ye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ve belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehir içi taşımalar bu kapsam dışında tutulmuştur.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

Ancak il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle valiliklerce veya ilgili belediyelerce farklı düzenleme yapılabilir. Taşımacılık belgesi bulunan araçların bu poliçeyi yaptırmayı Ulaştırma Bakanlığı tarafından zorunlu tutulmuştur. Bu tür araçlar için tanzim edilecek poliçelerdeki teminat limitleri her sene bakanlıkça belirlenmektedir.

Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

Teminatları nelerdir ?

Bu sigorta ile sigortacı motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalarda dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde sigortalının 10.07.2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'ndan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder.

Hazine Müsteşarlığı 10 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüm görev ve yetkileriyle Maliye Bakanlığı ile birleşip **Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı** adını almıştır.

Karayolları Trafik Kanunu' nun 91. Maddesi uyarınca;
“İşletenlerin, bu Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasına göre olan sorumluluklarının karşılanmasını sağlamak üzere mali sorumluluk sigortası yaptırmaları zorunludur.”

Aksi durumda ilgili hüküm gereğince geçerli teminat tutarları üzerinden zorunlu mali sorumluluk sigortası bulunmayan araçlar trafikten men edilir.

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre, zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortasına ilişkin **sigorta genel şartları**, aşağıda verilen **hangi Bakanlık** tarafından onaylanır?

A. T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

B. T.C. Millî Eğitim Bakanlığı

C. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

D. T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası, şehirler arası ve uluslararası seyahat eden yolcuları, sürücüleri ve sürücü yardımcılarını yolculuğun başlangıcından bitişine kadar, otobüsün içinde veya dışında, otobüs hareket halinde iken veya değilken, yolculuk sırasında veya bekleme, duraklama ve mola yerlerinde karşılaşılabilecek her türlü kazalara karşı, sigortalılar (yolcular, sürücüler ve yardımcılar) yararına taşımacı tarafından yaptırılması zorunlu bir kaza (can) sigortası olup, kazanın oluşunda taşımacının yada sürücü ve yardımcılarının bir kusurları bulunmasa bile, ölümlerde sigorta poliçesinde yazılı tutarın tamamı, bir zarar (destekten yoksunluk) hesabı yapılmaksızın, ölen kişinin mirasçılarına eksiksiz ve kesintisiz olarak; yaralanmalarda beden gücü kayıp oranına göre zarar gören kişilere ödenir.

Karayolları Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortasına ilişkin olarak hangisi **yanlıştır**?

A. Taşımacılık hizmetinin başlangıcından bitimine kadar geçen seyahat süresi içinde, duraklamalar da dahil olmak üzere gerçekleşebilecek kazalar teminat altına alınmaktadır

B. Can sigortasıdır

C. Sorumluluk sigortasıdır

D. Teminat altına alınan riziko kazadır

**YANLIŞ
CEVAP C**

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Kapsama dahil olan teminatlar;

- Ölüm
- Yaralanma
- Tedavi

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

Kapsam Dışında Kalan Haller ;

- a) Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma, (savaş ilan edilmiş olsun, olmasın) iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği sıkıyönetim ve askeri hareketler,
- b) Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine, kavgalara katılma,
- c) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar, terör ve buna bağlı sabotaj eylemlerinde bulunanların talepleri, aracın terörist eylemlerde kullanıldığını veya kullanılacağını bilerek araca binen kişilerin zarara uğramaları nedeniyle ileri sürecekleri talepler,

Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

- d) Nükleer, biyolojik ve kimyasal rizikoların ve bunların gerektirdiği sıkıyönetim ve askeri tedbirler,
- e) Cürüm ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,
- f) Tehlikede bulunan kişiler ve malları kurtarma durumu hariç, sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,
- g) Çalınma veya gasp edilme olayında taşıtın çalındığını veya gasp edildiğini bilerek taşıta binme.

Suda boğulmalar, sigortanın kapsamına giren bir kaza neticesinde meydana gelmediği takdirde, sigorta kapsamı dışındadır.

Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası kapsamında aşağıdakilerden hangisi **sigorta teminatı kapsamı dışındaki** hallerden birisi **değildir**?

- A. Aracın çalındığını bilerek taşıta binme
- B. Savaş
- C. Sigortalının kendisini bile bile tehlikeye atması
- D. Kazanın sigortalının ölümüne yol aması**

DOğRU
CEVAP D

12.5- Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Genel Şartları

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

Trafik Sigortası

Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda **"karşı tarafın"** malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar. Araç sigortasının özel şartları her bölgede yasal düzenlemeler ile değişebilmektedir.

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası, Türkiye'deki en yaygın sigorta türlerinden biridir. 2918 Sayılı Karayolları Kanunu gereğince **kara yoluna çıkan tüm motorlu araçlar tarafından yaptırılması zorunludur.** Polis kontrollerinde araçlarda bulunması beklenen belgelerden biri, trafik sigortası poliçesidir.

Trafik Sigortası bir **sorumluluk sigortasıdır** ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar. Aracı işleten kişinin kendi aracına veya kendi kendisine vereceği zararları karşılamaz, **Kasko sigortasının yerine geçmez.** Trafik sigortası, **manevi tazminat taleplerini de karşılamaz**

Kapsama Giren Teminat Türleri

- Maddi Zararlar Teminatı
- Sağlık Giderleri Teminatı
- Sakatlanma Teminatı
- Destekten Yoksun Kalma (Ölüm) Teminatı

Teminat Dışında Kalan Haller

- İşletilme halinde olmayan araçların sebep olacağı zararlar,
- Hak sahibinin kendi kusuruna denk gelen tazminat talepleri
- Manevi tazminat talepleri
- Çalınan veya gasp edilen araçların sebep oldukları ve Karayolları Trafik Kanununa göre sigortalının sorumlu olmadığı zararlar, aracın çalındığını veya gasp edildiğini bilerek binen kişilerin zarara uğramaları nedeniyle ileri sürülecek talepler ile çalan ve gasp eden kişilerin talepleri,
- Motorlu bisikletlerin kullanılmasından ileri gelen zararlar,
- **Hız yarışları veya yarış güzergahında antrenman yapan araçların karıştığı kazalar**
- Terör eylemleri amacıyla kullanılan araçların hasarları
- Kaza sırasında römorklarda taşınan malların zararları

Sigorta Ücretinin Ödenmesi

Sigorta ücreti; prim, Güvence Hesabına katılma payı ile sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak mevcut ve ileride konulacak vergi, resim ve harçlardan oluşur.

Sigorta ücretinin tamamı, sözleşme yapılır yapılmaz poliçenin teslimi karşılığında **sigorta şirketinin yetkili acentesine** peşinen ödenir.

Ancak taraflar, sigorta priminin en az dörtte biri poliçenin teslimi karşılığında peşin olmak koşuluyla, taksitler halinde ödenmesini kabul edebilirler. Bu takdirde sigortacı prim ödenmemesi sebebiyle sahip olduğu sözleşmenin feshi hakkından vazgeçmiş sayılır.

Sigortalının Değişmesi

Sigorta sözleşmesi, sözleşmeye taraf olan sigortalıyı takip eder.

“Sigortalı araç işletenlerinin değişmesi halinde, devreden kişi **on beş gün içinde** sigortacıya durumu bildirmek zorundadır. Sigortacı sigorta sözleşmesini, durumun kendisine tebliği tarihinden itibaren on beş gün içinde feshedebilir. Sigorta, fesih tarihinden on beş gün sonrasına kadar geçerlidir.”

Sigortanın Başlangıcı Ve Sonu

Sigorta, poliçede, başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin 12.00'da başlar ve öğleyin saat 12.00'da sona erer.

Tazminat ve Giderlerin Ödenmesi

Sigortacı; hak sahibinin, kaza veya zararın tespit edilebilmesi için gerekli tüm belgeleri sigortacının merkez veya şubelerinden birine ilettiği tarihten itibaren **sekiz işgünü** içinde tazminatı hak sahibine **öder**.

Sigortacının kendisine iletilen belgelere haklı olarak itiraz etmesi veya kendisinin hak sahibinden ya da başka bir kurumdan haklı olarak yeni bir belge talep etmesi halinde söz konusu süre yeni talep edilen belgenin sigortacının merkez veya şubelerinden birine iletilmesinden sonra başlar. Sigortacı hak sahibinden münhasıran hak sahibinin tazminat hakkını etkileyen bilgi ve belgeleri talep edebilir.

Sigortacının Halefiyeti (Rücu)

Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken hak sahibi yerine geçer.

Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda kazaya sebebiyet veren sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

- Tazminatı gerektiren olay, sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kasti bir hareketi veya ağır kusuru sonucunda meydana gelmiş ise,
- Tazminatı gerektiren olay, aracın ilgili mevzuat hükümlerine göre gereken ehliyetnameye sahip olmayan veya geçerliliğini yitirmiş sürücü sertifikasına sahip ya da ehliyetine geçici/sürekli el konulmuş kimseler tarafından sevk edilmesi veya trafik kurallarının ağır kusur ile ihlali sonucunda meydana gelmiş ise,
- **Aracın, uyuşturucu madde veya ilgili mevzuatta belirlenen seviyenin üzerinde alkollü içki almış kişilerce veya aynı mevzuatta alkollü içki alamayacağı belirtilen kişilerce alkollü içki alınmak suretiyle kullanılması sırasında meydana gelen zararlar,**

- Tazminatı gerektiren olay, yolcu taşımaya ruhsatlı olmayan araçlarda yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilmiş olan istiap haddinden fazla yolcu veya yük taşınması veya patlayıcı, parlayıcı ve tehlikeli maddeleri taşıma ruhsatı bulunmayan araçlarda, bu maddelerin parlama, tutuşma ve infilakı yüzünden meydana gelmiş ise
- Sigortalının rizikonun gerçekleşmesi halinde Sigortalının rizikonun gerçekleşmesi halinde
- Tazminatı gerektiren olayın aracın çalınması veya gasp edilmesi sonucunda olması halinde, çalınma veya gasp edilme olayında sigortalının kendisinin veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusurlu olduğu tespit edilirse,

- Bedeni hasara neden olan trafik kazalarında sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin, tedavi veya yardım amaçlı sağlık kuruluşuna gitme, can güvenliği nedeniyle uzaklaşma gibi zorunlu haller hariç olmak üzere, olay yerini terk etmesi veya kaza tutanağı, alkol raporu vb. kazanın oluş koşullarına ilişkin gereken belgelerin düzenlenmesi yükümlülüğüne aykırı davranması halinde,

Sigortacı rücu sebeplerine dayanarak tazminat sürecini geciktiremez ve bu sebeplere dayalı bilgi ve belgeyi hak sahibinden talep edemez.

Karayolu motorlu araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre **sigorta priminin ödenmesi** ile ilgili olarak hangisi **doğrudur**?

- A. Sigorta primi hiçbir peşinat verilmeden ödenebilir
- B. Sigorta primleri sigorta şirketinin yetkili acentesine ödenebilir**
- C. Sigorta primleri şirketin genel merkezinden başka bir yere ödenemez
- D. Sigorta primleri hiçbir şekilde taksitle ödenemez

**DOĞRU
CEVAP B**

Zorunlu Trafik sigortasından faydalanma şartları;

İşletenin kendisinin uğrayacağı bir zarar söz konusu olmamalıdır.
Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekir.
Sigorta kapsamındaki kaza karayolunda olmalıdır.
Motorlu araç işletme halinde olmalıdır.
Hatır taşıması söz konusu olmamalıdır.
Zarar görenin beraberinde bulunan eşyanın zarar görmesi gereklidir.
Burada zarar görenin beraberinde bulunan bagaj ve benzeri eşya dışında araçta taşınan eşyanın uğradığı zarardan işletenin sorumluluğu genel hükümlere tabidir. Yani zarar görenin bagaj ve benzeri eşyanın zarar görmesi halinde sigortacının sorumluluğu bulunmaktadır.

- Aracın çalınma ve gasp edilmesinde işleten ve eylemlerinden sorumlu kişilerin kusurunun bulunmaması gerekir. Yani işletenin aracın çalınması veya gasp edilmesinde araç işleteni veya işletenin eylemlerinden sorumlu olduğu kişilerin kusuru yoksa araç işleteninin sorumlu olmaması nedeniyle sigortacının da sorumluluğu bulunmamaktadır.
- Motorlu bisiklet sürücülerinin uğradığı zarardan sigorta şirketi sorumlu değildir.

Hatır taşıması, taşıyanın bir kimseyi taşıtına bindirip ücret almaksızın ve bir çıkarı olmaksızın bir yerden bir yere götürmesidir. Bu tanıma göre, taşımanın "hatır taşıması" sayılabilmesi için iki unsur gereklidir:

Birinci unsur, araca bindirilen kişiden bir ücret alınmamış olmalıdır.

İkinci unsur, taşıyanın, taşıdığı kişiden bir çıkarı, bir beklentisi olmamalıdır.

Zorunlu Trafik Sigortasından faydalanma şartlarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kaza karayolunda meydana gelmelidir
- B. Motorlu araç işletme halinde olmalıdır
- C. Motorlu bir aracın söz konusu olması gerekmektedir
- D. Hatır taşıması halinde de zorunlu trafik sigortasından yararlanılır**

**YANLIş
CEVAP D**

Kasko Sigortası

Kasko Sigortası

Kara taşıtları sigortası ya da kısaca **kasko**; bir aracın kaza geçirmesi, yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alan bir sigorta sözleşmesidir. Trafik sigortasından farklı olarak, **poliçe sahibinin kendi aracının hasarını da kısmen veya tamamen karşılar. Trafik sigortasının aksine, zorunlu değildir.**

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Bu sigorta ile sigortacı, sigortalının poliçede belirtilen ve karayolunda kullanma izni olan motorlu ve motorsuz kara araçlarından doğan menfaatin aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda doğrudan uğrayacağı maddi zararları teminat altına alır.

- Aracın karayolunda veya demiryolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz araçlarla çarpışması,

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler, ile fiil ehliyetine sahip olmayan kişilerin yol açacağı zararlar,
- Aracın yanması,
- Aracın veya araç parçalarının çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Tazminatın Ödenmesi

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde sigortalı durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirir. Araç kayıtlarına çalınma durumunu gösteren şerh ve sair açıklamaların konduğunu ve aracın ilgili mevzuata göre devrine engel teşkil edebilecek kısıtlamaların bulunmadığını gösteren belgeler sigortacıya teslim edilir. Sigortacı bu genel şartlara göre tazminatı öder. İlgililer hakkında cezai soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir

Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Çalınmış olan aracın bulunması, sigorta tazminatının ödenmesinden önce olmuş ise sigortalı, aracı geri almak zorundadır.

Sigortacı tarafından değeri ödenen araç, ödemedenden sonra bulunursa, sigorta ettiren ve/veya sigortalı keyfiyeti derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu durumda anlaşma hükümlerine göre sigortalı tazminatı iade eder veya aracın mülkiyetini sigortacıya devreder.

Araçta çalınma dolayısıyla bir zarar meydana gelmiş ise sigortacı zararı öder.

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar kaç gün içinde **sonuç vermediği takdirde** sigortalı, ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle durumu sigortacıya bildirir ve aracın **çalınma günündeki değeri** ödenir?

- A. 7 gün
- B. 14 gün
- C. 15 gün
- D. 30 gün**

**DOĞRU
CEVAP D**

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Arasındaki Farklar

Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası arasındaki en temel fark; birinin zorunlu, diğerinin ise isteğe bağlı olmasıdır.

Zorunlu **Trafik Sigortası** herhangi bir kaza halinde karşı tarafta oluşabilecek zararları kapsarken **kasko**, kendi aracınızla ilgili hasarları karşılar.

Trafik sigortası ile kasko sigortası arasındaki **farkları gösteren** aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kasko sigortası isteğe bağlıdır, trafik sigortası zorunludur
- B. Trafik sigortası sorumluluk sigortasıdır, kasko sigortası mal sigortasıdır
- C. Kasko sigortası zorunlu sigortadır, trafik sigortası isteğe bağlıdır**
- D. Trafik sigortası sigortalının üçüncü şahıslara verdiği zararı, kasko sigortası ise sigortalının zararını karşılar

**YANLIŞ
CEVAP C**

12.6- Ziya ve Hasar Kavramalrı

Zayi kelime olarak Kaybolma, yitme, Kayıp yok olmuş, elden çıkmış, mahvolmuş, işe yaramayan, yararsız, boş anlamına gelmektedir.

Eşya Taşıma Sözleşmelerinde Yükte Meydana Gelen Zarardan Doğan Sorumluluk:

Ziya ve Hasar

Ziya, bir maldan ekonomik olarak yararlanma imkanının ortadan kalkması durumunu ifade etmektedir. Hasar ise bir malın ekonomik kıymetini azaltan ancak ortadan kaldırmayan zararların tümüdür.

Buna ek olarak bir eşyanın, artık ekonomik olarak fayda getirmeyecek kadar geç teslim edilmesi hali de ziya olarak tanımlanabilmektedir.

"Eşya, taşıma süresini izleyen yirmi gün içinde teslim edilmezse, hak sahibi ona zayi olmuş gözüyle bakabilir." hükmüyle tanımlanan ziya karinesiyle belirtmektedir.

Ziya karinesinin süre bakımından şartı eşyanın tesliminin tahammül edilmesi beklenemeyecek kadar gecikmiş olmasıdır. Buna göre bu mahiyette bir gecikmenin ziya niteliğini teşkil edebilmesi için cismen yok olmanın sonuçlarını doğurması gerekmektedir.

TTK'nın 874. Maddesi hükmünde **bu süre yurtiçi taşımalarda yirmi gün ve sınır ötesi taşımalarda ise otuz gün olarak belirlenmiştir.**

Ancak Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) bu konuda farklı bir süre öngörmektedir. **CMR'ye tabi taşımalarda taşıma süresi sözleşmede kararlaştırılmış ise bu sürenin bitiminden itibaren 30 gün geçtikten sonra malın zayi olduğu kabul edilir. Taşıma süresi sözleşmeyle belirtilmemişse, yükün taşıyıcıya tesliminden itibaren 60 günün geçmesiyle ziya karinesi kullanılabilir hale gelmektedir**

Ziya ve Hasar

Hasar Kavramı

Bir malın ekonomik kıymetini azaltan zararlar, hasar kavramı ile açıklanmaktadır.

Malın hasara uğraması halinde gönderilen veya gönderen, malı hasarlı haliyle almak durumundadır.

Durum her ne kadar böyle olsa da malın uğradığı zarar ondan elde edilmesi beklenen ekonomik yararı tamamen kaldıracak nitelikteyse artık hasardan değil ziya halinden bahsedilmesi gerekmektedir.

Ziya ve Hasar

Zararın Miktarının Belirlenmesi

Taraflar arasında "Teslimde Özel Menfaat Şartı" (Special Interest In Delivery) kararlaştırılmamış ise, zarar, yükü teşkil eden eşyanın yüklenmek üzere teslim olunduğu yer ve zamanda ki ekonomik değerinin esas almasıyla ve zararın türüne göre tespit edilmektedir.

Zayi kelimesinin tanımı, aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

A. Malın yanması, kaybolması, çalınması, yetkili makamlarca mala el konulması, malın yanlışlıkla alıcıdan başkasına teslim edilmesi halleridir

B. Nakliyecinin taşıdığı malın değerinin azalmasına neden olan her türlü maddi kötüleşmesidir

C. Malın geç teslim edilmesidir

D. Yükümlülüklerin ihlalidir

**DOĞRU
CEVAP A**

12.7- Rücu ve Zaman Aşımı

Rücu ve Zaman Aşımı

6098 Sayılı TÜRK BORÇLAR KANUNU

C. Zamanaşımı

I. Kural

MADDE 72- Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır. Haksız fiil dolayısıyla zarar gören bakımından bir borç doğmuşsa zarar gören, haksız fiilden doğan tazminat istemi zamanaşımına uğramış olsa bile, her zaman bu borcu ifadan kaçınabilir.

Rücu ve Zaman Aşımı

II. Rücu isteminde

MADDE 73- Rücu istemi, tazminatın tamamının ödendiği ve birlikte sorumlu kişinin öğrenildiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde tazminatın tamamının ödendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Tazminatın ödenmesi kendisinden istenilen kişi, durumu birlikte sorumlu olduğu kişilere bildirmek zorundadır. Aksi takdirde zamanaşımı, bu bildirimin dürüstlük kurallarına göre yapılabileceği tarihte işlemeye başlar.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları

Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten **başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.** Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları

Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak **iki yılda zamanaşımına** uğrar.

Karayolları Trafik Kanununda öngörülen zorunlu mali sorumluluk sigortasından doğan istemler herhalde kaza gününden başlayarak kaç yıl içinde **zaman aşımına** uğrar?

- A. 7
- B. 8
- C. 10**
- D. 5

**DOĞRU
CEVAP C**

"Trafik Garanti fonu nedir?"

Diğer adıyla Güvence Hesabı; zorunlu sigorta kapsamına girmesine rağmen sigortalının belirlenememesi, araca ait sigortanın yapılmamış veya çalınmış araç ile kaza yapılması gibi durumlarda 3 kişilerin mağduriyetini gidermek için oluşturulan bir havuzdur.

GÜVENCE HESABI YÖNETMELİĞİ

Hesaba başvurulabilecek haller

MADDE 9 –

1. Hesaba zorunlu sigortalara ilişkin olarak;

- a) Sigortalının veya sigortayı yaptırmakla sorumlu olanın tespit edilememesi durumunda kişiye gelen bedensel zararlar için,
- b) Rizikonun meydana geldiği tarihte geçerli olan teminat tutarları dâhilinde sigortasını yaptırmamış olanların neden olduğu bedensel zararlar için,
- c) Zorunlu sigorta teminat limitleri ile sigorta poliçesinde belirtilen teminat arasındaki fark kadar ödenecek bedensel tazminat tutarları için,

- ç) Sigorta şirketinin malî bünye zafiyeti nedeniyle sürekli olarak bütün branşlarda ruhsatlarının iptal edilmesi ya da iflası halinde ödemekle yükümlü olduğu maddi ve bedensel zararlar için,
- d) Çalınmış veya gasp edilmiş bir aracın karıştığı kazada, Karayolları Trafik Kanunu uyarınca işletenin sorumlu tutulmadığı hallerde, kişiye gelen bedensel zararlar için başvurulabilir.

(2) Ayrıca Hesaba, Yeşil Kart Sigortası kapsamında Türkiye sınırları içinde meydana gelen zararlardan dolayı Büroca tekemmül ettirilen hasar dosyalarının tazminat ödemesi için Büro tarafından da başvurulabilir.

(3) Hesap, sigorta şirketlerinin birinci fıkranın (ç) bendine istinaden rücu talepleri ile ilgili olarak topluca değerlendirme yapmak suretiyle bu şirketlerle hesap kapatmaya ve hesabın kapatılmasına yönelik anlaşmalar yapmaya yetkilidir. Bu takdirde, hangi sigortalılar için ödeme yapıldığı, sigortalı adı ve soyadı, poliçe numarası, hasar tutarı, hangi şirketten rücu edildiği bir liste halinde tutulur. Bu durumda, rücu eden şirketçe, listede yer alan sigortalılara rücu çerçevesinde yapılmış olan icrai ve yasal takipler derhal kaldırılır.

Zorunlu mali sorumluluk sigortası yaptırmadan trafiğe çıkan motorlu aracın, **kişilere verdiği zararlar** nereden karşılanır?

- A. Kasko sigortasından
- B. Mali sorumluluk sigortasından
- C. Kaza sigortasından
- D. Garanti fonundan**

**DOĞRU
CEVAP D**

12.8- Emtia Sigortaları Yeşil Kart ve CMR Sigortası

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; kara, deniz, hava ve demir yoluyla bir yerden diğer bir yere taşınmakta olan her türlü yükün, taşınmaları sırasında karşılaşılabilecekleri tehlikelerden kaynaklanan hasarlara karşı, Genel ve Özel Şartlar ile belirlenmiş sınırlar çerçevesinde teminat sağlamaktadır.

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortası; Ticari değeri olan mal ve kıymetlerin , bir nakil vasıtası aracılığıyla nakledilmesi esnasında, meydana gelebilecek kayıp ve hasarları teminat altına alan bir sigorta türüdür. Teminat, nakledilmek üzere malların nakliyeciyeye teslimi veya araca yüklenmesi ile başlar, nakil sonrası alınan malları teslim alması ile biter. Yurtdışı taşıma sigortası durumunda ise alıcı malları teslim almamış ise havayolu taşımalarında 30 gün; deniz ve karayolu taşımalarında 60 gün gümrük depolarında beklemesi teminat kapsamında olur.

Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliye sigortası 4 türe ayrılır;

- **Emtia nakliyatı sigortaları**
- **Kıymet nakliyatı sigortaları,**
- **Tekne sigortaları,**
- **Sorumluluk sigortaları.**

Emtia Sigortası Nedir?

Emtia Sigortası, herhangi bir yükün, onu taşımaya uygun karayolu, havayolu, denizyolu ve demiryolu nakil vasıtalarıyla bir yerden bir yere taşınması esnasında uğrayabileceği hasar ve kayıpları poliçede belirlenmiş Nakliyat Sigortası Genel Şartlar ve Özel Şartlar kapsamında güvence altına alan sigorta türüdür.

Emtia sigortalarında 3 ana teminat çeşidi vardır;

- Tam Ziya
- Dar Teminat
- Geniş Teminat

Sorumluluk Sigortaları

Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, **sigortalının kasti hareketlerinden** meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya **ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar** karşılanmamaktadır.

Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve **naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür.** Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.

Nakliye sigortaları, aşağıdaki hangi durumda hasarı karşılar?

- A. Kasti hareket
- B. Ambalaj yetersizliği
- C. Kaza sonucu malların zarar görmesi**
- D. Ambalaj fazlalığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Trafik Sigortası Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "karşı tarafın" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar.

Trafik Sigortası bir sorumluluk sigortasıdır ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil kart sigortası Yeşil Kart sistemine üye olan ülkelerde geçerli olan motorlu araç sigortasıdır. Yani bir anlamda trafik sigortasına ek olarak Türkiye dışındaki ülkelerde de karşı tarafın zararlarını ödeyen bir sigorta türüdür.

Karayollarını kullanan motorlu araçların karşı tarafa verdikleri hasarı güvence altına almak için sigorta poliçelerinin uluslararası geçerliliğinin olması gerekir. Yeşil Kart da uluslararası geçerliliği olan bir sigorta sistemidir.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Ülkemizde ilk olarak 1 Ocak 1953 tarihinde başlayan Yeşil Kart Sistemi'nin (**Uluslararası Motorlu Taşıt Sigortası**) amacı, araç kullanıcılarının seyahat ettikleri ülkelerde karşılaşmaları muhtemel zararlara karşı önlem almaktır.

Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil Kart Uygulamasında trafik kazaları hangi ülkede yaşanırsa yaşansın karşı tarafa verilen zarar karşılanır. Üstelik Yeşil Kart sahibi sürücüler, seyahat edecekleri her ülke için tekrar araç sigortası yaptırmak zorunda değildir.

Yeşil Kart sigortasına sahip araçların karıştıkları kazaların neden olduğu hasarlar, ilgili ülkenin yasaları çerçevesinde ödenir.

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisinde, **yeşil kart sigortasının** tanımı yapılmıştır?

- A. Kasko sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- B. Zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir**
- C. Yangın sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- D. Taşıyıcı mali sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir

**DOĞRU
CEVAP B**

12.09- CMR Konvansiyonu

Malların karayolu ile uluslararası nakliyatına ilişkin kurallar, “Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) ” ile düzenlenmiştir, CMR sözleşmesinin esas amacı; karayolu ile eşya taşımacılığı ve ilgili taraflar arasındaki ilişkiyi, bu ilişkiler çerçevesinde ortaya çıkabilecek hak ve sorumlulukları tanımlamaktadır.

Malların kara yolu ile **uluslararası nakliyatına ilişkin kuralları** hangi sözleşme düzenlemiştir?

- A. CMR**
- B. ATR
- C. ADR
- D. UBAK

**DOĞRU
CEVAP A**

CMR Sözleşmesi; 19 Mayıs 1956 Tarihinde yirmi bir Avrupa ülkesi tarafından Cenevre’de imzalanmış ve yürürlüğe girdikten kısa bir süre içinde hemen hemen tüm Avrupa ülkelerince imzalanıp benimsenmiştir. Ülkemizin CMR Sözleşmesine katılımı ise ancak 7 Aralık 1993 Tarihinde gerçekleşmiştir. Günümüzde, CMR Sözleşmesine taraf olan ülkelerin sayısı 42’ ye yükselmiştir.

Uygulama Alanı

Madde 1 :

1. Bu Sözleşme, Sözleşmede belirtildiği gibi yükleme yeri ve teslim için belirlenen yerin en az biri akit ülke olan iki ayrı ülkede olması halinde, tarafların ikametgahı ve milliyetine bakılmaksızın ücret karşılığında yüklerin taşıt ile karadan taşınmasına ait her mukaveleye uygulanacaktır.

4. CMR Sözleşmesi,

- Uluslararası posta anlaşmalarına göre yapılan taşımalar
 - Ev eşyası taşımalarında
 - Cenaze taşımalarında uygulanmaz.
-
- Taşımanın başlayabilmesi ve sonuçlandırılabilmesi için muhakkak Taşıma Anlaşması, Sevk Mektubu Taşıma Senedi, Hamule Senedi yapıp Sevk Mektubu tanzimi ile teyit edilmelidir.

Aşağıdakilerden hangisi CMR' nin kapsamı dışında olan hallerden **değildir**?

A. Tekstil eşyası taşımaları

B. Cenaze taşımaları

C. Ev eşyası taşımaları

D. Milletlerarası posta anlaşmaları gereğince yapılan taşımalar

**YANLIŞ
CEVAP A**

Taşımacının Sorumlu Olduğu Kişiler

Madde 3 :

Bu Sözleşmenin uygulanması bakımından taşımacı, çalıştırdığı kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetlerinden yararlandığı diğer kimselerin görevleri sırasında hareket ve ihmallerinden sanki bu hareket ve ihmalleri kendisi yapmış gibi sorumlu olacaktır.

Taşıma Mukavelesinin Akdedilmesi Ve Uygulanması

Madde 4 :

Taşıma mukavelesi bir sevk mektubunun düzenlenmesi ile gerçekleştirilir. Bu mektubun yokluğu usule aykırı oluşu veya kaybolması, bu Sözleşme hükümlerine tabi olacak olan taşıma mukavelesinin varlığı ve geçerliliğini etkilemez.

Madde 5 :

1. Sevk mektubu üç nüsha halinde düzenlenerek gönderici ve taşımacı tarafından imzalanır. Sevk mektubunun düzenlendiği ülkedeki yasaları izin verdiği takdirde, bu imzalar matbaada basılabilir veya onların yerine gönderici ve taşımacınının mühürleri kullanılabilir. Birinci suret göndericiye verilir. İkinci yükle beraber gider. Üçüncüsü ise taşımacı tarafından saklanır.

2. Taşınacak yüklerin başka taşıtlara yüklenmesi gerektiği, bunların ayrı çeşit yükler olduğu veya ayrı partilere bölünmesi durumunda gönderici veya taşımacı her çeşit ve parti yük için ayrı bir sevk mektubu isteme hakkına sahiptir.

Madde 6 :

1. Sevk mektubu şu bilgileri içerecektir:

- a) Sevk mektubu tarihi ve düzenleme yeri,
- b) Göndericinin adı ve adresi,
- c) Taşımacının isim ve adresi,
- d) Yükün yükleme yeri, tarihi ve teslim için belirlenen yer,
- e) Yükün gönderildiği kişinin isim ve adresi,
- f) Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesçe anlaşılacak şekilde tarifi,
- ğ) Kaç para olduğu ve bunların özel marka ve sayıları,
- h) Yükün brüt ağırlığı veya başka bir şekilde ifade edilmiş ise miktarı, ı) Taşıma ücretleri (Taşıma bedeli, ek giderler, gümrük resimleri ve mukavelenin aktinden teslimine kadar yapılan diğer ödemeler)
- j) Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlar,
- k) Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın, taşımanın bu Sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not.

Ticari araç sürücüsü yüklediği yük ile ilgili olarak düzenlenen sevk mektubunda, **iş öncesi** aşağıdakilerden hangisinin yer aldığını **kontrol eder?**

- A. Yükün özelliğinin tarifi, ambalaj şekli ve tehlikeli yükler söz konusu olduğunda bunların herkesçe anlaşılacak şekilde tarifi
- B. Taşıma ücretleri (taşıma bedeli, ek giderler, gümrük resimleri ve mukavelenin akdinden teslimine kadar yapılan ödemeler)
- C. Aksine olabilecek herhangi bir hükme bakılmaksızın taşımanın bu taşıma sözleşme hükümlerine tabi olduğunu bildirir not

D. Hepsi

**DOĞRU
CEVAP D**

2. Gerekli durumlarda sevk mektubu şu bilgileri de ayrıca içerecektir:

- a) Aktarmaya izin verilmediğini belirten not,
- b) Göndericinin ödemeyi kabul ettiği ödemeler,
- c) Yükün tesliminde yapılacak ödentilerin miktarı,
- d) Yük değerinin beyanı ve tesliminde özel faizi temsil eden miktar,
- e) Yükün sigorta edilmesine dair göndericinin alıcıya vereceği direktif,
- f) Taşımanın tamamlanması için anlaşmaya varılmış zaman süresi,
- ğ) Taşımacıya verilen belgelerin listesi.

3. Taraflar, yarar gördükleri diğer hususları da sevk mektubuna yazabilirler.

Madde 7 :

1. Gönderici, aşağıdaki hususların hatalı veya yetersiz oluşundan uğrayacağı zarar, hasar ve yaptığı ödemelerden sorumludur.

- a) Madde 6 paragraf 1; b), d), e), f), ğ), j) de belirtilen hususlar,
- b) Madde 6 paragraf 2 de belirtilen hususlar,
- c) Sevk mektubunun düzenlenmesini sağlamak veya daha başka hususların içine yazılması amacıyla göndericinin vereceği her türlü diğer hususlar ve talimatlar.

2. Göndericinin talebi üzerine taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafındaki hususları sevk mektubuna yazarsa, aksi kanıtlanmadıkça bunu gönderici adına yapmış sayılacaktır.

3. Sevk mektubu madde 6 paragraf 1 k da belirtilen beyanı içermez ise taşımacı bu ihmal yüzünden malın kullanma hakkına sahip kişinin bu ihmalden dolayı uğradığı zarar hasar ve yapıldığı ödemelerden sorumlu olacaktır.

Madde 8 :

1. Yüğü teslim aldığı sırada taşımacı şunları kontrol edecektir:

- a) Parça sayısı ve bunların üzerindeki marka ve numaralar bakımından sevk mektubundaki beyanların doğruluğı,
- b) Yüğün ve bunların ambalajının görünürdeki durumu.

2. Taşımacı bu maddenin 1 inci paragrafında belirtilen beyanları kontrol etmek için gerekli makul araçlardan yoksun ise, sevk mektubuna çekincesini gerekçesi ile birlikte yazacaktır. Aynı şekilde yüğün ve ambalajların görünürdeki durumu ile ilgili yazacağı çekincenin gerekçelerini de belirtecektir. Çekinceler, gönderici sevk mektubunda bu çekincelere bağı kalacağını açıkça kabul etmiş olmadıkça göndericiyi bağlayıcı olmayacaktır.

3. Gönderici, yüğün brüt ağırlığını veya bunların başka türlü ifade edilmiş miktarlarını, kontrol etmesini taşımacıdan isteme hakkına sahiptir. Ayrıca parçaların kontrol edilmesini de isteyebilir. Taşımacı kontrol giderlerini isteme hakkına sahiptir. Kontrollerin sonuçları sevk mektubuna yazılır.

- I. İhracatta mallar taşıta yüklendiğinde düzenlenen bir belgedir.
- II. Gönderen, mal ve alıcı hakkında ayrıntılı bilgileri içeren belgedir.
- III. Alıcı, mallar kendisine ulaştığında belgeyi imzalar ve işlemin yapıldığı kanıtlanır.

Yukarıda açıklanan **belge türü** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İrsaliyeli fatura
- B. Fatura
- C. Sevk Mektubu**
- D. Sevk irsaliyesi

DOĞRU
CEVAP C

Madde 9 :

1. Sevk mektubu, taşıma mukavelesinin akdine, mukavelenin koşullarına ve yüklerin taşımacı tarafından kabulüne, **karine teşkil eder.**
2. Sevk mektubunda, taşımacı tarafından beyan edilmiş çekince yok ise aksi kanıtlanmadıkça tesellümde yükün ve ambalajların iyi durumda olduğu, sayılarının, marka ve numaralarının sevk mektubunda yazılı olanlara uyduğu varsayılır.

Madde 10 :

Gönderici, kişilere malzemeye ve diğer yüklere gelecek zarar ziyan ve hasardan, yükün kusurlu olarak ambalajlanmasından kaynaklanan masraflardan taşımacıya karşı sorumludur. Ancak, yükün kabulünde kusur açık seçik ise ve taşımacı tarafından biliniyor ise bu hususta bir çekince beyanında bulunmamış ise bu hüküm geçersizdir.

Madde 11 :

1. Malların tesliminden önce tamamlanması gereken gümrük ve diğer formalitelerin yerine getirilmesi için, gönderici, lüzumlu belgeleri sevk mektubuna ilâştirecek yahut da taşımacıya verecek ve talep ettiği diğer bilgileri kendisine sağlayacaktır.

2. Taşımacı bu belgelerle verilen bilgilerin doğruluğunu ve yeterliliğini incelemek zorunda değildir. **Gönderici bu gibi belgelerin bulunmaması, yetersiz olması, veya usule aykırı oluşundan doğacak zarar, ziyan ve hasardan, taşımacıya karşı sorumludur.** Ancak, taşımacının hatası veya ihmali görülen durumlar bu hüküm dışındadır.

3. Sevk mektubunda belirtilen bu mektuba ekli veya kendilerine verilen belgelerin kaybindan veya hatalı kullanılmasından doğacak sonuçlardan taşımacı, komisyoncu gibi aynı derecede sorumludur. Ancak, taşımacın ödeyeceği tazminat yükün kaybolması halinde ödenecek tazminatı geçemez.

Gümrük ve diğer formaliteler için gerekli talimatlarla ilgili **eksik ve hatalı bilgiden** sorumlu aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Acente sorumludur
- B. Gönderici sorumludur**
- C. Alıcı sorumludur
- D. Gümrük komisyoncusu sorumludur

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşımacının Sorumluluğu

Madde 17 :

1. Taşımacı, yükü teslim aldığı andan, teslim edinceye kadar, bunların kısmen veya tamamen kaybindan ve doğacak hasardan sorumludur.
2. Eğer kayıp, hasar veya gecikme istek sahibinin hatası veya ihmaliinden, taşımacının hatasından değil de, istek sahibinin verdiği talimattan, yüke has bir kusurdan yahut da taşımacının önlenmesine olanak bulunmayan durumlardan ileri gelmiş ise, taşımacı sorumlu tutulamaz.
3. Taşımacı taşımayı yapmak için kullandığı kusurlu taşıtları, bu taşıtı kiraladığı kişinin veya vekilinin yahut çalışanlarının hata ve veya ihmallerinden dolayı sorumludur.

4. Madde 18 paragraf 2 ila 5'e uygun olmak üzere kayıp veya hasar durumları aşağıda belirtilen koşullardan bir veya bir kaçının doğal sonucu olan özel risklerden doğmuş ise, **taşımacı sorumlu tutulamaz.**

a) Kullanılmasında anlaşmaya varılmış ve sevk mektubunda açıkça belirtilmiş olduğu üzere, madeni levha ile kaplanmamış açık taşıtlar kullanılması,

b) Ambalajlanmadıkları veya kötü ambalajlandıkları zaman, özellikleri gereği fire veren veya hasara uğrayan malların ambalajlanmaması veya hatalı ambalajlanmış olması,

c) Yükün gönderici, alıcı veya bunlar adına hareket eden kişiler tarafından alınması, taşınması, yüklenmesi, yığılması veya boşaltılması,

d) Özellikle kırılma, paslanma, çürüme, kuruma, normal fire yahut da güve ve haşerattan kısmen veya tamamen zarar görebilecek malların özelliği,

e) Sandık veya paketlerin üzerindeki marka veya numaraların yetersiz veya hatalı oluşu,

f) Canlı hayvan nakli,

5. Kayıp, hasar ve gecikmeye neden olan faktörlerden bazıları bakımından bu maddeye göre sorumlu olduğu faktörlerin kayıp, hasar ve gecikmeye yaptıkları katkı oranında sorumlu olacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi taşıma sonrasında yapılması gereken işlemlerden **değildir**?

- A. Sigortası olmayan zarar görmüş eşyaların iadesinin alınması
- B. Eşyanın müşteriye zarar görmeden tam ve eksiksiz olarak teslim edilmesi
- C. Taşıma esnasında olabilecek her türlü duruma karşı eşyanın sigortalanması
- D. Taşıma esnasında zarar gören eşyaların zararının alıcıya yansıtılması**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Madde 18 :

1. Kayıp hasar ve gecikmenin madde 17 paragraf 2 de öngörülen nedenlerden birinden doğduğunu **kanıtlamak taşımacıya aittir.**
2. Taşımacı, durumun koşulları bakımından kayıp veya hasarın Madde 17 paragraf 4 de öngörülen özel risklerin bir veya daha fazlasına atfedilebildiğini belirlendiğinde, bunların bu nedenlerden ileri geldiği kabul edilir. Hak iddia eden kimse, kayıp veya zararın bu risklere kısmen veya tamamen bağlı olmadığını kanıtlamak hakkına sahiptir.
3. Anormal bir noksanlık veya sandık yahut paketlerde bir kaybolma olduğunda, kayıp veya hasarın Madde 17 paragraf 4 (a) da belirtilen durumlardan ileri geldiği varsayımına dayanan hüküm uygulanmaz.

4. Eğer taşıma malın sıcağa, soğuğa, ısı derecesindeki değişmelere ve rutubete karşı koruyacak şekilde donatılmış taşıtlarla yapılıyorsa, taşımacı Madde 17 paragraf 4 (d) deki avantajdan faydalanmayı talep edemez. Ancak, bu tür donanım seçilmesi ve kullanılması ile ilgili olarak kendisine düşen önlemleri aldığını ve verilen özel talimata uyduğunu kanıtlarsa böyle bir istemde bulunabilir.

5. Taşımacı kendisine düşen bütün önlemleri aldığını ve verilen özel talimata uyduğunu kanıtladıkça Madde 17 paragraf 4 (f) deki avantajdan yararlanmayı isteyemez.

Madde 19 :

Yük kararlaştırılan zaman limiti içinde teslim edilmemiş ise veya kararlaştırılmış zaman limiti olmadığı hallerde, taşımanın normal süresi ve özellikle parçalı yüklerde tüm yükü bir araya getirmek için gerekli zaman, gayretli bir taşımacıya gerekli zamanı geçiyor ise **teslimde gecikme** var demektir.

Sınır kapılarındaki yoğunluktan dolayı **teslimatta gecikecek** olan sürücü aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A. Yük sınırda uygun bir yere bırakılmalıdır
- B. Teslimat gerçekleştirilmeden geri dönmelidir
- C. Şoförün dinlenme sürelerinde kısıtlamaya gidilir
- D. Müşteriyle iletişime geçerek geç kalınacağı ile ilgili bilgi vermelidir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Madde 20 :

1. Kararlaştırılan zaman limitinin sonra ermesini izleyen **30 gün içinde** veya kararlaştırılan zaman limiti yoksa, taşımacının yükü almasından sonra **60 gün** içinde yükün teslim edilmemiş olması, bunların kaybolduğuna kesin kanıt oluşturup ve bunun üzerine hak sahibi **yükü kaybolmuş varsayacaktır.**

2. Kaybolan eşya karşılığında tazminatını aldıktan sonra hak sahibi yazı ile başvurarak, tazminatın ödenmesini takip eden yıl içinde mallar bulunduğu takdirde kendisine bilgi verilmesini isteyebilir. Bu başvurunun alındığı kendisine yazı ile bildirilir.

3. Hak sahibi, kendisine bilgi verilmesini takiben **30 gün içinde**, sevk mektubunda gösterilen ücretleri ödemesi ve ayrıca tazminatı geri ödemesi karşılığında malın kendisine teslim edilmesini isteyebilir. Fakat madde 23 ve uygulanabildiği takdirde madde 26 da belirtilen teslimattaki gecikmeler için tazminat isteme hakkı saklıdır.

4. Paragraf 3 de öngörülen **30 gün içinde** 2 inci paragrafta belirtilen isteğin yapılmaması veya talimatın verilmemesi halinde yahut da tazminatın ödenmesinden sonra mal bir yıldan fazla zaman geçmeden bulunmadığı takdirde taşımacı bunları bulundukları ülke yasalarına göre kullanır.

Madde 23:

1. Bu Sözleşmenin hükümleri gereğince bir taşıyıcı, yükün kısmen veya tamamen kaybından dolayı tazminat ödemekle sorumlu tutulduğundan, bu tazminat yükün taşınmak üzere kabul edildiği yer ve zamandaki kıymetine göre hesaplanır.
2. Malın kıymeti, ticaret borsası fiyatına göre saptanır. Eğer böyle bir fiyat yoksa, geçerli piyasa fiyatlarına göre bir tespit yapılır. Eğer ne ticaret borsası fiyatı ne de geçerli piyasa fiyatı mevcutsa tespit, aynı cins ve kalitedeki malların normal kıymetine göre yapılır.
3. Bununla beraber, tazminat, eksik brüt ağırlığın kilogramı başına **8.33 hesap birimini** aşmayacaktır.

4. Yükün taşınması dolayısıyla ödenen taşıma creti, gümrük resimleri ve diğەر ödemelerde, malın tamamen kaybedilmesi halinde tamamen ödenir. Kısmen kaybolma halinde ise karşılaşılan zarar oranında ödeme yapılır. Bunlar dışında başka tazminat ödenmez.

5. Gecikme halinde, hak sahibi zarar ve ziyanın bundan ileri geldiğini kanıtlarsa, taşımacı bu zarar ve ziyan için taşıma ücretini geçmemek üzere tazminat öder.

Madde 24 :

Gönderici anlaşmaya varılacak belirli bir ücret karşılığında, sevk mektubunda madde 23. paragraf 3 te belirtilen sınırı geçen bir değer beyan edebilir. Bu takdirde, beyan edilen değer bu sınırın yerine geçer.

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortası; uluslararası karayolu taşımacılığı yapan nakliyat firmalarının, taşımayı taahhüt ettikleri mallara gelebilecek zararlar nedeniyle oluşacak hukuki sorumluluklarını CMR Konvansiyonu hükümleri gereğince poliçede belirlenen şartlar ve limitler dâhilinde teminat altına alan bir **Sorumluluk** sigortasıdır. Bu sigorta, taşıyıcı firmanın **CMR Konvansiyonu** hükümlerine göre kusurlu bulunduğu durumları güvence altına alır.

CMR Sigortaları Nedir?

Uluslararası karayolu nakliyecileri, istihdam ettikleri kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetinden yararlandıkları aracılarn görevlerini yerine getirirken işledikleri kusurlardan sorumludurlar. Taşıyıcının malları taşımak üzere teslim aldığı anda başlayan bu sorumluluk, varış yerinde bulunan alıcıya malların teslim edilmesi ile sona erer.

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortası taşınan malın sigortası olmayıp, sadece taşıyıcının CMR Konvansiyonu'na göre kusurlu olduğu durumlarda, konvansiyonun belirlemiş olduğu sorumluluk sınırları çerçevesinde sorumluluğu teminat altına alır.

Taşınan malın sigortası olmayıp **taşıyıcılarının ve aracı kurumların sigortası olan** ve taşınmak üzere teslim anından alıcıya teslime kadar geçerliliği bulunan sigorta hangisidir?

- A. Kıymet nakliyat sigortası
- B. CMR sigortası**
- C. Mesleki sorumluluk sigortası
- D. Emtea nakliyat sigortası

**DOĞRU
CEVAP B**

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında, taşıyıcının mal sahibine ve üçüncü şahıslara karşı olan sorumluluğu oldukça geniştir. **Malların teslimi sırasında herhangi bir hasar olmasa dahi teslimden sonra meydana gelecek hasarlardan taşıyıcı sorumlu tutulur.** Bu sigortaya sahip olan **taşıyıcıların sorumluluğu** ise sigortacı firma tarafından üstlenir.

CMR Sigortası, sigortalının kendi taşıma senetleri ve araçları ile yaptığı taşımalarla birlikte, kendi hamule senetleri ve başka nakliye firmaları vasıtasıyla ya da bu firmalardan kiraladığı araçlarla yaptıkları taşımaları da teminat kapsamına almaktadır

CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında esas alınan unsurlar:

- Taşıma karayolu ile gerçekleştirilmelidir.(araçtan inmediği sürece deniz, tren gibi taşıma araçlarıyla bölünebilir.
- CMR'ye taraf en az bir ülkenin yer aldığı uluslararası bir taşıma olmalıdır.
- Taşınan mal bir eşya olmalıdır. (canlı hayvan nakli de yapılabilir.)
- Taşıma sözleşmesinden kaynaklanan bir borç-alacak ilişkisi bulunmalıdır.

Karayoluyla uluslararası taşımacılığında taşıyıcının sorumluluğu CMR Konvansiyonunun 17. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre taşıyıcı, eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen zıyaından ve hasarından, teslimdeki gecikemeden sorumludur.

Yine taşıyıcı, taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı sorumluluktan kurtulamaz.

CMR sigortası kapsamında teminat altına alınan **taşımacının sorumluluğu** ile ilgili olarak hangisi **yanlıştır**?

A. Eşyayı teslim aldığı andan teslim edinceye kadar eşyanın uğramış olduğu kısmen veya tamamen ziyanından ve hasarından, teslimdeki gecikmeden sorumludur

B. Zararın eşyaya has bir kusurdan kaynaklanmış olması durumunda taşımacı sorumlu tutulamaz

C. Taşımayı gerçekleştirirken kullandığı taşıtlardaki elverişsizlikten, taşıtı kiraladığı kişinin veya temsilcinin ya da çalıştırdığı kişilerin hukuka aykırı davranışlarından yahut ihmallerinden dolayı taşımacı sorumlu tutulamaz

D. Ziya, hasar ve gecikme, talep sahibinin hatası veya ihmallerinden ileri gelmişse taşımacı sorumlu tutulamaz

**YANLIŞ
CEVAP C**

CMR konvansiyonunun en önemli özelliği taşımacının ödeyeceği tazminatı limitlemiş olmasıdır. Konvansiyon uyarınca taşımacının ödeyeceği tazminat kilogram başına **8.33 SDR** ile sınırlıdır. Bu özelliğiyle örnek olarak TÜRK TİCÂRET HUKUKUNDAN (TTK) tamamen ayrılır. (TTK her şartta sınırsız tazminat ödemesini öngörür.)

Aşağıdakilerden hangisi **CMR sigortası** ile ilgili **yanlış** bir bilgidir?

A. Tarafların sözleşmeye aykırı hareketleri neticesinde zararın ortaya çıkmasından önce, bu zarara ilişkin ilgisine karşı tazminat yükümlülüğünü ortadan kaldıran kayıtlara sorumsuzluk kayıtları denir

B. Hasar durumunda tazminat ödemesi gönderilen malin tamamı hasara uğramış ise, tamamı kaybolduğundan ödenmesi gereken miktar, gönderilen yükün bir kısmı hasara uğramış ise, eksilen kısmı için ödenmesi gereken miktarı aşamaz

C. CMR Sigortası kapsamında sigortacının sorumluluğu taşıyıcının sorumluluğunun üst limit olan brüt ağırlığın her bir kilogramı için 8.33 SDR Özel Çekme Hakkını aşabilir

D. CMR bağlamında taşıyıcının sorumlu olduğu tazminat hesaplanırken, tazminat eksik brüt ağırlığın her bir kilogramı için 8.33 SDR Özel Çekme Hakkını aşmayacaktır

**YANLIŞ
CEVAP C**

1210- Lojistik Coğrafyası

LOJİSTİK COĞRAFYASI NEDİR?

Ulaşım ve ticaret coğrafyası ile tümleşik bir ilişki içinde olan lojistik coğrafyası, gittikçe artan ulaşım olanakları ve gelişen lojistik faaliyetlere bağlı olarak kendini arar duruma getirmektedir. Böylece lojistik coğrafyası bu alandaki mevcut şartları değerlendirmeler yaparak, gerekli ihtiyaçlara cevap verme konumundadır. Çünkü hammadde ve mamul maddelerin mekânsal hareketliliği yanında bunların coğrafi yer değişiminin nedenlerini ve dağılımlarını yorumlamak bir gereksinim olarak ortaya çıkmaktadır.

Lojistik coğrafyası bir taraftan ticaret coğrafyası diğer taraftan ulaşım coğrafyasıyla bağlantılıdır. Bu yönü ile lojistik coğrafyası ticari alanda ulaşımın uygulama sahası özelliği taşımaktadır. Bu bakımdan lojistik coğrafyası, hangi coğrafi mekândan, nereye ve hangi yollarla ticari sevkiyatın gerçekleştiğini ele alır. Lojistik coğrafyası, “hangi bölge veya şehirden hangi şehirlere ya da ülkelere, ticari olarak hangi mallar nakledilmekte, bunlar için hangi ulaşımlardan yararlanılmakta ve tüketicilere nasıl ulaştırılmaktadır?” bağlamından konulara yaklaşılarak bu işleyişin yeryüzündeki dağılımını sebep ve sonuçları ile yorumlar.

Türkiye'nin Sınır Kapıları:

Yunanistan sınır kapıları :

- Pazarkule (Edirne)
- İpsala (Edirne)
- Uzunköprü (Edirne)

Bulgaristan Sınır kapıları :

- Kapıkule (Edirne)
- Hamzabeyli (Edirne)
- Dereköy (Kırklareli)

Gürcistan sınır kapıları :

- Sarp sınır kapısı (Artvin)
- Muratlı (Artvin-Faal değil)
- Türkgözü (Ardahan)
- Aktaş (Ardahan)

Nahcivan sınır kapıları :

- Dilucu (İğdır)

İran sınır kapıları :

- Gürbulak (Ağrı)
- Kapıköy (Van)
- Esendere (Hakkari)

Irak sınır kapıları :

- Habur (Şırnak)
- Gülyazı (Şırnak – Faal değil)
- Aktepe (Şırnak – Faal değil)
- Ovaköy (Şırnak – Faal değil)
- Derecik (Hakkari)
- Üzümlü (Hakkari)

Suriye sınır kapıları :

- Karkamış (Gaziantep)
- Cilvegözü (Hatay)
- Yayladağı (Hatay)
- Kumlu (Hatay)
- Nusaybin (Mardin)
- Şenyurt (Mardin – Faal Değil)
- Akçakale (Şanlıurfa)
- Ceylanpınar (Şanlıurfa – Faal Değil)
- Mürşitpınar (Şanlıurfa – Faal Değil)
- Öncüpınar (Kilis)
- Çobanbey (Kilis)

Kapıkule Sınır Kapısı

Kapıkule, Türkiye'nin en büyük sınır kapısı olup, Bulgaristan'a açılan ana geçiş noktasıdır. Avrupa ile Türkiye arasındaki kara yolu taşımacılığının en yoğun geçtiği yerlerden biri olan Kapıkule, günlük binlerce aracın geçişine olanak sağlar. Burada gerçekleşen ticaret hacmi, Türkiye'nin Avrupa ile yaptığı ticaretin büyük bir kısmını oluşturur.

Hamzabeyli Sınır Kapısı

Hamzabeyli, Kapıkule'ye alternatif olarak Bulgaristan sınırındaki önemli bir geçiş noktasıdır. Kapıkule kadar yoğun olmasa da, Hamzabeyli daha az kalabalık olması nedeniyle özellikle turistik geçişler ve ticaret için tercih edilen bir kapıdır.

Dereköy Sınır Kapısı

Dereköy, Kırklareli il sınırları içerisinde yer alan ve Bulgaristan'a açılan bir diğer sınır kapısıdır. Bu kapı, genellikle turistik geçişler için kullanılır. Dereköy, özellikle doğa turizmi ve yakın bölgelere yapılan seyahatler için önemli bir geçiş noktası olup, daha az yoğunluğu ile öne çıkar.

Pazarkule Gümrük Kapısı

Pazarkule, Yunanistan'a açılan küçük ölçekli bir sınır kapısıdır. Yerel ticaretin yanı sıra, sınıra yakın bölgelerdeki seyahatlerin gerçekleştirilmesinde de kullanılır. Pazarkule, daha büyük kapılara göre sınırlı bir geçiş yoğunluğuna sahip olmakla birlikte, Yunanistan ile Türkiye arasındaki ticaretin düzenli bir şekilde yapıldığı önemli bir noktadır.

Uzunköprü Sınır Kapısı

Uzunköprü, Yunanistan ile demiryolu taşımacılığı için kullanılan stratejik bir sınır kapısıdır. Demiryolu taşımacılığı, bu kapı üzerinden Avrupa'ya yönelik birçok malın taşınmasında etkin bir rol oynamaktadır. Bu sınır kapısının, kara yolu ile yapılan taşımacılıkla entegre bir şekilde çalışması, lojistik süreçlerin daha hızlı ve verimli bir şekilde yönetilmesine olanak tanır.

İpsala Sınır Kapısı

İpsala, Yunanistan sınırındaki en büyük ticaret kapılarından biridir. Türkiye'nin Avrupa'ya yaptığı ihracatın önemli bir kısmı, bu kapı üzerinden gerçekleştirilmektedir. İpsala, stratejik konumu sayesinde, gıda, otomotiv ve sanayi ürünleri gibi birçok farklı malın Türkiye'den Avrupa'ya taşınmasında hayati bir rol oynar.

Sarp Sınır Kapısı

Sarp, Gürcistan'a açılan en işlek sınır kapılarından biridir. Bu kapı, hem ticari hem de turistik geçişler için yoğun bir şekilde kullanılır. Özellikle Karadeniz'e kıyısı olan bu bölge, Gürcistan ve Türkiye arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır.

Türkgözü Sınır Kapısı

Türkgözü, Gürcistan'a açılan bir diğer sınır kapısıdır ve genellikle bölgesel geçişler için tercih edilmektedir. Bu kapı, Sarp Sınır Kapısı'na göre daha az yoğun olsa da, bölgesel ticaretin önemli bir parçasıdır. Özellikle yerel ürünlerin ve daha küçük ölçekli ticaretin yapıldığı bu kapı, Gürcistan ile olan ekonomik bağları destekler.

Aktaş Sınır Kapısı

Aktaş Sınır Kapısı, Gürcistan'a açılan önemli bir geçiş noktasının modern altyapıya sahip örneklerinden biridir. Özellikle ticari taşımacılıkta hız kazandıran bu kapı, lojistik sektöründe büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Aktaş, hızlı ve verimli taşıma imkanları sunarak, Gürcistan ile olan ticaretin daha etkin hale gelmesine katkı sağlar.

Dilucu Sınır Kapısı

Dilucu, Türkiye'nin Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne açılan tek sınır kapısıdır. Bu kapı, Türkiye ile Nahçıvan arasındaki bağlantıyı sağlayarak, bölgesel ticaret ve ulaşımında büyük bir önem taşır. Dilucu'nun, özellikle yerel geçişler ve lojistik faaliyetler açısından stratejik bir konumu vardır.

Gürbulak Sınır Kapısı

Gürbulak, İran ile Türkiye arasındaki en büyük ticaret kapısıdır. İran'a yapılan ihracat ve ithalat, büyük ölçüde bu kapı üzerinden gerçekleşmektedir. Gürbulak, aynı zamanda, iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesine ve sınır ötesi ticaretin arttırılmasına önemli bir katkı sağlar.

Kapıköy Sınır Kapısı

Kapıköy, İran ile demiryolu taşımacılığı için kullanılan önemli bir sınır kapısıdır. Bu kapı, yalnızca kara yolu değil, demiryolu taşımacılığının da entegre olduğu bir geçiş noktasıdır. Hem yolcu taşımacılığı hem de ticari taşımacılık açısından büyük bir rol oynamaktadır.

Esendere Sınır Kapısı

Esendere, İran ile Türkiye arasındaki daha küçük bir sınır kapısıdır. Yerel geçişler için kullanılan bu kapı, yoğun bir ticaretin yapılmasından ziyade, bölgesel geçişler ve günlük ulaşım faaliyetleri için tercih edilmektedir. Ancak, bölge halkı için önemli bir geçiş noktasıdır.

Yayladağı Sınır Kapısı

Yayladağı, Suriye'ye açılan önemli bir sınır kapısıdır. Bu kapı, özellikle insani yardım taşınması ve yerel geçişler için önemli bir rol oynamaktadır. Suriye iç savaşının etkisiyle, insani yardımların bölgeye ulaşması için kritik bir noktadır.

Cilvegözü Sınır Kapısı

Cilvegözü, Suriye'ye açılan en büyük kapılardan biri olup, özellikle ticaret ve insani yardım taşımacılığında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'nin Suriye'ye gönderdiği insani yardımların büyük bir kısmı bu kapı üzerinden yapılırken, aynı zamanda ticaretin de hızlı bir şekilde gerçekleştiği bir noktadır.

Habur Sınır Kapısı

Habur, Irak'a açılan en büyük sınır kapısıdır. Türkiye'nin Ortadoğu'ya yaptığı ihracatın büyük bir kısmı, bu kapı üzerinden yapılmaktadır. Habur, hem kara yolu taşımacılığı hem de ticaret açısından son derece stratejik bir noktadır ve Türkiye ile Irak arasındaki ekonomik ilişkilerin güçlenmesine büyük katkı sağlamaktadır.

"Lojistik coğrafyası, hammadde veya mamul maddelerin mekânsal hareketliliği ve yer değişimlerinin coğrafi nedenlerini, sonuçlarını ve dağılışlarını ele almakta ve bunları coğrafya prensiplerine göre açıklamaktır."

Yukarıdaki ifadeye göre aşağıdakilerden hangisi **daha gelişmiş bir güzergâh** olarak tanımlanabilir?

- A. Tekirdağ-Dedeağaç sınır kapısı
- B. Trabzon-Sarp sınır kapısı
- C. Gaziantep-Habur sınır kapısı**
- D. Adana-Cilvegözü sınır kapısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Türkiye'deki Lojistik Limanları ve Özellikleri

Ambarlı Limanı

Ambarlı limanı, ülkemiz için büyük öneme sahiptir. Ambarlı limanı İstanbul'da yer almaktadır. Ülkemizin en büyük limanı olan Ambarlı limanı, deniz taşımacılığı sektöründe fazlasıyla öne çıkmaktadır. Limanların büyüklüğü ve gelişmişliği, yüklemenin en doğru şekilde yapılması için oldukça önemlidir. Ambarlı limanı da büyük ve ekipman bakımından gelişmiş olduğu için kolaylıkla yükleme ve boşaltma yapılabilmektedir.

Antalya Limanı

Ülkemiz için önemli limanlardan bahsedilirken akla ilk gelenlerden biri Antalya limanıdır. Antalya limanı, son derece büyük bir yapıya sahip olduğu için rahatlıkla yükleme yapılmaktadır. Antalya limanının bu denli gelişmesinde, turizm sektörünün ilerlemesi büyük oranda etkili olmaktadır. Antalya limanı günümüzde daha çok yat ve marina limanı olarak öne çıkmaktadır. Demiryolu ile hiçbir şekilde bağlantısı olmayan Antalya limanı, ülkemizdeki limanlar arasında oldukça popülerdir.

Bandırma Limanı

Bandırma limanı, Ambarlı limanına göre daha dar bir kullanım alanı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu liman neredeyse tamamen bor madeni yükleme için tercih edilmektedir. Ülkemizde çıkan ve işlenen bor madeni, Bandırma limanında konteynerlere yüklenmektedir. Bandırma limanı, güvenli yükleme ve taşımacılık noktasında fazlasıyla öne çıkmaktadır.

İskenderun Limanı

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en popüler olanlardan bir diğeri de İskenderun limanıdır. İskenderun limanı, çok fonksiyonlu olduğundan dolayı deniz taşımacılığı alanında sıklıkla tercih edilmektedir. İskenderun limanı gelişmişlik bakımından da oldukça üst düzeydedir. Ülkemiz çapında kıta sahanlığı bakımından en geniş liman özelliği ile dikkatleri üzerine çeken İskenderun limanı, uzun yıllardan beri etkinliğini sürdürmektedir.

İskenderun limanı son yıllarda genel olarak ağır yük gemileri tarafından tercih edilmektedir. Son derece geniş bir liman olduğundan ağır yük gemilerine rahatlıkla yükleme yapılabilir. Ülkemizde demir çelik sanayisinde yaşanan gelişmeler, İskenderun limanının da gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. İnternet adresimiz üzerinden sunduğumuz hizmetleri inceleyebilir ve kolaylıkla yararlanabilirsiniz.

İstanbul Limanı

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en büyük öneme sahip olanlardan biri İstanbul limanıdır. İstanbul, ülkemiz için merkez bir şehir olduğu için İstanbul limanı sahip olduğu özellikler bakımından diğer limanlardan ayrılmaktadır. İstanbul limanının en önemli özelliği, ticaret hacminin diğer limanlara göre çok daha yüksek olmasıdır. İstanbul, ülkemiz için en önemli şehirlerden biri olduğu için İstanbul limanı üzerinde çok fazla ticaret yapılmaktadır.

Ülkemizde yer alan limanlar arasında en işlek olan liman, İstanbul limanıdır. Denizyolu taşımacılığı ile başka bir ülkeye mal alım satımı yapılırken en çok İstanbul limanı tercih edilmektedir.

İzmir Limanı

İzmir limanınının hinterlandı oldukça geniştir. Bu nedenle İzmir limanı da ihracat limanları arasında ilk sıralarda yer almaktadır. İzmir limanında diğer limanlardan farklı olarak demiryolu ulaşımı imkanı da bulunmaktadır. Bu sayede dış ticaret daha hızlı ve kolay bir şekilde ilerlemektedir.

İzmit Limanı

Ülkemizde yer alan ve en gelişmiş limanlar listesinden ikinci sırada bulunan İzmit limanı sıklıkla tercih edilmektedir. Petrol rafinerisinin tamamına yakını da İzmit limanında gerçekleşmektedir. İzmit limanı üzerinde bulunan çok sayıda tersane de limanın gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Mersin Limanı

Mersin limanı, ülkemiz için büyük bir öneme sahiptir. Serbest ticaret bölgesi sınırları içerisinde bulunmaktadır. Mersin limanı çoğu zaman petrol ticareti maksadı ile tercih edilmektedir.

Samsun Limanı

Karadeniz bölgesinde yer alan ve en geniş hinterlanda sahip limanlar arasında bulunan Samsun limanı, ülkemizdeki limanlar arasında oldukça popülerdir. Samsun limanı üzerinde birçok çeşit ulaşım imkanı bulunmaktadır. Samsun limanı özellik bakımından günden güne daha fazla gelişmektedir.

Sinop Limanı

Sinop limanının öne çıkan özelliği, Karadeniz bölgesinde bulunan limanlar arasında tek doğal liman olmasıdır. Sinop limanı, en dar hinterlanda sahip liman olarak da bilinmektedir.

Trabzon Limanı

Trabzon limanı, Karadeniz bölgesinde bulunan limanlar arasında en çok dikkat çekenlerden biridir. İran transit ticaret yolu üzerinde bulunan Trabzon limanı, ülkemiz için büyük öneme sahiptir. Trabzon limanında demiryolu ulaşım imkanı bulunmamaktadır. Aynı zamanda Trabzon limanı, hinterlandı oldukça dar olan bir limandır.

"Kapasitesi, geniş hinterlandı ve coğrafi konumu dolayısıyla Akdeniz Bölgesi'nin önemli limanlarından biridir. Gaziantep, Kayseri, Kahramanmaraş, Konya, Karaman, Ankara ile diğer sanayi şehirlerine ve uluslararası tren istasyonlarına bağlantılı olması, 4 hatlı demiryolu terminali bulunması bakımından avantajlı bir limandır."

Yukarıda **özellikleri verilen liman** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İzmir Limanı
- B. Ambarlı Limanı
- C. Gemlik Limanı
- D. Mersin Limanı**

**DOĞRU
CEVAP D**

Havalimanı nedir?

Havalimanı; uçakların iniş ve kalkış yaptığı, yolcu ve kargo taşımacılığı gibi hava taşımacılığı faaliyetlerinin gerçekleştiği özel olarak tasarlanmış geniş bir alandır. Havalimanları, yalnızca uçakların hareket ettiği alanlar değil, aynı zamanda yolcuların seyahat süreçlerini tamamladığı, lojistik faaliyetlerin yürütüldüğü ve çeşitli ticari hizmetlerin sunulduğu kompleks yapılar olarak da tanımlanabilir.

Havalimanları, bir ülkenin ulaşım yapısının temel unsurlarından biridir. Küresel ticaret, turizm ve ulaşımın merkezinde bulunan havalimanlarının kapasitesi ve verimliliği, bir bölgenin ekonomik kalkınmasında kritik bir rol oynar.

Türkiye'nin En Büyük Havalimanları

- **İstanbul Havalimanı** : Avrupa'nın en çok uçuş yapılan uluslararası havalimanıdır.
- Sabiha Gökçen Havalimanı (İstanbul)
- Antalya Havalimanı (Antalya)
- Esenboğa Havalimanı (Ankara)
- Adnan Menderes Havalimanı (İzmir)
- Dalaman Havalimanı (Muğla)
- Şakirpaşa Havalimanı (Adana)
- Milas Bodrum Havalimanı (Muğla)
- Trabzon Havalimanı (Trabzon)
- Gaziantep Havalimanı (Gaziantep)

Aşağıdaki havalimanlarından hangisi yolcu ve kargo taşımacılığı kapasitesi yönünden diğerlerinden **büyüktür**?

- A. Tokat Havalimanı
- B. İstanbul Havalimanı**
- C. Ağrı Havalimanı
- D. Yüksekova Havalimanı

**DOĞRU
CEVAP B**

Türkiye'nin Sınır Ülkeleri Başkentleri

- Yunanistan'ın **başkenti** Atina'dır.
- Bulgaristan'ın **başkenti** Sofya'dır.
- Gürcistan'ın **başkenti** Tiflis'tir.
- Ermenistan'ın **başkenti** Erivan'dır.
- Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'nin **başkenti** Nahçıvan'dır.
- İran'ın **başkenti** Tahran'dır.
- Irak'ın **başkenti** Bağdat'tır.
- Suriye'nin **başkenti** Şam'dır.

Avrupa Ülkelerinin Başkentlerinden Bazıları

Almanya-Berlin,
Belçika-Brüksel,
Fransa-Paris,
İrlanda-Dublin,
Yunanistan-Atina
Çekya-Prag,
Romanya-Bükreş,
Finlandiya-Helsinki,
Ukrayna-Kiev,
Sırbistan-Belgrad ,
İzlanda-Reykjavik,
Arnavutluk-Tiran,
Hırvatistan-Zagreb,
İtalya-Roma,

Avusturya-Viyana,
İngiltere- Londra,
Hollanda-Amsterdam,
İsviçre-Bern,
Bulgaristan-Sofya,
Makedonya-Üsküp ,
Polonya-Varşova,
Slovakya-Bratislava,
Danimarka- Kopenhag,
İsveç-Stokholm,
Norveç-Oslo,
Bosna-Hersek-Saraybosna,
İspanya-Madrid,
Macaristan-Budapeşte

Aşağıdaki ülke başkent eşleşmesinden hangisi yanlıştır?

A. İtalya-Roma

B. Macaristan-Bükreş

C. Almanya-Berlin

D. Bulgaristan-Sofya

**DOĞRU
CEVAP B**

04.1 -Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- Araç eşyanın bulunduğu yere uygun şekilde yanaştırılır ve aracın motoru stop edilir. El freni çekilir ve aracın uygun tekerlerine takoz konulur.
- **Eşyanın tipi ve çeşidine göre uygun taşıma aparatı kapakları açılır.**
- Eşyanın yükleme planına uygun olarak dengeli bir şekilde taşıma aparatı içine yerleştirilmesi sağlanır. Eşyanın kamyonun istiap haddini, dingil kapasitesini ve gabari ölçülerini aşmamalıdır.
- Palet ve koli sayısı kontrol edilir.

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- İstiflenecek veya yüklenecek malzemelerin dökülme, kırılma durumları göz önünde bulundurularak uygun emniyet önlemleri alınır.
- İstif için kullanılacak olan zemin düz ve kaygan olmayan yapıya sahip olmalıdır.
- Kayma ve devrilmeye karşı yeterli destekler kullanılmalıdır.
- Yükler kasa içine, kaymayacak şekilde sağlam olarak yerleştirilmeli ve bağlanmalıdır
- Yüklemelerde, yüklenecek malzemenin cinsi ve ağırlığına göre kreyn, sapan, caraskal vb. uygun kaldırma donanımları kullanılmalıdır
- **Yükleme süreci bittiğinde taşıma aparatı kapaklarını kapatarak, kasa pimlerinin sağlamlığını kontrol eder.**
- Araca yüklenen yük tam yüklenmeden araç hareket ettirilmemelidir.

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- Taşıma esnasında branda ile üstünü örterek spanzet (gerdirici) ile sabitler.
- Taşıma ile ilgili (sevk irsaliyesi vb) evrakları alarak, düzenlenmesi gereken evrakları düzenler.
- Aracı, güzergah boyunca yol ve trafik kurallarına uygun olarak sevk ve idare eder.
- Eşyayı verilen adrese, belirlediği güzergahı takip ederek taşır.

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- **Aracı, eşyanın indirileceği yere yanaştırır.**
- Eşyayı sabitleyen spanzeti (gerdirici) çözer, brandayı açar.
- **Uygun taşıma aparatı kapaklarını açar.**
- Eşyanın taşıma aparatından boşaltılmasına nezaret eder.
- Taşıma aparatı içinde eşya kalıp kalmadığına bakar.
- **Taşıma aparatı kapaklarını kapatarak emniyet pimlerini kontrol eder.**

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

- Gerekli evrakları (fatura, irsaliye, vb) ilgililere teslim eder.
- Müşteriye eşyayı zamanında, hasarsız ve tam olarak teslim ettiğine dair bildirimde bulunur.
- Aracı uygun bir yere götürüp park eder. **Aracın iç ve dış fiziksel kontrolünü yapar.**
- Nakliye bedeline ait faturayı keser. Sözleşme gereğince nakliye bedelini tahsil eder.

Yükleme Sırasında Dikkat Edilecek Kurallar

- Aynı konteyner ya da kamyonda taşınması tehlike yaratabilecek ürünler farklı araçlarda taşınmalıdır.
- Elleçleme yapılırken ağır olan paketlerin altta, daha hafif paketlerin ise üst tarafta olacak şekilde istiflenmesi gerekmektedir.
- Özellikle ahşap ya da plastik ambalajlı ürünler, ürünlerin istif hadlerine göre üst üste dizilmelidir.
- Yüklenme sırasında ambalajların açılacağı taraf yukarıya bakacak şekilde düzenlenmelidir.

Yükleme Sırasında Dikkat Edilecek Kurallar

- Teneke ambalajların yüklenmesi sırasında, ünitelerin birbirine temas etmesini engellemek için karton ya da köpük paneller kullanılmalıdır.
- Boşaltım noktasında ilk olarak araçtan alınacak olan mallar hasar riskinin azalması için aracın arka bölümlerine yüklenmelidir.
- Araç hacmini tam doldurmayan yüklerin taşınmasında hava yastıkları kullanılarak devrilme ve çarpma riski düşürülmelidir.

Araçta yükün boşaltılması esnasında aşağıdaki kurallardan hangisine uyulması **gerekmez**?

A. El freni çekilir

B. Aracın motoru yük indirme esnasında stop edilmez

C. Araç yükün boşaltılacağı rampaya yanaştırılır

D. Aracın arka lastiğinin her iki yönüne takoz konulur

**YANLIŞ
CEVAP B**

Sürücü Ahmet Bey taşıma işlemi tamamlandıktan sonra nakliye bedeli ile ilgili fatura keserek nakliye bedelini tahsil etmiştir. Bunun dışında, Ahmet Bey'in **taşıma işinden sonra yapması gereken kontrol işlemi** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Araç motor kontrolü yapar
- B. Aracın iç ve dış fiziksel kontrolünü yapar**
- C. Araç yağ bakımını yapar
- D. İstifleme araçlarını kontrol eder

**YANLIŞ
CEVAP B**

Eşya ve kargo taşımacılığında eşyayı sabitleyerek güvelliğini sağlamak için tercih edilen **brandalama yöntemi** hangi araç tiplerinde kullanılır?

- A. Çekici
- B. Tanker tipi
- C. Kapalı kasa
- D. Üstü açık**

**DOĞRU
CEVAP D**

Yük emniyetini sağlamak için başvurulan bazı yöntemler ve ekipmanlar

- 1. Bağlama ve sabitleme sistemleri:** Yüklerin yerinden oynamasını engellemek amacıyla kayışlar, halatlar ve zincirler gibi çeşitli araçlar kullanılır.
- 2. Destekleme malzemeleri:** Yüklerin kaymasını veya devrilmesini önlemek için paletler, takozlar ve dolgular gibi destekleyici malzemeler kullanılır.
- 3. Kilit sistemleri:** Yükleme alanlarının ve kapıların güvenli bir şekilde kapatılması için çeşitli kilit mekanizmaları kullanılır.
- 4. Koruyucu örtüler ve ambalajlar:** Yüklerin dış etkenlerden korunmasını sağlamak için özel örtüler ve ambalaj malzemeleri kullanılır.
- 5. Dengeleme:** Yüklerin araç içinde dengeli bir şekilde dağıtılması, aracın stabilitesini koruyarak güvenli bir taşıma sağlar.

I - Kayış

II - Kilit

III - Çuval

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri **yükün emniyetini sağlarken** kullanılan yardımcı gereçlerdendir?

A. I-III

B. I-II-III

C. I-II

D. II-III

**DOĞRU
CEVAP B**

HALATLAR:

Kaldırma araç ve makinelerinde kaldırma ve bağlama (sapan) elemanı olarak muhtelif cins halatlar kullanılmaktadır. Başlıcaları; Kendir halat, naylon halat, fiber halat, demir halat, çelik halatlar ve tel halatlarıdır.

Kendir Halatlar: Kendir (Kenevir) bitkisinin liflerinden yapılır. Yapımı sırasında katran kullanılır. Parçalı yüklerin sarılmasında kolaylık ve sürat sağladığından ve ucuz olmaları nedeniyle kendir halatlar kullanılır. Çelik halatlara nazaran yük kaldırma kabiliyetleri ve ömürleri daha azdır.

Çelik halatlar: endüstride yük çekme, yük kaldırma ve kuvvet transmisyonları gibi işlerde kullanılır. Çelik halatlar yüksek mukavemetli çelik tellerden imal edilir. **Uzun ömürlü ve dayanıklıdır.**

Yük sabitleme malzemelerinden halatlar ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kendir halatlar yüklerini sarılmasında kolaylık sağlar ve ekonomiktir
- B. Halatların ek yerleri, bağlantıları ağır yüke dayanıklı olmalıdır
- C. Yıpratıcı kimyasal maddelerin bulunduğu durumlarda ip halatlar kullanılmamalıdır
- D. Çelik halatların kullanım ömürler daha azdır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Lojistik Terimlerden Bazıları

Yük: Taşınan mal, ürün veya eşyadır.

Yükleme: Sevk amacıyla malzemelerin tren, uçak, kamyon vb. bir araca güvenli bir şekilde yüklenmesi işlemidir.

Yükleme Alanı: Yüklerin konulduğu palet, platform vb. alandır.

İstifleme: Hacmi dikey yönde kullanmak amacıyla malzemelerin üst üste yığılmasıdır.

Elektrikli İstif Makinesi: Paletli yükleri dikeyde hareket ettirerek istifleme yapmak için kullanılan elektrikli ekipmandır.

Lojistik Terimlerden Bazıları

Forklift: Açık ve kapalı alanlarda yükleme, boşaltma, taşıma, yerleştirme, istifleme vb. elleçleme işlemleri için kullanılan çatallı taşıma/kaldırma aracı, çatallı kaldıraçtır.

Rampa: Taşıma aracının kasası ile yükleme bölgesinin aynı yükseklik düzeyinde olmasını sağlayan ve böylece malzemenin boşaltma ve yükleme işlemlerini kolaylaştıran alandır

Hareketli Rampa: Elleçleme ekipmanlarının depo ile araç kasası arasında geçişine imkan sağlayan ekipmandır. Hareketli yapısıyla farklı yüksekliklerdeki araç kasaları ile depo zemini arasındaki yükseklik farkını elimine eder, arada köprü vazifesi üstlenir.

Lojistik Terimlerden Bazıları

Palet, dış ambalajın en önemli parçası olup, paketlenmiş ürünlerin forklift ya da transpalet aracılığı ile kolaylıkla taşınabilmesi için ahşap, plastik, metal veya bunların bileşiminden hazırlanmış malzemelerdir.

Transpalet; insan kontrollü, yaya (manuel transpalet) veya motor (motorlu transpalet) gücüyle çalışan paletlere yüklenmiş yükleri hidrolik pompa gücüyle kaldırarak yatay olarak taşımaya yarayan araçlardır. İki adet çataldan oluşurlar ve paletlerin üzerindeki boşluklara bu çatalların girmesi ve çatalların yukarı doğrultuda kaldırılmasıyla yükleme yapılmış olur.

Lojistik Terimlerden Bazıları

Spanzet; bir yükün taşınacağı yüzeye sabitlenerek kullanılan ve yükü sabitlemek için kullanılan özel şeritlerdir. Bu sistem yükün üstünden geçirilerek kullanılır. Gergi mekanizması sayesinde yüklerin bağlanarak kolayca taşınabilmesini sağlar. Bu sistemler lojistik sektöründe yoğun olarak kullanılır. Sistemde bir ip sayesinde yük ve yükün bağlanma noktası gerilerek sabitlenir. Böylece yük kolayca taşınabilir.

Yukarıda verilen **yükleme ekipmanı** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Rampa
- B. Vinç
- C. Transpalet**
- D. Forklift

**DOĞRU
CEVAP C**

Yukarıda verilen **yükleme ekipmanı** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Vinç
- B. Palet
- C. Transpalet
- D. Forklift**

**DOĞRU
CEVAP D**

"Üzerinde bulunan gergi mekanizması ile halatı gerdirerek yükü, bulunduğu zemine sabitlemek amacıyla kullanılan bir mekanizmadır."

Yukarıda tanımı yapılan **yük sabitleme aparatı** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Çelik Tel
- B. Zincir
- C. Spanzet**
- D. Makara

**DOĞRU
CEVAP C**

Eşya-Kargo Taşıma Kuralları

Hasarlı ürün maliyetlerini azaltarak ,müşteri memnuniyetini en yüksek seviyeye çıkarmak amacı ile, ulaşımın her aşamasında ve her türünde kullanılabilen “Hava Yastıkları” , seçilen nakliye vasıtasındaki boşlukları doldurarak, **paletli veya dökme ürünleri sabitlemek** amacı ile kullanılır. Ürünler nakliye aracının hareketlerinden, yol ve hava koşullarına **bağlı darbelerden** etkilenmezler.

Araç içerisindeki yüklerin güvenliğini sağlamak için, **yüklerin arasındaki boşluklara** aşağıdakilerden hangisinin konulması uygundur?

- A. Oluklu mukavva
- B. Palet
- C. Spanzet
- D. Hava yastığı**

**DOĞRU
CEVAP D**

Tanımlar

Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

Posta gönderisi: Göndericinin bizzat kendisi veya talimatıyla, üzerinde belirtilen yer ve adrese, gönderi türüne ve özel hizmetine göre teslim edilen haberleşme gönderileri ile kitap, katalog, gazete ve süreli yayınları, görme engellilere özgü yazıları, ticari değeri olsun veya olmasın eşya içeren en fazla **5 kg ağırlığa** veya **50 desimetreküp hacme** sahip posta maddesi ile posta kolisi veya kargosunu ifade eder.

Tek parçada **en fazla 100 kiloyu geçmeyen**, küçük boyutlu koli, sandık, paket, gibi parça eşyaya ne ad verilir?

- A. Yük
- B. Emtia
- C. Nakliye
- D. Kargo**

**DOĞRU
CEVAP D**

Ambalajlarda Kullanılan Semboller ve Anlamları

Kırılabilir İşareti: Bu sembolün bulunduğu ürünler içerisinde kırılabilir bir ürün olduğunu ve dikkatle taşınması gerektiğini göstermektedir. Tüm ürünler taşınma esnasında hasar görebilir. Ambalajın kullanım amacı da ürünleri bu hasarlara karşı korumaktır. Bu yüzden, bir ambalaj, **75 cm yükseklikten** sert bir zemine düştüğünde uğrayacağı şoka karşı ürünü koruyucu nitelikte olmalıdır. Kırılabilir işareti cam ürünlerde, hassas elektronik ve tıbbi cihazların ambalajlarında kullanılmalıdır.

“Ambalajın içindeki malzemeyi **nemden koruyunuz.**” anlamında kullanılan sembol

Ambalajlarda Kullanılan Semboller ve Anlamları

“Yukarı yön” anlamına gelen sembol.

“Güneş ışığından koruyunuz.” anlamına gelen sembol.

“Ambalajın geri dönüşebilir malzemeden olduğunu gösteren sembol

Tüm ürünler taşınma esnasında hasar görebilir. Ambalajın kullanım amacı da ürünleri bu hasarlara karşı korumaktır. Bu yüzden, bir ambalaj, 75 cm yükseklikten sert bir zemine düştüğünde uğrayacağı şoka karşı ürünü koruyucu nitelikte olmalıdır. **Kırılabilir işareti** cam ürünlerde, hassas elektronik ve tıbbi cihazların ambalajlarında kullanılmalıdır.

Yukarıdaki açıklamaya göre, aşağıdaki **hangi sembol ambalajın üzerinde** yer almalıdır?

A.

B.

C.

D.

**DOĞRU
CEVAP A**

04.2 - Araçların Yükleneesi

Araçların Yüklenmesi:

Araçların Yüklenmesinde;

- Taşıma sınırı üstünde yük ve yolcu alınması, dingil ağırlığını aşacak şekilde yük yüklenmesi,
- Yükün, karayoluna degecek, düşecek, dökülecek, saçılacak, sızacak, akacak, kayacak, gürültü çıkaracak şekilde yüklenmesi,
- Dengeyi bozacak, yolda bir şeye takılacak ve sivri çıkıntılar oluşturacak şekilde yüklenmesi,
- Görüşe engel olacak, aracın sürme güvenliğini bozacak ve tescil plakalarını, ayırım işaretlerini, fren ve dönüş ışıklarıyla yansıtıcıları örtecek şekilde yüklenmesi yasaktır.

Araçların Yükleneşmesi:

Araçların Yükleneşmesinde;

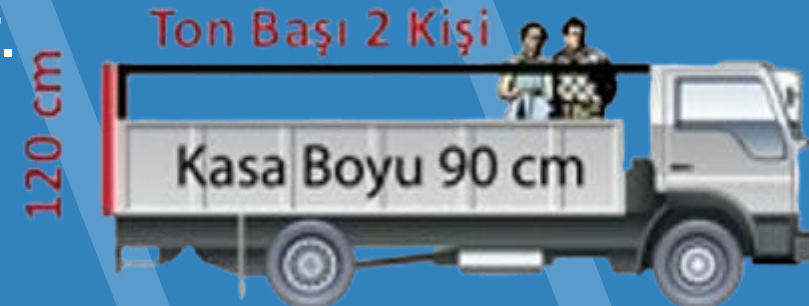
- Kasaanın sağı ve sol yanından taşacak şekilde yüklerin yükleneşmesi,
- Ağırılık ve boyutları bakımından taşınması özel izne bağılı yüklerin Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alındıktan sonra taşınması zorunludur.
- **Aracın boyunu önden 1 metre arkadan 2 metre fazla sarkacak şekilde yükleneşmesi,**

Araçların Yükleneşmesi:

Yük Taşıyacak Olan Araçlar Nasıl Yükleneşir?

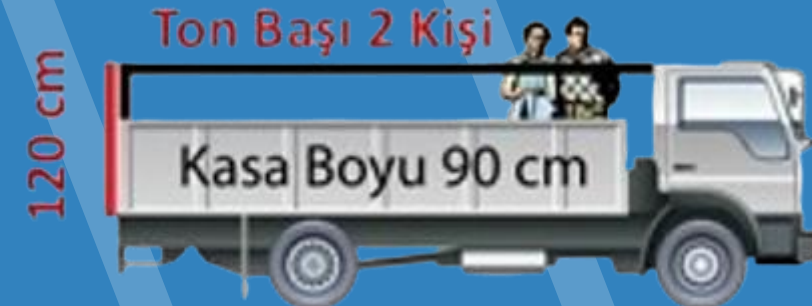
- Yük taşıyacak olan araçta oturma yerlerinin uygun bir şekilde ayarlanmış olması gerekir.
- Aracın kasa kenarları kapalı ve üzerinin örtülü olması gerekir.
- Yük taşınacak olan bir araçta taşıma sınırının her tonu için en fazla 2 yolcu taşınması gerekir.
- Kısa olan yolculuklarda eğer i  i taşınması gerekiyorsa, aracın kasaşının kapaklarının kapalı olması, karoserin zeminden en az 120 cm yukarıda elle tutulacak sağlam bir korkulu un bulunması, taşıma sınırının her tonu için ayakta 2 i  i olması gerekir.

Araçların Yükleneşmesi:

Yolcu ve Hizmetlilerin Taşınması:

- Araçların çamurluk, basamak, karoser kenarı, sürücü mahallinin veya aracın üstü, bagaj merdiveni gibi dış kısımlarında insan taşınamaz.
- Gerekli hallerde, kamyon, kamyonet, römork ve yarı römorklarla;
 - a. Araçların yönetmelikte belirtilen ölçülere **uygun oturma yerleri yapılması,**
 - b. Kasa kenarlarının **düşmeyi önleyecek şekilde kapalı ve üzerinin örtülü olması** şartıyla taşıma sınırının her tonu için **2 yolcu** taşınabilir.

Araçların Yükleneşmesi:

- Kısa mesafelerde işçi taşınmasında kullanılacaklar için, **kasanın yanı ve arka kapaklarının 90 cm. yükseklikte ve sağlam şekilde kapalı olması**, karoser zemininden itibaren en az **120 santimetre yüksekliğinde elle tutulacak sağlam bir korkuluğunun bulunması şartı ile taşıma sınırının her tonu için ayakta 2 yolcu (işçi) taşınabilir**. Bu araçların üzeri açık olabilir.
- **Yüklerin üzerine yolcu bindirilmesi kesinlikle yasaktır.**

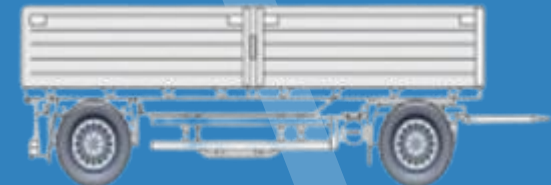

Araçların Yükleneşmesi:

Lastik Tekerlekli Tarım Traktörlerinin Karayolunu Kullanmaları ve Yükl ve İnsan Taşıması Kuralları :

- Lastik tekerlekli traktörlerle ve römork takarak ticari amaçla yükl taşımak yasaktır.
- Bu araçlar ticari araç olarak tescil edilemez.
- Tarım ürünlerinin toplanması, yükleneşmesi veya boşaltılması amacıyla tarla veya işyerine götürölüp getirmek üzere lastik tekerlekli traktörlerin römork veya yarı römorklarına, oturmaları şartıyla, taşıma sınırının beher tonu için en çok 3 kişı bindirilebilir.

Ton Başı 3 Kişı

Araçların Yükleneşmesi:

- **Yük üzerinde insan taşınamaz.**
- Ancak yük ve insanın beraber taşınmasını mecburi kılan hallerde, aracın her türlü hareketi ve durması sırasında insanların bulunduğu sahaya tecavüz etmeyecek şekilde yükün sağlamca tespiti ve römork kapaklarının düşmeyi önleyecek şekilde kapalı olması zorunludur.

Araçların Yükleneşmesi:

Tehlikeli Maddelerin Taşınması:

- Fiziksel ve kimyasal yapı ve nitelikleri bakımından patlayıcı, parlayıcı, yanıcı, yakıcı, kendi kendine veya kolayca ateş alıcı, zehirli ve radyoaktif maddeler ile bunların benzerleri Tehlikeli Madde sayılır.
- **Tehlikeli maddelerin yüklenmesi ve boşaltılması sırasında bulundukları yere 30 m. mesafe içinde, sigara ve benzerleri içilmeyecek, kibrit, çakmak, aydınlatma cihazı ve benzerleri gibi alev ve kıvılcım çıkaran şeyler kullanılmayacaktır.**
- Tehlikeli madde taşıyan araçların içine 6 voltu geçmeyen pilli fener dışındaki aydınlatma cihazları ile girilmeyecektir.
- Bu araçlarda **iki adet 6 kg.** kapasiteli yangın söndürme cihazı bulundurulacaktır.

- Araca başka yük alınmayacak, mal sahibi veya hizmetliden başka yolcu bindirilmeyecektir.
- Park etme ve duraklama halinde araç, bir görevlinin gözetimi altında olacaktır.
- Bu araçları sürenler, yerleşim yerleri dışındaki karayolunda, diğer araçları en az 50 m. mesafeden takip edeceklerdir.
- Duraklama hallerinde diğer araçlarla aralarında 20 metre mesafe bulunduracaklardır.

- Ön ve arka yanlarına kırmızı renkte zemin üzerine boyu yirmi ve çizgi kalınlığı iki buçuk santimetreden az olmayan beyaz renkte **TEHLİKELİ MADDE** yazısı yazılacak ve ayrıca ön ve arka taraflarına kolayca görülebilen 30×30 cm'den küçük olmayan kırmız renkte birer bez asılacaktır.
- Radyoaktif maddelerin taşınması için “Atom Enerji Komisyonu'ndan izin alınması zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi **yük taşımada dikkat edilecek** hususlar arasında yer alır?

- A. Yünün ebat bilgileri**
- B. Aracın kasko sigortası
- C. Şoförün vizesi
- D. Hava durumu

**DOĞRU
CEVAP A**

Araç yüklenirken yük, **önden ve arkadan aracın** boyunu ne kadar aşabilir?

- A. Önden 1 metre, arkadan 1 metre
- B. Önden 1 metre, arkadan 2 metre**
- C. Önden 2 metre, arkadan 2 metre
- D. Önden 3 metre, arkadan 3 metre

**DOĞRU
CEVAP B**

Park halindeki tehlikeli madde taşıyan araçlara **yanıcı parlayıcı maddelerle yaklaşma mesafesi** en az ne kadar olmalıdır?

- A. 25 metre
- B. 30 metre**
- C. 20 metre
- D. 15 metre

**DOĞRU
CEVAP B**

Tehlikeli madde taşıyan ve park halinde bulunan araçlara en az kaç metre mesafede park edilir?

A. 20 metre

B. 10 metre

C. 5 metre

D. 15 metre

**DOĞRU
CEVAP A**

Komple Yük Parsiyel Yük nedir?

Komple Yük(Tam yük) / Taşımacılık Nedir?

Bir firmaya ait yükün tek başına tek bir taşıma aracına yüklenererek nakliyesine komple taşımacılık, yüke ise komple yük denilmektedir.

Bir taşıma aracında taşınan **tek bir firmaya ait yük** aşağıdakilerden hangisidir?

A. Tam yük

B. Parsiyel yük

C. Özel yük

D. Entegre yük

**DOĞRU
CEVAP A**

Parsiyel Yük / Taşımacılık Nedir?

Birden fazla firmaya ait yükün tek bir taşıma aracına yüklenererek nakliyesine parsiyel taşımacılık, yüke ise parsiyel yük denilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi taşıma aracına yüklenen yüklerden **parsiyel yükün** tanımıdır?

A. Birden fazla firmaya ait yük

B. Bozulabilen yük

C. Tehlikeli ve yanıcı yük

D. 10 tondan az yük

**DOĞRU
CEVAP A**

Konsolide taşımacılık, lojistik endüstrisinde birkaç paketin tek bir konteynerde nihai varış noktasına gideceği anlamına gelir. Farklı üretici ve tedarikçilerden teslim alınan gönderiler, maliyet tasarrufuna katkı vermesi için birleştirilir. Kontrol ve paketleme gibi işlemlerin ardından dağıtımları yapılır.

Yapılan yükleme planına göre bir sevkiyat aracını dolduramayan siparişler diğer siparişlerle konsolide (birleştirilebilir) edilebilir.

Aşağıdakilerden hangisi konsolidasyonun (yük birleştirmenin) sevkiyata sağladığı faydalardan **değildir**?

A. Araç kapasitesinin verimli kullanımı

B. Sürücü güvenliği

C. Yakıt tasarrufu

D. Etkili zaman yönetimi

**DOĞRU
CEVAP B**

Dökme Yük Taşımacılığı Nedir?

Dökme yani demonte veya büyük hacimli yükler en çok taşınan yük tipleri arasında yer almaktadır. **Dökme yükler, ambalaj gerektirmeyen, sıvı veya bulunduğu alanın şeklini alabilen yüklerdir.** Genellikle temel ürünler dökme yük sınıfına girer. Gübre, hububat, hayvan yemi, kauçuk, sıvılaştırılmış gaz, her türlü içecek ve petrol bu sınıfa girer. Ayrıca yapı malzemesi olan kask, bobin ve dökme ahşap ürünler de bu sınıfa girer. İşlenmemiş maden ürünleri de yine dökme yük taşımacılığına örnek verilen ürünlerin başında gelir.

Aşağıdakilerden hangisi sabitlenmesi gereken yüklerden biri değildir?

- A. İnşaat malzemeleri
- B. Ağır makinalar
- C. Elektronik malzemeler
- D. Dökme yükler**

**DOĞRU
CEVAP D**

Özel Yük ve Tehlikeli Yük nedir?

Özel yükler nelerdir?

Değerli kargo yükleri, canlı hayvan, tehlikeli madde yükleri, büyük ebada ve ağırlığa sahip olan yükler özel yük kategorisine girer. Diğer her türlü ürün ve eşya da genel kargo ya da yük olarak isimlendirilir ve taşınır.

Özel Yük ve Tehlikeli Yük nedir?

Tehlikeli yük nedir?

Birbirinden tehlikeli maddelerin kolaylıkla ve tehlikeden uzak biçimde taşınabilmesi lojistik hizmeti veren firmalar için oldukça önemlidir. Bu sebeple, bünyesinde kimyasal madde barındıran, yanıcı özelliğe sahip olan ürün ve ham maddelerin taşınma işlemi **tehlikeli madde taşımacılığı** olarak tanımlanır.

Aşağıdakilerden hangisi **özellikli** yüklerden **değildir**?

- A. Bozulabilir gıda maddeleri
- B. Canlı hayvanlar
- C. Tehlikeli maddeler
- D. Kuru yükler**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Gabari Nedir?

- Yüklü veya yüksüz araçların **uzunluk, genişlik ve yüksekliklerinin azami sınırlarını** belirleyen ölçülere gabari denir.
- **Gabari ölçüleri** genel olarak 3 farklı şekilde ifade edilmektedir. Seyir edilen yolun özelliklerine bağlı olarak araçların maksimum genişlik, maksimum yükseklik ve maksimum dingil mesafesi gibi farklı ölçülerine sınırlama getirilerek tüm araçların yol üzerinde güvenli şekilde ilerlemesi sağlanmaktadır.

Yüklü veya yüksüz araçların **uzunluk, genişlik ve yüksekliklerinin azami sınırlarını** belirleyen ölçülere ne ad verilir?

A. Gabari

B. İstiap haddi

C. Kapasite

D. Yük taşıma sınırı

**DOĞRU
CEVAP A**

Kara, hava, deniz araçlarının taşıyabileceği maksimum yolcu ve yük miktarının sınırına “**istiap haddi**” denilmektedir.

Azami yüklü ağırlık, aracın güvenli bir şekilde taşıyabileceği maksimum ağırlıktır. Bu değer, araç üreticisi tarafından belirlenir ve yolcular, kargo ve aracın kendisinin toplam ağırlığını içerir.

Araçların ağırlık ve boyut ölçüleri

Karayollarında seyreden araçların yüklü ve yüksüz olarak uyacakları boyutların ve bu araçların karayolu yapısına zarar vermeden güvenle seyredebilecekleri ağırlıkların aşağıda belirtilen şartlara uygun olması zorunludur.

Azami genişlik

Araçların azami genişliği	2,55 metre
Frigorifik taşıtların yalnız frigorifik yapılarında	2,60 metre
Belediyelere ait trolleybüsler	2,60 metre

Azami yükseklik

Araçların azami yüksekliği	4,00 metre

Azami Uzunluk

Otobüs dışındaki motorlu araçlarda: 12,00 metre

Römorklarda: 12,00 metre

İki dingilli otobüslerde: 13,50 metre

İkiden çok dingilli otobüslerde: 15,00 metre

Yarı römorklu araçlarda: 16,50 metre

Mafsallı (Körüklü) otobüslerde: 18,75 metre

Römorklu otobüslerde: 18,75 metre

İki römorklu katarlarda: 22,00 metre

Azami Ağırлікlar

Dingil ve Dingil Grubu Ağırлікları

Tahriksiz tek dingilde: 10 ton

Tahrikli tek dingilde: 11,50 ton

İki dingilli motorlu araçlarda aks grubu ağırılığı en çok;

Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1\text{m}$): 11,50 ton

Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1\text{ m} \leq d < 1.3\text{ m}$): 16 ton

Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8m arası ise ($1.3\text{ m} \leq d < 1.8\text{ m}$): 18 ton

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.8 m arası ise ($1.3\text{ m} \leq d < 1.8\text{ m}$)

(Motorlu Araçlar ve Römorkları Tip Onay Yönetmeliğı veya Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğinde belirtilen şartlarla): 19 ton

İki dingilli römork ve yarı römorklarda aks grubu ağırlığı en çok;

Dingiller arası mesafe 1m'den az ise ($d < 1\text{m}$): 11 ton

Dingiller arası mesafe 1 m ile 1.3 m arası ise ($1\text{ m} \leq d < 1.3\text{ m}$): 16 ton

Dingiller arası mesafe 1.3 ile 1.8m arası ise ($1.3\text{ m} \leq d < 1.8\text{ m}$): 18 ton

Dingiller arası mesafe 1.8 m veya daha büyük ise ($1.8\text{ m} \leq d$): 20 ton

Üç dingilli aks grubu ağırlığı en çok

Dingiller arası mesafe 1.3 m veya daha az ise ($d \leq 1.3\text{ m}$): 21 ton

Dingiller arası mesafe 1.3 m ile 1.4 m arası ise ($1.3\text{ m} < d \leq 1.4\text{ m}$): 24 ton

Toplam Ağırlıklar

İki dingilli motorlu araçlar ve römorklarda: 18 ton

Üç dingilli motorlu araçlarda 25 ton / 26 ton*

Üç dingilli yarı römorklu araçlarla mafsallı otobüslerde: 28 ton

Dört dingilli motorlu araçlarda: 32 ton

Dört dingilli römorklu ve yarı römorklu araçlarda: 36 ton

Dört dingilli yarı römorklu araçlarda yarı römork dingil grubu ağırlığı 20 ton olan araçlarda: 38 ton

Beş veya daha çok dingilli yarı römorklu veya römorklu katarlarda: 40 ton

40 ft. boyutunda ISO konteyner taşıyan iki veya üç dingilli yarı-römorka sahip üç dingilli motorlu araçlarda: 44 ton

Taşıma araçlarının taşıma kapasitesi ile güvenli bir şekilde **yük taşımanın sınırlarını belirleyen kavram** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Navlun
- B. Dingil
- C. Kantar
- D. İstiap haddi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Karayollarında trafiğe çıkarılacak araçların yüklü veya yüksüz **azami uzunluğu en fazla olan** hangisidir?

A. İki römorklu katarlar

B. Çift katlı otobüsler

C. Yarı römorklu araçlar

D. Körüklü otobüsler

**DOĞRU
CEVAP A**

Karayollarında trafiğe çıkarılacak araçların yüklü veya yüksüz **azami yükseklikleri** kaç metredir?

A. 4.00 m

B. 4.50 m

C. 4.30 m

D. 5.00 m

**DOĞRU
CEVAP A**

Tahriksiz dingilde azami ağırlık kaç tondur?

- A. 10,50 tondur
- B. 11,50 tondur
- C. 11,00 tondur
- D. 10,00 tondur**

**DOĞRU
CEVAP D**

Frigo Araç Taşımacılığı Nedir?

18 ile -26 dereceye kadar ayarlanabilen soğutucuları bulunan ve donanımlı araçlarla yapılan taşımacılıktır. Bu taşımacılık; frigo nakliye, soğuk gıda taşımacılığı, soğuk taşımacılık, soğuk zincir taşıma vb. kavramlarla da ifade edilir.

Hızlı dondurulmuş gıda maddelerinin sıcaklığı, ürünün tüm noktalarında -18°C veya daha düşük bir sıcaklıkta sabit olmalı ve bunu muhafaza etmelidir, ancak taşıma sırasında muhtemel gelişebilecek sıcaklık değişimi $\pm 3^{\circ}\text{C}$ den fazla olmamalıdır.

Dondurulmuş gıda ürünleri taşıyan sürücü, soğutucu ünitesini kaç derece olarak ayarlamalıdır?

- A. 0
- B. -2
- C. -12
- D. -18**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.01- 4925 Sayılı Karayolu Taşımacılık Kanunu ve Karayolu Trafik Yönetmeliği

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Madde 1

Bu Kanunun amacı; karayolu taşımalarını **ülke ekonomisinin gerektirdiği şekilde düzenlemek, taşımada düzeni ve güvenliği sağlamak**, taşımacı, acente ve taşıma işleri komisyoncuları ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği ve benzeri hizmetlerin şartlarını belirlemek, **taşıma işlerinde istihdam edilenlerin niteliklerini, haklarını ve sorumluluklarını saptamak**, karayolu taşımalarının, diğer taşıma sistemleri ile birlikte ve birbirlerini tamamlayıcı olarak hizmet vermesini ve mevcut imkânların daha yararlı bir şekilde kullanılmasını sağlamaktır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Kanunu'nun amaçlarından biri **değildir**?

- A. Taşımacılık faaliyetlerinde düzeni ve güvenliğı sağlamak
- B. Kara yolu taşımalarını ülke ekonomisinin gerektirdiğı şekilde düzenlemek
- C. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan taşıt, araç, gereç, yapı tesis vb. niteliklerini belirlemek
- D. Kara yollarında can ve mal güvenliğı yönünden trafik düzenini sağlamak**

**YANLIŞ
CEVAP D**

4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu

Kapsam

Madde 2

(1) Bu Yönetmelik, kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacı, acente, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri taşımacılık faaliyetlerini yapanlar ile taşıma işlerinde çalışanları, taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerlerini kapsar.

(3) Aşağıdaki taşıtlarla yapılan taşımalar bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır:

- **Özel otomobillerle** ve bunların römorklarıyla yapılan ve ticari olmayan taşımalar,
- Lastik tekerlekli **traktörlerle** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,
- İki, üç ve dört tekerlekli **motosikletlerle** yapılan ve ticari olmayan taşımalar,
- **Resmi taşıtlarla** ve bunların römorklarıyla yapılan ticari olmayan taşımalar,
- **Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlarla** ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar,

- **N1 ve N1G araç sınıfında yer alan kamyonet cinsi olarak tescil edilen taşıtlarla yapılan ve taşınan eşyanın ticari olmadığı taşımalar,**
- **Altı dingilin üzerindeki lastik tekerlekli vinç veya cenaze aracı veya ambulans veya naklen yayın aracı olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla yapılan taşımalar,**
- **Türk Silahlı Kuvvetlerinin yakıtlarını taşıyan Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait taşıtlar.**
- **Kullanım amacı "SÜRÜCÜ EĞİTİM ARACI" olarak tescil edilmiş olan ve bu Yönetmelik kapsamında kullanılmayan taşıtlar,**

(4) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındadır?

A. Taşımacılık faaliyetlerinde yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapı, tesis ve benzerleri

B. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

C. Lastik tekerlekli traktörlerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar

D. Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar

**DOĞRU
CEVAP A**

- **N1 ve N1G araç sınıfında yer alan kamyonet** cinsi olarak tescil edilen taşıtlarla yapılan ve taşınan **eşyanın ticari olmadığı** taşımalar,
- Altı dingilin üzerindeki **lastik tekerlekli vinç** veya **cenaze aracı** veya **ambulans** veya **naklen yayın aracı** olarak tescil edilmiş araçların kullanım amaçlarına uygun olarak yapılan taşımalar veya **Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilmemiş taşıtlarla** yapılan taşımalar,
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yakıtlarını taşıyan Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığına ait taşıtlar.
- Kullanım amacı "**SÜRÜCÜ EĞİTİM ARACI**" olarak tescil edilmiş olan ve bu Yönetmelik kapsamında kullanılmayan taşıtlar,

(4) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri saklıdır.

Aşağıdakilerden hangisi, Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin kapsamına girer?

- A. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar
- B. Ticari amaçla yapılan her türlü taşımalar**
- C. Türk silahlı kuvvetlerine ait taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar
- D. Üç tekerlekli taşıtlarla yapılan taşımalar

**DOĞRU
CEVAP B**

Aşağıdaki taşımalardan hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında değildir?

- A. Kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan eşya taşımaları
- B. Emniyet Genel Müdürlüğüne ait taşıtlarla yapılan taşımalar**
- C. Resmi taşıtlarla ve bunların römorklarıyla yapılan ticari taşımalar
- D. Özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan ticari taşımalar

**DOĞRU
CEVAP B**

Taksi Durakları ve Ticari Taksi Taşımacılık Esasları Yönetmeliği

Amaç : Belediyesi Sınırları içinde faaliyet gösteren taksi durakları ile yeni açılacak olan taksi duraklarının; çalışmalarının belli bir düzen içinde yapılmasının sağlanması, taşımacılık hizmetine muhatap olan yolcuların rahatlığı ve güvenliği ile şehir içi trafik güvenliğinin bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Kapsam: Belediye sınırları içinde İl Trafik Komisyonunun veya UKOME Kurulunun uygun gördüğü yerde ve sayıda olmak kaydıyla, yolcu taşımacılığı yapmak üzere faaliyet gösteren İşletmecileri , mevcut taksi durakları ve yeni açılacak olan taksi duraklarını kapsar.

Yönetmeliğin Yasal Dayanağı: 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ,1608 Sayılı Kanun , 5326 sayılı kabahatler kanunu , 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Belediyelere verilen görev ve yetkileri bu yönetmeliğin yasal dayanağını oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Kanunu'nun kapsamındaki faaliyetlerden değildir?

- A. Taşıma işleri organizatörlüğü
- B. Dağıtım işletmeciliği
- C. Taşıma işleri acenteliği
- D. Ticari taksi işletmeciliği**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Trafik Yönetmeliği

Amaç:

Madde 1

Bu Yönetmeliğin amacı, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca, can ve mal güvenliği yönünden; karayollarında trafik düzeninin sağlanması ve trafik güvenliğini ilgilendiren hususlarda alınacak tedbirler ile ilgili olarak, Yönetmelikte düzenlenmesi işaret edilen ve gerekli görülen diğer hükümleri ve bunların uygulanmasına ait esas ve usulleri belirlemektir.

Kapsam ve dayanak:

Madde 2- Bu Yönetmelik, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa dayanılarak çıkarılmış ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde karayollarında ve aksine bir hüküm bulunmadıkça da, Kanunun 2 nci maddesinde sayılan yerlerde de uygulanmak üzere;

- **Trafikle ilgili kurallara ve bunların uygulanmasına,**
 - **Trafiğin düzenlenmesi ve denetimine,**
 - Araçların tescili, teknik durumları, muayenelerine ve karayollarında sürülmeleri sırasında alınacak tedbirlere,
 - **Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesine,**
 - **Karayolundan faydalananların hak ve yükümlülüklerine, eğitime,**
 - Uygulayıcı kurul ve kuruluşların görev, yetki ve sorumlulukları ile işbirliği ve koordinasyon düzenine,
 - Trafikle ilgili diğer hususlara,
- İlişkin konulardaki esas, usul, şekil ve şartlara ait hükümleri kapsar.

Karayolu Trafik Yönetmeliği, aşağıda verilen ifadelerden hangisini **kapsamaz**?

- A. Araç sürücülerinin sınavları ve belgelerinin verilmesini
- B. Trafiğin düzenlenmesini ve denetimini
- C. Karayolundan faydalananların hak ve yükümlölüklerini
- D. Karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Hususi taşımacılık: Ticari amaçla *olmamak* üzere, sadece kendi esas iştigal konusu ile ilgili eşya veya yolcu taşımacılığını ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ticari amaçla olmamak üzere **sadece kendi esas iştigal konusu** ile ilgili yolcu taşımacılığına' ne ad verilir?

- A. Hususi taşımacılık**
- B. Transit taşımacılık
- C. Şehirlerarası taşımacılık
- D. Genel taşımacılık

**DOĞRU
CEVAP A**

06.02- Yetki Belgesi

Yetki belgesi alma zorunluluğu ve taşıma hizmeti

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 5

Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yapılabilmesi için Bakanlıktan **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)** yetki belgesi alınması zorunludur.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği kapsamındaki **taşımacılıkla ilgili** faaliyetlerin yapılabilmesi için **alınması zorunlu olan belgenin adı nedir?**

A. Yetki Belgesi

B. Onay Belgesi

C. Taşıt Kartı

D. Yönetmelikte belirtilmiş olan sayıda ÜDY ve/veya ODY Belgesi

DOğRU
CEVAP A

Taşımacılık, acentelik ve taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yetki belgesi alınabilmesi için taşıma işleri işletmecilerinin **meslekî saygınlık, malî yeterlilik ve meslekî yeterliliğe sahip olması** gerekmektedir.

Ayrıca, karayoluyla yük ve yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde kullanılan ticari araçlarda çalışan şoförlerin, **sürücü mesleki yeterlilik belgesi** almaları zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu ile nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliği yetki belgesi alınabilmesi için sahip olunması gereken niteliklerden biri değildir?

- A. Mesleki saygınlık
- B. Mali yeterlilik
- C. Mesleki yeterlilik
- D. Mali yatkinlık**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Mali yeterlilik: Bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerle ilgili bir işletmenin kurulmasını, sağlıklı yönetilmesini ve işletilmesini sağlamaya yönelik gerekli mali kaynaklara sahip olmayı ifade eder.

Mesleki yeterlilik: Karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olmayı, ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre **mesleğin icrası ile ilgili eğitim, bilgi, beceri ve donanıma sahip olma** aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilmektedir?

A. Mesleki yeterlilik

B. Mesleki saygınlık

C. Mesleki yetkinlik

D. Mesleki yatkınlık

**DOğRU
CEVAP A**

Mesleki saygınlık: Genel olarak ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda **kötü şöhret sahibi olmamayı**, karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili **kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi**; kişisel olarak ise kaçakçılık, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ve Terörle Mücadele Kanunu ile Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı **hükümlü veya Türk Ceza Kanununu çerçevesinde belli haklardan yoksun bırakılmış olmamayı** ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre genel olarak ticari alanda ve mesleğin icrası ile ilgili konularda **kötü şöhret sahibi olmamayı**, karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili kurallara uygun davranmayı ve faaliyet göstermeyi; kişisel olarak ise kaçakçılık, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklu olmamaya ne ad verilir?

A. Mesleki saygınlık

B. Mesleki yatkınlık

C. Mali yeterlilik

D. Mesleki yeterlilik

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgelerinin süresi

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 17

(1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.**

Ancak, 19 uncu maddenin birinci fıkrasında belirlenen doksan günlük süre içerisinde yenilenen yetki belgeleri için yenilenmiş olan yetki belgesinde kalan süre, yenilenen yetki belgesinin geçerlilik süresine ilave edilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi** kaç yıldır?

- A. 2 yıl
- B. 3 yıl
- C. 5 yıl**
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP C**

Yetki belgesi alanların faaliyete başlama veya faaliyeti kendi istekleri ile bırakmaları

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 18

(1) Yetki belgesi sahiplerinin, yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır.

(2) Yetki belgesi sahiplerinin, gerçek veya tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmak istemeleri ve adlarına düzenlenen yetki belgelerinin iptalini talep etmeleri halinde, yetki belgeleri iptal edilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, yetki belgesi sahipleri, yetki belgesinin verilmesinden itibaren, kaç ay içinde **faaliyete başlamak** zorundadır?

A. Yetki belgesinin verilmesinden itibaren faaliyete başlamaları esastır

B. 1 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

C. 6 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

D. 12 ay içinde faaliyete başlamaları esastır

**DOĞRU
CEVAP A**

İdari Para Cezaları:

Karayolu Taşımacılık Kanunu Madde 26

(a) Yetki belgesi almadan taşıma işinde faaliyette bulunanlara veya yetki belgesi aldığı halde yetki belgesi kapsamına uygun olmayan faaliyetlerde bulunanlara idari para cezası verilir.

Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **yetki belgesi almadan** taşıma işinde faaliyette bulunanlara aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

A. Para cezası

B. Hapis cezası

C. Hak mahrumiyeti

D. Trafikten men

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki belgelerinin yenilenmesi süreci

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 19

(1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihinin **doksan gün öncesinden** itibaren Bakanlığa yazılı olarak müracaat edebilirler. Yetki belgesi, **yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak** yenilenir. Yenileme ücretinin, yetki belgesinin bitim tarihinden önce ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

(2) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgelerinin yenilenmesi için yetki belgesinin **geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren 540 takvim günü içinde** Bakanlığa yazılı olarak müracaat edilmesi halinde; yetki belgesi, yenileme ücretinin ödendiği tarih esas alınarak yenilenir. Yenileme ücretinin, söz konusu 540 günlük süre içinde ve ödeme tarihindeki geçerli yenileme ücreti olarak ödenmesi şarttır.

(3) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgesinin geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten itibaren, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen süreler içinde müracaat edilmemesi veya müracaat edildiği halde yetki belgesi yenilemenin şartlarının yerine getirilmemesi halinde yetki belgesi yenileme hakkı kaybedilir.

(4) Yetki belgesi üzerinde bulunan tüm uyarılar kaldırılmadan ve yenilenecek yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartlar sağlanmadan yetki belgesi yenilenmez.

(5) Yenilenen yetki belgeleri için 14 üncü maddede belirtilen süreler, yenilenme öncesi kullanılan süreler dikkate alınmaksızın yeniden başlar.

(6) Bu maddeye göre yetki belgesi yenileme işleminin yapılabilmesi için; yetki belgesinin, bu Yönetmelik kapsamında faaliyeti durdurulmamış veya iptal durumuna gelmemiş olması şarttır.

(7) İkinci fıkrada yer alan süre, sadece yetki belgesi yenileme hakkı olup bu süre, **bu durumdakilere faaliyette bulunma hakkı vermez.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen miktarda **idari para cezası** uygulanır.

Gerçek kişinin ölümü halinde yetki belgesinin durumu

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 21

(1) Bu Yönetmeliğe göre düzenlenen yetki belgesinin/belgelerinin sahibi olan gerçek kişinin ölümü halinde, yetki belgesinin/belgelerinin faaliyeti durdurulur. Faaliyeti durdurulan yetki belgesinin/belgelerinin kanuni mirasçıları, bu belgenin/belgelerin kullanımından kaynaklı oluşabilecek idari/adli yaptırımlara karşı yükümlüdürler.

(2) Birinci fıkraya göre faaliyeti durdurulan yetki belgesi/belgeleriyle ilgili olarak; ölen yetki belgesi sahibinin kanuni mirasçıları, **yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihine kadar** Bakanlığa yazılı olarak başvurmaları şartıyla; bu maddede belirtilen usullere göre hesap edilen ücret, **hak sahiplerine iade edilerek yetki belgesi/belgeleri iptal edilir** ve bu çerçevede ücret iadesi yapılan kanuni mirasçılar yeniden bu belgeyle ilgili olarak, bu Yönetmeliğe göre herhangi bir hak iddiasında bulunamazlar.

Ancak, birinci fıkraya göre faaliyeti durdurulmuş yetki belgesi/belgeleri kapsamındaki **faaliyetlere devam etmek isteyen** ve bu fıkraya göre belge ücreti iadesi yapılmayan **mesleki saygınlığa sahip kanuni mirasçıların**, yetki belgesinin **yenileme süresinin bitim tarihine kadar** Bakanlığa yazılı olarak başvurmaları kaydıyla:

- a) Kanuni mirasçılar adına yetki belgesi **yeniden düzenlenir.**
 - b) Adlarına yetki belgesi düzenlenen kanuni mirasçılar, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara, **yetki belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 2 yıl içerisinde uyum sağlamak** zorundadır.
 - c) Bu şekilde düzenlenmiş olan yetki belgesi süresinin, bu fıkroda belirtilen **2 yıllık süreden önce bitmesi halinde söz konusu yetki belgesi, mesleki saygınlık şartı haricindeki diğer şartlara bakılmaksızın yenilenir ve 2 yıllık süreden kalan süre yenileme işleminden sonra da devam eder.**
- (3) İkinci fıkranın (b) veya (c) bentlerinde belirtilen süre içerisinde, bu Yönetmelikte öngörülen **şartların sağlanmaması halinde yetki belgesi iptal edilir.**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, yetki belgesi sahibi gerçek kişilerin **ölümü** halinde **kanuni mirasçıları** veya onlar adına yetkili olanlar, bu durumu **kaç ay içinde** bakanlığa bildirmek zorundadırlar?

A. Yetki belgesinin geçerlilik süresinin bitim tarihine kadar

B. 6 ay

C. 3 ay

D. 1 ay

**DOĞRU
CEVAP A**

Yetki Belgesi

Geçici durdurma ve yetki belgesi iptali
Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 70
(3) Yetki belgesi sahibine verilen ve kaldırılmamış olan
uyarmaların sayısının 150 adede ulaşması ve bu hususun
tebliğini izleyen 15 gün içinde ödeme yapılarak uyarmaların
sayısının 150 adedinin altına düşürülmemesi halinde, ihlale
konu olan yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur. Bu
şekilde yetki belgesi kapsamında geçici olarak faaliyeti
durdurulanların, gerekli ödemeyi yaparak uyarmaların sayısını
150 adedin altına düşürmeleri halinde, yetki belgesi faaliyetlerine
izin verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahibine verilen uyarmaların **kaldırılmadığı** takdirde sayısı kaçta ulaşınca kadar yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak **durdurulur**?

A. 150

B. 100

C. 50

D. 10

**DOĞRU
CEVAP A**

06.03- Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Taşımacılık Faaliyetlerinde Genel Kurallar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 8

(1) Taşımacılık faaliyetleri; ekonomik, seri, elverişli, güvenli, çevreye kötü etkisi en aza indirilecek, fert, toplum ve çevre sağlığı ile bunların güvenliğini olumsuz yönde etkilemeyecek ve kamu yararını gözeterek tarzda serbest rekabet ortamında gerçekleştirilir.

Aşağıdakilerden hangisi 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarda uyulması gereken genel kurallardan biri **değildir**?

- A. Taşımanın seri olması
- B. Taşımanın serbest rekabet ortamında gerçekleştirilmesi
- C. Taşımanın çevreye kötü etkisinin fazla olması**
- D. Taşımanın kamu yararını gözetmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşımacılık Faaliyetlerinde Hizmetin Sürekliliği ve Engellenemeyeceği

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 10

(1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerini, hizmetin ifasını imkânsız kılan yasal mücbir sebepler dışında yapmaktan kaçınamazlar. Bu hizmetlerden ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıma hizmetlerinin yerine getirilmesi, hizmeti üstlenenler veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yapılacak taşımalarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımlar ekonomik ve seri şekilde gerçekleştirilir
- B. Taşımacılar taşıma hizmetinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımacılar, zorunlu hallerde dahi taşıma hizmetlerini yapmaktan kaçınamazlar**
- D. Taşımlar, diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.04- Yetki Belgesi Almanın Veya Yenilemenin Genel Şartları

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

MADDE 13 –

(1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için;

- a) Gerçek kişilerin Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmaları,
- b) Tüzel kişilerin Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş olmaları,
- c) Ticari olarak faaliyette bulunmak üzere, yetki belgesi talep eden veya yenilemek isteyenlerin mesleki saygınlığa sahip olmaları,

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin genel şartları

(2) Yetki belgesi sahiplerinin yetki belgelerinin geçerlilik süresince karayolu taşımacılık faaliyetlerinin icrası ile ilgili olarak;

- a) Çalışanların ücret ve çalışma şartlarına,
 - b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,
 - c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,
 - ç) Yol ve araç güvenliğine,
 - d) Çevrenin korunmasına,
 - e) Mesleki yeterlilik şartlarına,
- uymak sureti ile mesleki saygınlığa sahip olmaları gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yetki belgesi sahiplerinin mesleki saygınlığa sahip olduğunun söylenebilmesi için yetki belgelerinin geçerlilik süresince kara yolu taşımacılık faaliyetlerinin icrasında uymak zorunda oldukları hususlardan biri **değildir**?

- A. Mesleki yeterlilik şartları
- B. Çevrenin korunması
- C. Gönderenin mali yeterliliği**
- D. Yol ve araç güvenliği

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.05- Yetki Belgesi Sahiplerinin Ortak Yükümlülükleri

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

MADDE 40

(1) Acenteler ve taşıma işleri komisyoncuları; bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden, taşımacılar ile müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

B. Taşımacılar, acenteler ve taşıma işleri komisyoncularının bu sıfatla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumlu değildir

C. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

D. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

**YANLIŞ
CEVAP B**

(2) Bir yetki belgesi sahibinin taşıt belgesine sözleşmeli olarak kayıtlı taşıtların sahipleri kendi nam ve hesabına taşıma yapamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Bu fıkraya aykırı olarak faaliyet gösterilen taşıtın kayıtlı olduğu yetki belgesi sahibine **50 uyarma** verilir

(7) C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında **makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmayan veya taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştıramayan** C2, C3, K1, K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. İdari para cezası verilir
- C. 5 uyarma verilir**
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP C**

8) Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz. Yetki belgesi sahipleri, yaptıkları taşıma sözleşmelerine uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **taşıma senetsiz eşya taşımacılığı yapan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. 50 uyarma verilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. Yetki belgesi iptal edilir
- D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(9) Yetki belgesi sahipleri; eşya ve bagajları, teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybindan, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şeklini muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından sorumludurlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine, zarar görenin tazmin hakkı saklı kalmak üzere **10 uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve bagajları teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, eşyanın veya bagajın tamamen veya kısmen kaybindan, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim aldıkları şeklini muhafaza etmekten, korunması ve taşınmasından **kim sorumludur?**

- A. Gönderenler
- B. Acenteler
- C. Yolcular
- D. Yetki belgesi sahipleri**

**DOĞRU
CEVAP D**

(10) G, F ve H türü yetki belgesi sahipleri **kendi nam ve hesaplarına taşıma yapamaz ve yaptıramazlar.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(11) **R türü** ve taşıma işleri organizatörü yetki belgesi sahipleri, **C1 veya K2 yetki belgesi sahiplerine taşıma yaptıramazlar.** Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahibi taraflara **ayrı ayrı 20 uyarma** verilir.

(12) Karayolları alt yapısı, işletilmesi, trafik, doğal afetler, meteorolojik şartlar ile arıza ve kaza hali dahil, seyahat esnasında meydana gelen ve beklenmeyen durumlarla ilgili olarak ortaya çıkan ve taşımanın devamına engel olan sebeplerin, belirsiz bir süre beklemeyi mecburi kılması veya varış noktasına kadar gerekli zamanın **bir katından daha fazla** beklemeyi gerektirmesi halinde, yetki belgesi sahibi, imkan olduğu **takdirde bir başka güzergahı izleyerek taşımayı tamamlamak**, aksi halde **yolcuyu güzergah üzerinde yolcunun dilediği bir yere kadar götürmek** veya yolcu ve eşyayı **hareket noktasına geri getirmekle** yükümlüdür. Bu gibi hallerde, yolcunun eşyası ile eşya sahibinin bütün hakları saklı olup, yetki belgesi sahipleri herhangi bir ek ödeme veya benzeri talepte bulunamazlar. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarı** verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre beklenmedik şekilde ortaya çıkan ve **taşımanın devamına engel olan bir sebebin belirsiz bir beklemeyi mecburî kılması** ve bir başka güzergâhı izleyerek taşımayı tamamlamaması halinde taşımacı aşağıdakilerden hangisini yapmakla yükümlüdür?

- A. Eşyayı hareket noktasına geri götürmek**
- B. Eşyayı en yakın nakliyat ambarına bırakmak
- C. Eşyayı acentenin belirleyeceği noktaya götürmek
- D. Eşyayı yediemine teslim etmek

**DOĞRU
CEVAP A**

(15) Araç tescilinin yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren 5 işgününü aşmayan ve taşıma yapılmayan taşıtlar hariç olmak üzere, taşıt belgesine kaydedilmeyen taşıtlar, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde kullanılamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(17) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamazlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(18) Yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan veya geçerli yetki belgesi olmadan, muhtevası bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunulamaz. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere idari para cezası uygulanır.

(19) Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir.

(20) Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alanlardan;

a) K1 veya K3 yetki belgesi sahibi gerçek kişiler ile B3, C1, D3 veya K2 yetki belgesi sahibi gerçek veya tüzel kişiler haricindeki yetki belgesi sahipleri, firmalarında meydana gelen unvan, adres ve kişilere ilişkin değişiklikleri veya acentelik sözleşmelerindeki değişiklikleri ile sermaye şartını kaybedecek şekildeki sermaye azaltışlarını,

b) Yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı özmal taşıt/taşıtların; **kazaya uğraması, yanması, hurdaya ayrılması** veya benzer bir mücbir sebepten **dolayı iş göremez duruma gelmesi** ile plaka bilgisi, rengi, şasi numarası veya taşıt cinsine ilişkin değişiklikleri değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **doksan takvim günü** içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(22) Yetki belgesi sahipleri düzenledikleri yolcu taşıma bileti, taşıma sözleşmesi ve taşıma senedine bu Yönetmeliğe aykırı hüküm koyamazlar. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma verilir.**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre düzenledikleri taşıma senedine bu Yönetmeliğe **aykırı hüküm koyan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. 5 uyarma verilir**
- C. İdari para cezası verilir
- D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(27) Yetki belgesi sahipleri, çalıştırdıkları şoförlerinin;

a) **Altışar aylık süre ile yılda iki kez** ceza puanı durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek ve **ceza puanı 50 ve üzerinde olanların** eğitilmesi ve kendi iç denetimleri yönünden gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **idari para cezası** uygulanır.

b) Milli Eğitim Bakanlığınca yetkilendirilen özel mesleki yeterlilik kurslarından yılda en az 7 saat süreyle %70'i pratik ve %30'u ise teorik bölümden oluşan güvenli sürüş eğitimini almalarını sağlamakla yükümlüdürler. Bu fıkranın (a) bendine aykırı hareket edenlere, idari para cezası uygulanır. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **5 uyarma verilir.**

Yetki belgesi sahipleri, hangi süreler içerisinde **sürücülerin ceza puanı** durumunu Emniyet Genel Müdürlüğünden öğrenmek zorundadır?

- A. Yılda bir kez
- B. İkişer aylık süre ile yılda altı kez
- C. Üçer aylık süre ile yılda dört kez
- D. Altışar aylık süre ile yılda iki kez**

**DOĞRU
CEVAP D**

(28) Yetki belgesi sahipleri, uygun niteliklere haiz şoförleri çalıştırmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(29) H, R ve T türü yetki belgesi sahipleri hariç olmak üzere, **diğer yetki belgesi sahipleri**; bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerini, **Bakanlığa bildirdikleri merkez ve/veya şube listesinde kayıtlı şubeleri** ile varsa acente listesinde **kayıtlı acentelerinin adreslerinde** H, R ve T türü yetki belgesi sahipleri ise **sadece yetki belgesi üzerinde bulunan adreslerinde yürütmekle yükümlüdürler**. Yetki belgesi sahipleri, **Bakanlığa bildirilmeyen yerlerde faaliyette bulunamazlar**. Bu fıkra uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma verilir**.

(30) Yetki belgesi sahipleri, çevreyi ve insan sağlığını koruma, çevre kirliliğini önleme amacıyla yürürlüğe konulan mevzuat hükümlerini bilmek ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten sorumludurlar. Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere, **idari para cezası** uygulanır.

(31) Yetki belgesi sahipleri, sayısal takograf kullanılması zorunlu olan ve yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı bulunan taşıtları için sayısal takograf ünitelerindeki verileri, taşıtların trafiğe çıktığı tarihten itibaren **3'er aylık** dönemler halinde elektronik ortamda arşivlemek ve bu veriyi **takip eden ay** Bakanlıkça belirlenen kart verme otoritesine göndermek zorundadır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **2 uyarma** verilir.

(32) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlıkça yayımlanan düzenleyici işlemlere uymakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Ancak, uluslararası taşımalara veya geçiş belgelerine yönelik Bakanlıkça yayımlanan alt düzenleyici işlemlere uymayan yetki belgesi sahipleri için bu fıkrayla belirlenmiş uyarma sayısı **10 katına kadar** arttırılabilir.

(33) Yetki belgesi sahipleri, ilgili mevzuat hükümlerine uygun bir taşıtı, nitelikli şoför ve yardımcı personel ile sefere göndermek, şoförlerinin sürücü mesleki yeterlilik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, teknik şartlara uymayan taşıtlarının trafiğe çıkmasına engel olmak, güzergah mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmakla yükümlüdürler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi taşımacının yükümlölükleri arasında değildir?

- A. Güzergâh mesafesini dikkate alarak yeteri kadar şoför bulundurmak
- B. Teknik şartlara uymayan taşıtların trafiğe çıkmasına engel olmak
- C. Şoförlerin kimlik belgelerini yanına alıp almadıklarını kontrol etmek**
- D. Taşıt kartları olmayan ve sorumluluk sigortası bulunmayan taşıtları trafiğe çıkarmamak

**YANLIŞ
CEVAP C**

(34) Yetki belgesi sahipleri, ilk yetki belgesi aldıkları tarihten itibaren 6 ay içinde, mesleki yeterlilik ile ilgili aşağıdaki yükümlülüklerini yerine getirmek ve faaliyetleri süresince muhafaza etmekle yükümlüdürler. Buna göre;

a) B1, C2, D1, L1, L2, M2, N2, P2, R1, R2 ve T1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet üst düzey yönetici ve orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişileri istihdam etmeleri zorunludur.

b) A türü ile B2, C3, D2, K3, M1, N1, P1, T2 ve T3 yetki belgesi sahipleri ile tüzel kişiliği haiz K1 yetki belgesi sahiplerinin, en az birer adet orta düzey yönetici türü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları veya bu nitelikleri haiz kişiyi istihdam etmeleri zorunludur.

Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmeciler** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. 50 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Yetki belgesi iptal edilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

(35) Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar.

(37) Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar.

(38) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin kolaylıkla ve yeterli derecede yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdürler. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(39) Yetki belgesi sahipleri, yolcu ve gönderilere ait bilgilerin **gizliliği ve güvenliğine ilişkin**; yolcu ve gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vurmaları, yolcunun bagajı veya gönderileri açmaları, içlerinde ne olduğunu araştırmaları, üçüncü kişilere bilgi vermeleri veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olmaları ile gönderileri zapt veya yok etmeleri yasaktır. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Kara yolu Taşıma Yönetmeliğine göre **gönderilerle ilgili her türlü bilgiyi açığa vuran**, gönderileri açan, içlerinde ne olduğunu araştıran, üçüncü kişilere bilgi veren veya herhangi birinin bunları yapmasına neden olan ya da gönderileri zapt veya yok eden **yetki belgesi sahipleri hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Taşıtlar trafikten men edilir

B. 5 uyarma verilir

C. İdari para cezası verilir

D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP B**

(40) Yetki belgesi sahipleri, **yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcu, eşya ve kargoyu güvenli bir şekilde taahhüt ettiği yere kadar götürmekle yükümlüdürler.** Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre yolcuların sağlıklı, rahat ve güvenli bir yolculuk yapmasını sağlayacak tedbirleri alma, yolcuyu taahhüt ettiği yere kadar götürme yükümlülüğüne uygun **davranmayan** taşımacılar hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. Yetki belgesi iptal edilir

C. 50 uyarma verilir

D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP A**

(41) Yetki belgesi sahipleri;

a) Çalışanlarının ücret ve çalışma şartlarına,

b) Şoförlerin çalışma ve dinlenme sürelerine,

c) Araçların ağırlık ve boyutlarına,

ç) Yol ve araç güvenliğine,

d) Çevrenin korunmasına,

ilişkin kurallara uygun faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

Aşağıdakilerden hangisi taşımacının **hukuki** sorumluluğu kapsamında **değildir**?

Emtia nakliyat sigortası isteğe bağlı bir sigortadır. Taşımacının hukuki sorumluluğu kapsamında değildir.

- A. Taşıma senetsiz yapılamaz
- B. Sigorta sorumluluğu**
- C. Güvenli taşımadan sorumludur
- D. Çevre kirliliğini önlemeden sorumludur

**YANLIŞ
CEVAP B**

(44) Yetki belgesi sahipleri, 60 ıncı maddenin yedinci fıkrasına aykırı olarak taşıma yapacak yabancı plakalı taşıtlara yük ve/veya yolcu veremez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 50 uyarı verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre Türkiye sınırları dâhilinde iki nokta arasında taşıma yapması yasak olan **yabancı plakalı** taşıtlara **yük veya yolcu veren** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi **uygulanır**?

- A. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- B. Taşıtlar trafikten men edilir
- C. 50 uyarma verilir**
- D. İdari para cezası verilir

DOĞRU
CEVAP C

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletlen **ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar.** Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(51) Ticari olarak uluslararası ve yurtiçi eşya taşımacılığı yapmak üzere yetki belgesi alan firmalar, **yurtdışından getirmeleri kaydıyla taşınma eşyasını da taşıyabilirler.**

(45) Yolcu terminalleri ile tarifeli yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri, Bakanlığa bildirilen/iletlen ücret tarifeleri ile “onaylanmış” zaman tarifelerine uymak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(48) Bu Yönetmelik hükümleri ile Bakanlık talimatlarına göre verilen süre içinde Bakanlığa verilmesi gereken bilgi ve belgeleri zamanında vermeyen yetki belgesi sahiplerinden aynı mahiyetteki bilgi ve belgeler **ikinci kez** istenilir. Buna rağmen istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde verilmemesi halinde, yetki belgesi sahiplerine **50 uyarma** verilir. Bu fıkra uygulanarak uyarma verilmesine rağmen, istenilen bilgi ve belgeleri göndermeyen yetki belgesi sahipleri hakkında, bu fıkra hükümleri **yeniden** uygulanır.

06.06- Acentelerin yükümlülükleri

Acentelerin yükümlülükleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 42 –

(1) G ve F türü yetki belgesi sahipleri, adlarına bilet satışı veya taşıma senedi tanzim edecekleri yetki belgesi sahipleriyle, acentelik sözleşmesi yaparak bunları yetki belgelerine kayıt ettirmek zorundadırlar. G ve F türü yetki belgesi sahipleri, sadece sözleşme yaparak yetki belgelerine kayıt ettirdikleri yetki belgesi sahipleri adına iş ve işlem yapabilirler. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

(2) F türü yetki belgesi sahipleri, acenteliğini üstlendikleri;

a) **Tarifeli yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, taşımacı firmalarca Bakanlığa bildirilen ücret tarifiesi, zaman tarifiesi, taşıma güzergahı ve ara duraklara uygun olmayan yolcu bileti düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

b) **Tarifesiz yolcu taşımacılığı** faaliyetinde bulunan taşımacı firmalar adına, yolcu bileti veya yolcu bileti yerine geçebilecek herhangi bir belgeyi düzenleyemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **10 uyarma** verilir.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlölükleri

M ve P türü yetki belgesi sahipleri; teslim aldıkları eşyayı, teslim aldıkları günden itibaren, **il içi taşımalarda en geç 2 gün, yurtiçi taşımalarda en geç 3 gün, uluslararası taşımalarda ise en geç 15 gün içinde** taşımak ve bu süreler içinde teslimat şekline uygun olarak alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, kargo taşımacılığında teslim alınan bir malın aksi bir süre belirtilmedikçe **yurt içinde en geç kaç iş günü** içinde teslim edilmesi gerekir?

- A. 2 iş günü
- B. 3 iş günü**
- C. 4 iş günü
- D. 5 iş günü

**DOĞRU
CEVAP B**

06.07- Gönderenin Ve Yolcuların Sorumluluğu

Gönderenin ve yolcuların sorumluluğu Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 45

(1) Gönderen, gönderilerini, ilgili kanunlara ve diğer mevzuata uygun bir şekilde taşımayı yapacak yetki belgesi sahibine teslim etmekten sorumludur.

(2) Gönderen; eşyanın cinsi, miktarı, nitelikleri, istifleme şekli, kalkış ve varış noktası, alıcının adı ve adresi ile kimliğini ibraz etmek suretiyle kendi adres ve kimlik bilgileri gibi diğer önemli bilgileri tam ve doğru olarak yetki belgesi sahibine bildirmek zorundadır. **Yanlış ve eksik bildirimlerden doğacak sorumluluk gönderene aittir.** Yetki belgesi sahibi, gönderenin bildirmek zorunda olduğu bilgileri vermemesi halinde taşımayı yapmaz. Taşımayı yaparsa, sorumluluk yetki belgesi sahibine ait olur.

(3) Gönderen; bulundurulması, satılması, sevk edilmesi ve ticareti **yasak olan** bir eşyayı veya kargoyu gönderemez, yetki belgesi sahipleri de bunu taşıyamaz. Aykırı hareket halinde gönderen ve yetki belgesi sahibi sorumlu olur.

(6) Yolcular seyahat süresince **yolcu taşıma biletlerini yanlarında bulundurmak** zorundadırlar.

(7) Gönderenler ve yolcular taşımacının **güvenlik yönünden** almış olduğu tedbirlere uyarlar, aksi halde doğacak sonuçlardan sorumlu olurlar.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda düzenlenen taşımacının sorumluluğuna ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Eşya taşımaları, kanunlara ve taşımacı ile gönderen arasındaki sözleşmelere uygun olarak yapılır
- B. Eşya taşımaları taşıma senetsiz yapılamaz
- C. Taşımacı eşyanın güvenlik içinde taşınmasından sorumludur
- D. Gönderenler taşımacı tarafından konulan her kurala uymak zorundadırlar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

06.08- Sigorta Yaptırma Zorunluluğu

Sigorta yaptıırma zorunluluğu

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 47

(1)Yolcu taşımalarında, yetki belgesi sahipleri; yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için, bu Yönetmelikte belirtilen zorunlu sigortaları yaptırmak zorundadırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yolcu taşımalarında yolcular ile sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için bu Yönetmelikte belirtilen **zorunlu sigortaları yaptırmayan** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. 50 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

D. Taşıtlar trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Yapılması zorunlu sigortalar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 48

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yolcu taşımalarında; 2918 sayılı Kanunda tanımlanan **zorunlu mali sorumluluk sigortası** ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununa dayanılarak çıkarılan **karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası** yaptırılması zorunlu olan sigortalardır.

Sigortasız taşıma yapılamayacağı Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 49

(1) Bu Yönetmelik kapsamında yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunacaklar, zorunlu mali sorumluluk sigortası ve karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası bulunmayan taşıtlarını sefere çıkaramazlar. Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen sigortaları olmayan taşıtların terminallerden çıkışlarına ve trafiğe katılmalarına yetkili görevliler tarafından izin verilmez.

Yolcu taşımalarında, duraklamalar dâhil olmak üzere taşıtın kalkış noktasından varış noktasına kadar olan **seyahati süresince** meydana gelebilecek bir **kaza nedeniyle yolcunun** bedeni zarara uğraması veya ölümü ya da eşyasının zarara uğramasından doğan **sorumluluklarını sigorta ettirmek** kimin sorumluluğundadır?

A. Gönderenin

B. Yetki belgesi sahiplerinin

C. Sürücünün

D. Alıcının

DOĞRU
CEVAP B

06.09- Denetim ve Tutanaklar

Denetim

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 4

- (1) Yetki belgesi sahiplerinin Kanun ve bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetleri Bakanlığın denetimine tabidir.
- (4) Denetim yapmakla görevli/yetkili olanlar tarafından yetki belgesi sahiplerinden istenilen belgelerin verilmesi zorunludur. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

Denetimle görevli ve yetkili kuruluşlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 65

(1) Bakanlık (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı), İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri, terminallerdeki belediye zabıta birimleri, Kanun ve bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri doğrudan yerine getirir ve kullanırlar.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi **yoktur**?

- A. Terminallerdeki belediye zabıta birimleri
- B. Ticaret bakanlığının sınır kapılarındaki birimleri
- C. İl milli eğitim müdürlükleri**
- D. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

**YANLIŞ
CEVAP C**

Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar ve bunlarla ilgili hususlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde MADDE 66

(1) Kanunda yazılı idarî para cezalarını uygulamaya Kanunun 27. maddesinde belirtilen kişiler yetkilidir.

(2) İhlal tespit tutanağı düzenleyebilecek personel aşağıda sayılmıştır:

- a) Bakanlıkça yetkili kılınmış;
 - 1) Ulaştırma Hizmetleri Düzenleme Genel Müdürlüğü personeli.
 - 2) Bakanlık Bölge Müdürlükleri personeli.
- b) Trafik polisi ve zabıtası.
- c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.
- ç) Ticaret Bakanlığının sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri.
- d) Terminallerde görevli belediye zabıtası.

(3) 213 sayılı Kanun uyarınca inceleme ve yoklama yapmaya yetkili olanlar, yaptıkları/yapacakları inceleme ve yoklamalarda, bu Yönetmelikte yer alan kurallara aykırı olarak yapılmış bir faaliyete istinaden düzenlenmiş fatura veya fatura yerine geçen belge tespit etmeleri halinde; ilgililer hakkında Kanunun öngördüğü idari para cezalarının uygulanmasını teminen bu durumu Bakanlığa bildirmekle görevlidirler.

(4) Denetimle görevli ve yetkili kılınanlar, Kanun ve bu Yönetmelik esaslarına göre denetim görevlerini yerine getirmek ve denetimler sırasında tespit ettikleri kusurlar ve ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(5) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili idari ve adli mercilere bildirir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisinin **denetim** ile ilgili görevi **yoktur**?

- A. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın sınır kapılarında görev yapan gümrük muhafaza ve gümrük muayene memurları ile bunların amirleri
- B. Terminallerde görevli belediye zabıtası
- C. Sahil güvenlik personeli**
- D. Trafik polisi ve zabıtası

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.10- Taşıma Senedi, Sevk İrsaliyesi, Sevk Mektubu

-Taşıma Senedi Ve Sevk İrsaliyesi

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 39

(1) Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında **taşıma irsaliyesi ve taşıma senedi** düzenlenir.

(2) **Taşıma senedinde** taşımacı, gönderen ve alıcının unvanları, adresleri, iletişim bilgileri, eşyanın cinsi, miktarı, teslim alma ve teslim edilme yerleri, taşıma süresi, taşıma ücreti, taşımacının vergi kimlik numarasının (gerçek kişilerde T.C. kimlik numarası) belirtilmesi , **taşıma irsaliyesinde** ise; malın cinsi, miktarı, kimin tarafından tevdi edildiği, nereye ve kime gönderildiği ile alınan nakliye ücreti tutarı, sürücünün ad ve soyadı, taşıtın plakası, seri ve müteselsil sıra numarası ve düzenleme tarihinin yer alması zorunludur.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yetki belgesi sahibi, bir ihbar veya şüphe halinde en yakın resmi güvenlik birimi görevlileri huzurunda eşya, kargo veya bagajı kontrol ettirebilir. Kontrolle ilgili bir tutanak düzenlenir

B. Yetki belgesi sahipleri, kendi adlarına acentelerinin acentelik sıfatıyla yapmış oldukları faaliyet ve işlemlerden sorumludurlar

C. Yurtiçi eşya ve kargo taşımalarında taşıma irsaliyesi ve taşıma senedi düzenlenmez

D. Yetki belgesi sahipleri, taşıdıkları eşya ve kargonun; satılması, sevk edilmesi ve ticareti yasaklanmış olan bir eşya veya kargo olmamasından sorumludurlar

**YANLIŞ
CEVAP C**

3) Yetki belgesi sahiplerinin, yurtiçi eşya taşımalarında ilgili mevzuatın öngördüğü usule göre düzenlenmiş **sevk irsaliyesinin** iki nüshası ile **taşıma irsaliyesi** ve **taşıma senedinin** birer nüshasını **taşıtlarında bulundurmaları** zorunludur.

Aşağıdakilerden hangisi Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre **elektronik olarak ulaşılamaması halinde yetki belgesi sahiplerinin, yurtiçi eşya taşımalarında taşıtlarında bulundurmaları zorunlu belgelerden biri değildir?**

- A. Sevk irsaliyesinin iki nüshası
- B. Taşıma irsaliyesi
- C. Taşıma senedi
- D. Taşıma sözleşmesi**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(4) Uluslararası eşya taşımalarında, uluslararası geçerliliği olan belgeler ile gümrük girişi, çıkışlarında nakil vasıtalarındaki malların mevcudu tespit edilip mühürlendikten sonra gümrük idarelerince verilen/düzenlenen/onaylanan resmi belgeler kullanılır ve taşıma senedi düzenlenmesi ve sevk irsaliyesi bulundurma şartları aranmaz. Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

(5) Elektronik olarak erişilmesi halinde, üçüncü fıkradaki zorunluluk aranmaz.

Taşıma senedi: Eşya ve kargo taşımalarında gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen, (taşımada kullanılan taşıta ait bilgiler ile ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelikle belirlenen bilgileri ihtiva eden sözleşme belgesi veya bu tür bir sözleşmede bulunması gereken bilgileri ihtiva etmesi halinde taşıma senedi yerine geçecek olan taşıma faturası, taşıma irsaliyesi veya irsaliyeli taşıma faturasını ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımalarında **gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen taşımada kullanılan** taşıta ait bilgiler ile ilgili diğer mevzuat ve bu Yönetmelikle belirlenen bilgiler ihtiva eden sözleşme belgesi veya bu tür bir sözleşmede bulunması gereken bilgiler ihtiva etmesi halinde taşıma senedi yerine geçecek olan taşıma faturası, taşıma irsaliyesi veya irsaliyeli taşıma faturasına **ne ad verilir?**

A. Taşıma senedi

B. Taşıt belgesi

C. Taşıt kartı

D. Taşıma özel izin belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Sevk Mektubu (CMR Belgesi)

Sevk mektubu, taşıma mukavelesinin akdine, mukavelenin koşullarına ve yüklerin taşımacı tarafından kabulüne, **karine teşkil eder.**

Sevk mektubu **üç nüsha** halinde düzenlenerek gönderici ve taşımacı tarafından imzalanır.

Birinci suret göndericiye verilir.

İkinci yükle beraber gider.

Üçüncüsü ise taşımacı tarafından saklanır.

Uluslararası Karayolu Birliği (IRU) tarafından Karayolu İle Uluslararası Taşıma Sözleşmeleri Hakkında Konvansiyon (CMR) hükümleri dikkate alınarak örnek bir sevk mektubu düzenlemiştir. Türk hukukunda bu belgeye karayolu konşimentosu ya da kısaca CMR belgesi denilmektedir.

Sevk irsaliyesi nedir?

Malın alıcıya teslim edilmek üzere, satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesi uyarınca düzenlediği belgeyi ifade eder.

Sevk irsaliyesi, satılmış ya da satılacak bir malın aynı işletmeye ait olan ya da olmayan iki adres arasında nakledilirken bu naklin; malın konusu, birimi ve malın kime ait olduğu bilgileri ile beraber kayıt altına alındığı belgedir. 3 nüsha olarak düzenlenir. İki nüshasının taşıtta bulundurulması zorunludur.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre **yurt içi taşımalarda**, eşyanın içeriğini, ağırlığını, hacmini gösteren gönderenin beyanına dayanan belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Taşıma Senedi
- B. Sevk İrsaliyesi**
- C. Taşıma Faturası
- D. Taşıma Sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıma irsaliyesi ile sevk irsaliyesi arasındaki fark nedir?

Mal sevkiyatı yapan veya yaptıran alıcı veya satıcıların sevk irsaliyesi, ücret karşılığında eşya nakledenlerin ise taşıma irsaliyesi düzenlemeleri gerekmektedir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre ücret karşılığında eşya nakleden gerçek veya tüzel kişilerin naklettikleri eşya için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 inci maddesi uyarınca **düzenlediği belgeye** ne ad verilir?

- A. Proforma fatura
- B. Taşıma irsaliyesi**
- C. Sevk irsaliyesi
- D. Taşıma senedi

DOĞRU
CEVAP B

Fatura nedir?

Fatura satılan mal ve yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı tutarı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tacir tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır.

Kara yolunda yük taşımacılığı yapılabilmesi için bazı belgelere ihtiyaç vardır. Bu belgeler sürücüye, araca ve araç sahibine yük taşıyabilmek için yetkiler verir.

Yukarıdaki ifadelerle göre **ticarete konu eşyanın satış bedelini gösteren belge** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Kontrol belgesi
- B. Helal sertifikası
- C. Fatura**
- D. Koşer belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

İrsaliyeli fatura nedir?

Bir malın faturasıyla birlikte alıcıya sevkiyatı sırasında sevk irsaliyesi ve faturayı ayrı ayrı düzenlemek yerine kullanılan belgeye **irsaliyeli fatura** denir.

İrsaliyeli fatura düzenlendiği zaman fatura ve sevk irsaliyesinin ayrıca düzenlenmesine gerek yoktur.

Aşağıdakilerden hangisi ticari taşımalarda belge niteliğindedir?

- A. Bono
- B. Hisse senedi
- C. Tahvil
- D. İrsaliyeli fatura**

**DOĞRU
CEVAP D**

Teslim Tesellüm Belgesi

Teslim tesellüm belgesi taşımacılık sektöründe kullanılan bir terimdir. Satılan malın, alıcı tarafın istemiş olduğu özelliklere uygun olması halinde düzenlenmektedir. Malı alan taraf bu belgeyi imzaladıktan sonra satıcıda herhangi bir sorumluluk kalmamaktadır. Buna karşın mal henüz alıcıya teslim edilmediyse ve belge de alıcıya verilmediyse malın sorumluluğu satıcı tarafında olmaktadır.

Teslim tesellüm belgesi katma değeri ve depolama değeri olan malla ilgili olarak düzenlenmektedir. Belge ile malın artık alıcının sorumluluğuna geçtiği beyan edilmektedir. Ayrıca depolara malzeme verildiği zamanlarda da teslim tesellüm belgesi kullanılmaktadır.

Teslim tesellüm belgesi resmi evraktır. Taraflar arasında ıslak imza ile imzalanmaktadır. Demiryolu taşımacılığı, karayolu taşımacılığı, havayolu taşımacılığı ve deniz yolu taşımacılığında da kullanılabilir.

Malın adedi, teslim edileceği adres, tutanağın düzenlendiği adres, teslim tarihi ve saati gibi detaylara yer verilen, malın artık alıcının sorumluluğuna geçtiğini gösteren, satıcı üzerindeki mesuliyeti sona erdiren belgedir.

Yukarıda tanımlanan **taşıma belgesi** aşığıdakilerden hangisidir?

A.  eki listesi

B. Teslim tesellüm belgesi

C. Navlun faturası

D. Kontrol belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıma Belgesi (Taşıma Evrakı) Nedir?

Gönderenin ve alıcının isim ve adres bilgilerinin bulunduğu, tehlikeli maddenin miktarı, UN numarası, paketleme grubu, tünel kısıtlama kodu vb. bilgileri içeren, gönderen tarafından düzenlenen ve şoförün yanında bulundurması gereken belgedir.

ADR' ye göre taşıma evrakı sorumluluğu taşımacıda olup, taşımacıya teslim edilen evrakın üzerindeki bilgilerin doldurulması işi Gönderen taraf sorumluluğundadır.

Aşağıdakilerden hangisi **yük bilgilerinin** (ağırlığı, kap adedi ve özelliklerinin) yer aldığı evraktır?

- A. Aracın ruhsatı
- B. Taşıma evrakı**
- C. Pasaport
- D. Tescil belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.11- Sözleşmeli Taşıtlar

Taşıma Sözleşmesi Nedir?

Incoterms kuralları çerçevesinde taraflar arasında yapılan ve nakliyecinin malı ücret karşılığında bir yerden başka bir yere taşımayı üstlendiği sözleşmedir.

Taşıma işleri ve taşıma sözleşmeleri Ticaret Kanununun dördüncü kitabında düzenlenmiş olup yolcu taşıma ve yük taşıma olarak iki tiptir. Karayoluyla eşya taşıma sözleşmesi, hukukî niteliği itibariyle, tipik, ivazlı, iki tarafa borç yükleyen ve karşılıklı rızaya dayanan bir sözleşmedir. Eşya taşıma sözleşmesi, iş görme amacı güden sözleşmelerden olup, vekâlet ve hizmet sözleşmelerinden ayrılır. Taşıma sözleşmesi niteliği, kuruluşu ve sona ermesi yönünden eser sözleşmesine benzemekteyse de eser sözleşmesi değildir.

Ulusal mevzuatımızda **taşıma sözleşmeleri** hangi kanunda düzenlenmiştir?

- A. Karayolu Taşıma Kanunu
- B. Gümrük Kanunu
- C. Türk Ticaret Kanunu**
- D. Karayolları Trafik Kanunu

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıt ve acente için yapılacak sözleşmelerde uyulacak kurallar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 27

(1) Taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan sözleşmelerin; tarafları ve imzalarını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır. Bu fıkraaya uygun olmayan sözleşmeler **Bakanlıkça reddedilir.**

(2) Acentelik sözleşmelerinde; taraflar ve imzalarını, kapsamını, taraflara verilen yetki ve görevler ile hak ve yükümlülüklerini, mali konuları, geçerli olduğu yeri, sözleşmenin süresini, feshini, düzenleme tarihini ve varsa diğer özel hükümleri ihtiva etmesi şarttır.

(3) Düzenlenecek/düzenlenmiş taşıt ve acentelik sözleşmelerinin hükümleri, doğrudan sözleşmenin taraflarını bağlayıcı niteliktedir. Akit taraflar arasında meydana gelen/gelecek olan herhangi bir ihtilaftan dolayı, ilgili tarafların veya üçüncü kişilerin uğrayacağı zarardan **Bakanlık sorumlu tutulamaz.**

(4) Bu maddeye göre yapılacak olan sözleşmelerin asgari bedellerinin günün ekonomik şartlarına uygun olması zorunludur.

(5) E-Devlet üzerinden aşağıda belirtilen usul çerçevesinde elektronik taşıt/acentelik sözleşmesi yapılabilir. Buna göre taşıt/acente sahibi ile yetki belgesi sahibinin, birinci ve ikinci fıkralara göre E-Devlet üzerinden sunulan sözleşmeyi karşılıklı olarak onaylamaları, gerekmektedir.

6) Bu madde ile ilgili hususlar Bakanlıkça(Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca) ayrıca düzenlenir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre taşıt sahipleri ile yetki belgesi sahipleri arasında sözleşmeli taşıtlar için yapılacak olan **sözleşmelerin asgari tutarları**, aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

- A. Hazine ve Maliye Bakanlığı
- B. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**
- C. Hazine Müsteşarlığı
- D. Dış Ticaret Bakanlığı

DOĞRU
CEVAP B

06.12- Geçiş ücretleri

Geçiş ücretleri

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 63

(1) Karayolunun bakımı, korunması ile karayolu ve taşımanın yönetimine ilişkin giderlere katkıda bulunmak üzere yabancı plakalı taşıtlardan, Euro veya karşılığı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca değeri ilan edilen değiştirilebilir döviz veya Türk Lirası olarak geçiş ücreti alınır.

(2) Köprü, tünel ve otoyol ücreti gibi karayolu alt yapısının kullanılmasından alınan ücret ile eşya/kargo ve taşıtlar için yapılan hizmetlerin ücretleri bu geçiş ücretlerine dâhil değildir.

(3) Bakanlık, geçiş ücretlerini tespit etmeye, arttırmaya, indirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

(4) Bu ücretlerin tahakkuk ve tahsili sınır kapılarındaki Hazine ve Maliye Bakanlığının, sınır kapılarındaki muhasebe birimlerince veya görevlendirilmiş muhasebe yetkilisi mutemetlerince yapılır.

(5) Türkiye'ye giriş gümrük kapılarında ödenmesi gereken geçiş ücretlerinin ödenmediği veya eksik ödendiğinin tespiti halinde, ödenmeyen veya eksik ödenen ücretler **üç katı olarak** alınır.

(6) Bu madde kapsamındaki uygulamaya yönelik düzenlemeler ile geçiş ücretleri, Bakanlık tarafından hazırlanarak Resmî Gazete’de yayımlanacak bir tebliğ ile belirlenir.

(7) Türkiye’nin taraf olduğu ikili ve çok taraflı uluslararası anlaşma ve sözleşmelerin hükümleri saklıdır.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'na göre **geçiş ücretlerini** tespit etmeye, artırmaya, indirmeye veya kaldırmaya **hangi makam** yetkilidir?

- A. İçişleri Bakanlığı
- B. Cumhurbaşkanı
- C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- D. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.13- Taşıt Kartı

Taşıt belgesi: Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren, yetki belgesinden ayrı ve yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeyi ifade eder.

Yetki belgesi sahibinin kullanacağı taşıtların **niteliğini ve sayısını liste halinde gösteren**, yetki belgesinden ayrı, yetki belgesinin eki olarak düzenlenen belgeye ne ad verilir?

- A. Yetki belgesi
- B. Tescil belgesi
- C. Taşıt belgesi**
- D. Trafik belgesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıt belgelerine kayıtlı taşıtların kullanılması ve istisnai haller

MADDE 30 – (1) Yetki belgesi sahipleri; yapacakları taşımacılık faaliyetlerinde sadece kendi taşıt belgelerinde kayıtlı taşıtlarını kullanırlar. Bu fıkraya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre kendi **taşıt belgelerinde kayıtlı olmayan** taşıtlarla taşımacılık faaliyetinde bulunan yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası verilir

B. 5 uyarma verilir

C. Taşıtlar trafikten men edilir

D. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur

**DOĞRU
CEVAP A**

Taşıt kartı: Bir taşıtın yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belgeyi ifade eder.

Bir taşıtın **yalnız bir yetki belgesinde kayıtlı olduğunu** ve bu yetki belgesi altında çalıştırılabileceğini gösteren belge türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. Taşıt kartı

B. Sürücü belgesi

C. SRC belgesi

D. Psikoteknik belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Taşıtlarda taşıt kartı bulundurma zorunluluğu ve taşıt kartında yer alacak bilgiler

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 29

(1) Yetki belgesi sahipleri, **aslını** veya E-Devlet üzerinden oluşturdukları **taşıt kartlarını taşıtlarında bulundurmak zorundadırlar.** Bu fıkraaya aykırı hareket edenlere **idari para cezası** uygulanır.

(2) Taşıt kartları düzenlenirken, taşıt kartına, yetki belgesi sahibinin ticari unvanı, yetki belgesinin türü ve numarası, taşıt kartının geçerlilik süresinin başlangıç ve bitiş tarihi, taşıtın plakası, markası, cinsi, modeli, rengi, varsa kısa unvanı ile kullanılacak kapsam ve benzeri bilgiler yazılır.

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Taşımacılar taşıma hizmetlerini kabul edilebilir bir neden olmaksızın veya zorunlu haller dışında yapmaktan kaçınamazlar
- B. Taşımacılar taşıma hizmetlerinden herkesin her zaman yararlanmasını sağlamak zorundadır
- C. Taşımalar diğer taşımacılar veya üçüncü şahıslar tarafından engellenemez
- D. Taşıt kartının araçlarda bulundurulma zorunluluğu yoktur**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında verilen ve yenilenen **yetki belgelerinin süresi 5 yıldır.**

Ancak **taşıt kartlarının geçerlilik süresi yetki belgesi geçerlilik süresi kadardır.** Yetki belgesinin geçerlilik süresi dolduğunda taşıt kartının geçerlilik süresi de sona ermiş olur.

06.14- Belge Türleri ve Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- SRC1 Uluslararası yolcu taşımacılığı
- SRC2 Yurtiçi yolcu taşımacılığı
- SRC3 Uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- SRC4 Yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı
- SRC5 Tehlikeli madde taşımacılığı olarak düzenlenir ve verilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre **Trabzon'dan Hatay'a yolcu taşımacılığı** yapan bir sürücünün **sahip olması gereken SRC belgesi** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. SRC-4
- B. SRC-5
- C. SRC-3
- D. SRC-2**

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği

SRC1 türü belge sahibi olanlar, SRC2 belge türünü, SRC3 türü belge sahibi olanlar, SRC4 belge türünü, almış kabul edilir.

SRC5 tehlikeli madde taşımacılığı belgesini alabilmek için SRC 3 veya SRC 4'ü almış olmak gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi SRC belgesi almak isteyen kişilerde aranan şartlardan biri **değildir**?

- A. Yönetmelikte belirtilen maddelerden sabıkası olmaması
- B. Sağlık raporu olması**
- C. En az ilkokul mezunu olması
- D. En az B sınıfı sürücü belgesi sahibi olması

**DOĞRU
CEVAP B**

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği Madde 5

Mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde mesleki yeterlilik belgesi olmadığı anlaşılan kişiler hakkında **idari para cezası** uygulanır.

Karayolu Taşımacılık faaliyetleri mesleki yeterlilik eğitimi yönetmeliğine göre mesleki yeterlilik belgesi alma zorunluluğu olduğu halde yapılan denetimlerde bu belgeyi **almadığı anlaşılan kişiler hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. İdari para cezası

B. Uyarma

C. Geçici durdurma

D. İptal

**DOğRU
CEVAP D**

Karayolu Taşıma Kanunu Madde 26

k) 5 inci maddesine göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan faaliyet gösteren işletmecilere **idari para cezası** verilir.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanuna göre mesleki yeterlilik belgesine sahip olmadan taşıt kullanan şoförlerin **işletmecileri hakkında** aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Yetki belgesi iptal edilir
- B. İdari para cezası verilir**
- C. 50 uyarma verilir
- D. Geçici durdurma cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

Mesleki Yeterlilik Belgesinin İptali Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliği Madde 47

- Ölüm veya vatandaşlık kaydının silinmesi,
15 inci maddedeki şartlardan herhangi birinin kaybedilmesi,(
Gerçek ve/veya tüzel kişilerin durumları itibarıyla; Gerçek kişilerin
Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaları, Tüzel kişilerin Türkiye
Cumhuriyeti Kanunlarına göre kurulmuş olmaları,)
- Sürücüler için 65 yaşının doldurulması,
hallerinde iptal edilir.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi mesleki yeterlilik belgesinin **iptalini gerektiren** hallerden biri **değildir?**

- A. Belge sahibinin vatandaşlıktan çıkarılması
- B. Belge sahibinin mesleki saygınlığını kaybetmesi
- C. Belge sahibinin 60 yaşını doldurması**
- D. Belge sahibinin ölümlü

YANLIş
CEVAP C

Yönetici: Bir insan grubunu, önceden saptanan amaçlara yöneltip ulaştırmak ve planları gerçekleştirmek üzere **kumanda, koordine ve kontrol eden kişiyi ifade eder.**

Bir insan grubunu, önceden saptanan amaçlara yöneltip ulaştırmak ve planları gerçekleştirmek üzere **kumanda, koordine ve kontrol eden kişiye** ne ad verilir?

A. Yönetici

B. Denetim

C. Yöneltilme

D. Şoför

**DOĞRU
CEVAP A**

Üst düzey yönetici (ÜDY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bunların tamamını fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişileri,

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek ve/veya tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek **sürekli ve etkin bir şekilde yöneten** yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel koordinatör, genel sekreter ve benzeri konumundaki veya bu unvanlarla istihdam edilen kişilere **ne ad verilir?**

- A. Alt düzey yönetici
- B. Orta düzey yönetici
- C. Üst düzey yönetici**
- D. CEO

**DOğRU
CEVAP C**

Orta düzey yönetici (ODY): KTY kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişileri, ifade eder.

Karayolu Taşımacılık Faaliyetleri Mesleki Yeterlilik Eğitimi Yönetmeliğine göre Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında faaliyet gösteren bir gerçek veya tüzel kişiliğin veya buna ait bağımsız bir birimin taşımacılık faaliyetlerini **sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür/idareci, şef, uzman, operasyon yöneticisi, operatör ve benzeri unvanlarla istihdam edilen kişilere** ne ad verilmektedir?

- A. Alt düzey yönetici
- B. Üst düzey yönetici
- C. CEO
- D. Orta düzey yönetici**

**DOğRU
CEVAP D**

Üst Düzey Yönetici ÜDY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ÜDY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ÜDY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ÜDY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ÜDY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

Orta Düzey Yönetici ODY türü Mesleki Yeterlilik Belgesi

- ODY1 uluslararası yolcu taşımacılığı
- ODY2 yurtiçi yolcu taşımacılığı
- ODY3 uluslararası eşya-kargo taşımacılığı
- ODY4 yurtiçi eşya-kargo taşımacılığı

06.15- Taşıma İşlerinde İstihdam Edilenler

Taşıma işlerinde nitelikli ve yeterli personel istihdamı

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 32

(1) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleri süresince hizmetlerini yürütebilecek niteliklere sahip ve yeterli sayıda personel bulundurmakla yükümlüdürler.

(2) Yetki belgesi sahipleri, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdam etmemeleri durumunda doğacak her türlü zarardan sorumludurlar.

Taşıma işlerinde istihdam edilenlerin hakları ve sorumlulukları

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 33

(1) Taşıma işlerinde istihdam edilenler aşağıdaki hak ve sorumluluklara sahiptir:

a) Taşıma işlerinde istihdam edilenler **hizmet akdine** tabidir. Hizmet akdi yapılmadan personel istihdam edilemez. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

b) Yetki belgesi sahipleri, **çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını zamanında ve tam olarak vermek zorundadırlar**. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **3 uyarma** verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre çalışanlarının ücretlerini, sosyal güvenlik ve özlük haklarını **zamanında ve tam olarak vermeyen** yetki belgesi sahipleri hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Taşıtlar trafikten men edilir
- B. Yetki belgesinin faaliyeti geçici olarak durdurulur
- C. İdari para cezası verilir
- D. 3 uyarma verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

c) Taşıma işlerinde istihdam edilenler üstlendikleri hizmetle ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirmek zorundadırlar. İşyeri ve iş güvenliğini tehlikeye düşürecek fiil ve eylemlerde bulunamazlar. Bu fıkranın (a) veya (b) bentlerine uymayan yetki belgesi sahiplerine 3'er uyarma verilir.

(2) Yapılan denetimlerde yetki belgesi sahiplerinin hizmet akdi yapmaksızın personel istihdam ettiklerinin tespiti halinde durum Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bildirilir.

06.16- Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

Şoförlerde Aranacak Nitelik ve Şartlar

Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 34

- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki taşıtları kullanan şoförlerin;
- a) İlgili mevzuatın öngördüğü mesleki yeterlilik belgesine sahip olmaları,
 - b) Büyük otobüs kullananlarının **24 yaşını tamamlamış olmaları,**
 - c) **66 yaşından gün almamış olmaları,**
 - d) Uyuşturucu, silah, insan ve gümrük kaçakçılığı ile terör suçlarından dolayı **hürriyeti bağlayıcı ceza almamış olmaları,**

e) Şoförlük mesleği bakımından bedeni ve **psiko-teknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren bir sağlık raporunu**, yetkili sağlık kuruluşlarından **her beş yılda bir** almaları şarttır.

Ancak, adlarına C1 veya K2 yetki belgesi düzenlenmiş gerçek kişilerin, yetki belgesi eki taşıt belgesinde sadece 1 adet kamyonet cinsi taşıtın kayıtlı bulunması ve bu taşıtı yetki belgesi sahibinin kullanması halinde, bu yetki belgesi sahiplerinden ve kamu kurum ve kuruluşlarının ticari olmayan taşıma hizmetlerinde kullanılan taşıtları süren kamu personelinden mesleki yeterlilik belgesi aranmaz.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamındaki faaliyetlerde çalışan/çalıştırılan şoförlerin kaç yaşından gün **almamış** olmaları şarttır?

- A. 55
- B. 56
- C. 65
- D. 66**

**DOĞRU
CEVAP D**

06.17- Tarifeli ve Tarifersiz Taşımacılık

- **Kalkış noktası** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yeri,
- **Varış noktası** : Yolcu bileti veya taşıma senedinde gösterilen, yolcu veya eşyanın götürülmek istendiği yeri,
- **Eşya (yük)** : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi,
- **Kargo** : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Aşağıdakilerden hangisi, yolcunun **taşıta bindiğı** veya eşyanın **taşımacıya teslim edildiğı** yeri ifade eder?

- A. Varış noktası
- B. Düzenli sefer
- C. Kalkış noktası**
- D. Mekik sefer

DOĞRU
CEVAP C

- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini ifade eder.
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesine ne ad verilir?

A. Taşıma

B. Şehirlerarası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Acentelik

**DOĞRU
CEVAP A**

- **Gönderen** : Eşyayı taşımacıya teslim eden, gönderileni belirleyen ve taşıma senedini imzalayan kişiyi,
- **Gönderilen** : Sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi ve taşıma senedinde belirtilen eşyanın teslim edileceği kişiyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre eşyayı taşımacıya teslim eden, gönderileni belirleyen ve taşıma senedini imzalayan kişiye ne ad verilir?

- A. Taşımacı
- B. Taşıma işleri komisyoncusu
- C. Acente
- D. Gönderen**

**DOĞRU
CEVAP D**

TARİFELİ VE TARİFESİZ TAŞIMA

Tarifeli taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifiesi belirlenerek ve bunlara uyularak yapılan **düzenli taşımaları** ifade eder.

Tarifeli yolcu ve kargo taşımacılığı yapan yetki belgesi sahipleri aşağıdakilerden hangisine uymak zorundadır?

- A. Zaman tarifesine
- B. Ücret tarifesine
- C. Taşıma güzergâhına
- D. Hepsi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Zaman tarifiesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini zaman yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Zaman tarifiesi olarak tanımlanır.

Ücret tarifiesi: Tarifeli taşımalarda taşıma faaliyetlerini ücret yönünden düzenleyen ve uyulması zorunlu olan belge Ücret tarifiesi olarak tanımlanır. Ücret tarifeleri aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ve dönüşte aynı olur. Aynı hat ve güzergâh üzerinde gidiş ile dönüş için değişik ücret tarifiesi uygulanamaz.

Düzenli sefer: Belirli bir zaman ve ücret tarifesine göre, tespit edilmiş bir güzergâhta önceden açıklanmış yerleşme birimleri arasında yapılan taşımaları ifade eder,

Tarifesiz taşıma: Önceden bir taşıma hattı ve taşıma güzergâhı ile bir zaman ve ücret tarifi belirlenmeksizin yapılan düzensiz taşımaları ifade eder.

Hat Çizelgesi : Tarifeli taşımacılık yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı taşıma hattını ve/veya taşıma güzergahını gösteren belge Hat çizelgesi olarak tanımlanır

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre tarifeli yolcu taşımacılığı yapacak yetki belgesi sahibinin, faaliyette bulunacağı **taşıma hattını ve/veya taşıma güzergâhını gösteren** belgeye ne ad verilir?

- A. Taşıma özel izin belgesi
- B. Hat çizelgesi**
- C. Taşıma irsaliyesi
- D. Zaman tarifiesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıma Hattı (Taşıma Güzergahı): Taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dahil takip edilen yolu ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşımacılıkta, taşımanın başladığı kalkış noktasından bittiği varış noktasına kadar ara duraklar da dâhil takip edilen yola ne ad verilir?

- A. Taşıma doğrultusu
- B. Taşıma güzergâhı**
- C. Taşıma rotası
- D. Taşıma çizgisi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.18- Taşıtların Yaşı, Cinsi ve Diğer Şartları

Taşıtların yaşı, cinsi ve diğer şartlar **Karayolu Taşıma Yönetmeliği Madde 24**

Bu Yönetmelik kapsamındaki taşımalarda kullanılacak ve yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek veya asgari kapasite hesabında değerlendirilecek taşıtların aşağıdaki şartlara uygun olması gerekir. Buna göre;

A türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine **8 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller** kaydedilir.

B türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması** şarttır.

Yolcu taşımalarında; **A1 ve A2** yetki belgesi eki taşıt belgelerine aşağıda verilen hangi **ticari otomobiller** kaydedilir?

- A. 4 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller
- B. 6 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller
- C. 8 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller**
- D. 10 yaşından büyük olmayan ticari otomobiller

**DOĞRU
CEVAP C**

C türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

D türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

D1, D2 ve D3 Yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal otobüsün ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması şarttır.**

K türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

- K1 ve K3 yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari veya hususi taşıtlar kaydedilir.
- K2 yetki belgesi için sağlanması gereken asgari kapasite hesabında, finansal kiralama sözleşmesi veya uzun süreli kiralama sözleşmesi yoluyla temin edilen taşıtlar da dikkate alınır.

L türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

L1 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet **süresince 20 yaşından** büyük olmaması şarttır.

L2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **15 yaşından büyük olmaması** şarttır.

L2 yetki belgesi için asgari kapasite hesabında kamyonetler dikkate alınmaz.

M türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir

N türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgesi eki taşıt belgelerine, eşya taşımaya mahsus ticari taşıtlar kaydedilir.

N1 ve N2 yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlardan, asgari kapasiteyi sağlayacak sayıda özmal taşıtların ilk başvuru ve faaliyet süresince **20 yaşından büyük olmaması şarttır.**

P türü yetki belgesi ile ilgili olarak:

Yetki belgeleri eki taşıt belgelerine eşya taşımaya mahsus ticari taşıtların yanı sıra ticari otomobiller ile ticari veya hususi motosiklet veya moped cinsi taşıtlar da kaydedilebilir.

(2) Taşıtlarla ilgili diğer hususlar:

c) Taşıtın yaşı, araç tescil belgesi kayıtlarındaki **model yılından sonra gelen ilk takvim yılı** esas alınarak hesaplanır.

ç) Römork ve yarı römorklarda **yaş şartı** aranmaz.

d) İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi şarttır.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre eşya ve kargo taşımaları ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. İnsan dışındaki canlılar ve özelliği olan eşyaların taşınmasında kullanılan taşıtlar ile özel amaçlı/donanımlı taşıtların bu özelliklerinin araç tescil belgelerinde belirtilmesi gerekir.
- B. Asgari kapasitenin hesaplanmasında çekici sayısı kadar römork ve/veya yarı römorklar dikkate alınır.
- C. Römork ve yarı römorklarda yaş şartı aranır**
- D. Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır

**YANLIŞ
CEVAP C**

e) Asgari kapasitenin hesaplanmasında tonaj değerleri belirlenirken sadece motorlu taşıtlar dikkate alınır. Çekici cinsi taşıtlardan katar ağırlığı 40 tondan fazla olanların katar ağırlıkları 40 ton, kamyon cinsi taşıtlardan azami yüklü ağırlığı 32 tondan fazla olanların azami yüklü ağırlıkları 32 ton, kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıklarının tamamı kabul edilir.

f) Eşya taşımalarında kullanılan kamyon, römork ve yarı römorkların kapalı kasa veya tenteli veya brandalı olması şarttır. Ancak, açık olarak taşınması zorunlu olan eşya, karayolu trafik güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde yüklenerек ve bağlanarak taşınabilir. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

g) Taşıtların bu Yönetmeliğin öngördüğü şartlara uygun olup olmadığı tescil biriminin araç tescil kayıtlarından elektronik ortamda temin edilecek bilgilere göre tespit edilir. Bakanlık, gerek görmesi halinde araç tescil belgesi, taşıtın fabrika imalatı, varsa tadilatı ile ilgili teknik özellikleri hakkında ayrıca bilgi ve belge isteyebilir.

ı) Yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların, taşıt tescil belgesindeki **kullanım amaçlarının**, yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yolcu nakli; eşya taşımacılığı faaliyetinde bulunmak üzere kaydedilecek taşıtlarda yük nakli olarak tescil edilmesi zorunludur. Bu bentle ilgili hususlar Bakanlıkça ayrıca düzenlenir.

- i) Yolcu taşımaya mahsus taşıtlara ilişkin, bu Yönetmelikte belirlenmiş olan koltuk sayılarında, şoför bu sayıya dahil edilir.
- j) Uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kullanılacak otomobil cinsi taşıtlar **8 yaşından büyük olamaz.**
- k) B3, C1, D3, K2, M ve P türü yetki belgesi eki taşıt belgelerine kaydedilecek taşıtlar hariç olmak üzere, diğer yetki belgesi eki taşıt belgesine kaydedilecek taşıtların kullanım amacının ticari olması zorunludur. Ancak, resmi olarak kayıt ve tescil edilmiş taşıtlar için bu şart aranmaz.

l) A1 ve A2 yetki belgesi eki taşıt belgesinde kayıtlı taşıtlar hariç olmak üzere, yolcu taşımacılığı faaliyetinde kullanılacak taşıtlarda, Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik ekinde belirtilen standartlara uygun, iç ve dış kamera ile **en az yedi gün süreli kayıt yapabilen kayıt cihazı bulundurulması zorunludur.** Bu bentle ilgili Bakanlıkça ayrıca düzenleme yapılabilir. **Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.**

Asgari kapasite: Bu Yönetmeliğe göre yetki belgesi alan/alacak olan gerçek kişinin kendi adına, tüzel kişiliklerin ise tüzel kişilik adına kayıt ve tescil edilmiş ve bu Yönetmelikle belirlenmiş nitelikleri haiz, asgari olarak sahip olmaları gereken; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların azami yüklü ağırlıkları toplamalarını ifade eder.

Atıl kapasite: Karayolu taşımacılık piyasasında, taşıt veya işletmeci sayısı bakımından, talebe göre arzın fazla olmasını ifade eder.

Karayolu taşıma yönetmeliğine göre **asgari olarak sahip olmaları gereken**; koltuk kapasitesi ve/veya birim taşıt sayısı ve/veya tonaj bakımından çekici cinsi taşıtların katar ağırlıkları ile kamyon/kamyonet cinsi taşıtların **azami yüklü ağırlıkları toplamlarına** ne ad verilir?

- A. Taşıma sınırı
- B. Atıl kapasite
- C. Asgari kapasite**
- D. Taşıma kapasitesi

**DOĞRU
CEVAP C**

Taşıma kapasitesi (taşıma sınırı): Bir aracın teknik olarak güvenli taşıyabileceği en çok yük ağırlığı veya yolcu sayısını

Özmal taşıt: Araç tescil belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı taşıtı ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre araç tescil **belgesinde yetki belgesi sahibi adına kayıtlı** taşıtlara ne ad verilir?

- A. Resmi taşıt
- B. Özmal taşıt**
- C. Motorlu taşıt
- D. Hususi taşıt

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıtlarda tadilat ve yakıt depoları

MADDE 31 –

(1) Araçlarda yapılan tadilatların, Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmeliğe uygun ve Araç Tescil Belgesine işlenmiş olması zorunludur.

(3) Soğutma tertibatı bulunan römork ve yarı römorklarda soğutma tertibatının çalıştırılması için gereken yakıt deposu haricinde yakıt deposu bulundurulamaz. Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 10 uyarma verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Araçlarda yapılan tadilatların ilgili mevzuata uygun ve araç tescil belgesine işlenmiş olması zorunludur
- B. Soğutma tertibatı bulunanlar hariç römork ve yarı römorklarda yakıt deposu bulundurulamaz
- C. Soğutma tertibatı bulunan römork ve yarı römorklarda sadece soğutma tertibatının çalıştırılması için gereken yakıt deposu bulundurulamaz**
- D. Eşya taşımaya mahsus kamyon, römork ve yarı römorklar kapalı kasa, tenteli veya brandalı olmak zorundadır

**YANLIŞ
CEVAP C**

(4) Birinci, ve üçüncü fıkralara aykırı olan taşıtlar, durumun tespiti halinde yetki belgesi sahibinin yetki belgesi eki taşıt belgesinden re 'sen düşülür. Bu taşıtların, nitelikleri bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirildikten sonra, herhangi bir yetki belgesi eki taşıt belgesine yeniden ilave ettirilmek istenilmesi halinde ise düşüm tarihinden itibaren altmış gün geçmedikçe ilave işlemi yapılmaz.

06.19- Taşımacılık Türleri

Taşımacılık Türleri

Şehir içi taşıma : Yolcu, eşya veya yüklerin belli bir şehirde kendi içinde başka bir noktaya taşınmalarını

Şehirlerarası taşıma : Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları,

Uluslararası taşıma : Türkiye'den veya Türkiye'ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye'ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları

Transit taşıma: Herhangi bir ülkede başlayan ve en az bir ülke toprakları üzerinden geçtikten sonra bir başka ülkede sona eren, başlama ve sona erme ülkeleri dışında kalan ülkeler üzerinden yapılan yolcu veya eşya taşımalarını,.

Üçüncü ülke taşıması : Yolcu ve eşyanın bindirme, indirme, yükleme, boşaltma noktalarının taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin dışındaki ülkeler arasında yapılan taşımaları ifade eder. Örnek olarak TR plakalı bir araçla Bulgaristan ve Romanya arasında yapılan taşımalar.

Karayolu Taşıma Kanunu'nda herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp **diğer bir ilin** herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımalar ne olarak tanımlanmıştır?

A. Şehirlerarası taşıma

B. Uluslararası taşıma

C. Düzenli sefer

D. Mekik sefer

**DOĞRU
CEVAP A**

TEK MODLU TAŞIMA

Kara yolu taşımacılığı rekabetin en çok yaşandığı taşıma türüdür. Kara yolu taşımacılığı, kapıdan kapiya aktarmasız taşımaya olanak tanınması sayesinde eşya yıpranmasını en aza indirir. Tarifeli yüklemelerin sıkça yapılabilmesi ve kısa süreli sevk yapılabilmesi karayolu taşımacılığının çok tercih edilen taşıma türü olmasında etkilidir.

Deniz yolu taşımacılığı Dünyada en çok tercih edilen taşıma yöntemi, **güvenli ve düşük maliyetli olması nedeniyle deniz yolu taşımacılığıdır.** Çok büyük miktardaki ürünler ve konteynerlenebilen ürünler deniz yolu taşımacılığı ile taşınabilir.

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisi diğerlerine göre maliyet yönünden **en ekonomik** taşımacılık türüdür?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı**
- C. Kara yolu taşımacılığı
- D. Demiryolu taşımacılığı

**DOĞRU
CEVAP B**

Hava yolu taşımacılığı Farklı sektörden pek çok ürün tipi hava yolu taşımacılığı ile taşınabilir. 500 km'den daha uzak mesafeler için avantajlı olabilir.

Demir yolu taşımacılığı

Transit ülkelerin tercih ettiği demir yolu taşımacılığı ağır tonajlı ve havaleli yükler için uygun olması ve yüksek yatırım maliyetleri nedeniyle genellikle devletler tarafından kullanılır.

Geleneksel taşımacılık yöntemleri genel olarak üç farklı şekilde gerçekleşir.

Karayolu, denizyolu ya da hava yolu ile sağlanan klasik taşımacılıktan farklı olarak kombine taşımacılık, çoklu taşıma imkânı sağlayan bir modeldir. Çoklu taşımacılığın birçok üstün yönü bulunmakla beraber, uluslararası malların taşınmasında en çok kullanılan taşımacılık yöntemi olduğu kabul görmektedir. Kombine taşımacılıkta en az iki farklı yol kullanılmaktadır. Bu yollar **karayolu**, **denizyolu**, **havayolu** ya da **demir yolu** olabilir.

Temel taşıma türlerinden **en az ikisini kullanarak** birbirine entegre ve organize biçimde gümrükleme, elleçleme, depolama vb. faaliyetleri de kapsayacak bir şekilde gerçekleştirilen **taşıma türüne** ne ad verilir?

- A. Deniz yolu taşımacılığı
- B. Hava yolu taşımacılığı
- C. Kombine taşımacılık**
- D. Kara yolu taşımacılığı

DOĞRU
CEVAP C

Karayolu taşımacılığının avantajları

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı en başta **hızı** ile öne çıkmaktadır. Düşük bekleme süreleri ve ulaşımın yapılacağı noktaya direkt olarak ulaşılabilmesi bu yöntemin tercih edilmesindeki en önemli etkenler arasındadır. Kıtalar arası taşımalar bile birkaç hafta içerisinde tamamlanabilmektedir.
- **Karayolu taşımacılığı kapıdan kapıya teslim olanağı veren tek taşımacılık türüdür.** Dünya ticaret rotalarını kapsayan geniş karayolu ağları sayesinde her noktadan belirtilen adrese gönderim yapılabilmektedir.

- Diğer taşıma türlerine göre rota oluşturulması son derece kolaydır. Karayolu taşımacılığı dünyanın her yerine ulaşım imkânı veren bir taşımacılık türüdür. Bunun yanında **rota üzerinden birden fazla noktaya taşıma yapılabilmesi** de bu taşıma yönteminin daha esnek olmasını sağlamaktadır.
- **Uygun fiyatlarla** taşımacılık yapılmasını mümkün kılmaktadır. Taşıyıcı ve aktörlerin sayısının yüksek olması karayolu navlunlarının da rekabetçi seviyelerde belirlenmesine neden olmaktadır. Özellikle kısa rotalarda yapılan taşımalarda bu maliyet avantajı daha belirgin olmaktadır.

- Karayolu taşımacılığında özel sektörün rolü diğer taşımacılık modellerine göre daha büyüktür. Bu da sektörde inovasyonun daha yüksek olmasına, sunulan çözümlerin çeşitlendirilmesine neden olur.
- Bunun yanında rekabet sayesinde filolar hızlı bir şekilde yenilenir ve teknolojik gelişmeler taşıma süreçlerine daha hızlı bir şekilde entegre edilir.

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Diğer taşıma modelleri için **tamamlayıcı** bir rol üstlenmektedir. Denizyolu, havayolu ve demiryolu ile belirli merkezlere gönderilen malların bu noktalardan nihai varış lokasyonlarına ulaştırılmasını sağlar.
- Karayolu taşımacılığında **altyapı geliştirme maliyetleri** diğer taşıma modellerine göre çok daha düşüktür. Küresel olarak bakıldığında ülkelerdeki altyapıların karayolu taşımacılığı için yeterlilik seviyesi yüksek düzeydedir ve bu da karayolu taşımacılığını dünyanın her yerinde geçerli olan bir taşıma yöntemi konumuna getirmektedir.

- Karayolu taşımacılığında **sermaye ihtiyacı** hava, deniz ve demiryolu taşımacılığına göre çok daha düşüktür. Bu durum taşıma hizmeti oyuncuların sayısını artırmakta ve rekabeti güçlendirmektedir.
- Hava şartlarından en az etkilenen taşımacılık yöntemleri arasındadır. Bu sayede olumsuz hava şartları ile tedarik zincirinin durması ya da malların gecikmeli olarak gönderilmesi ihtimali en aza inmektedir.
- **Güvenli bir taşıma ve teslimat sürecine sahiptir. Özellikle bozulabilecek ya da değer kaybına uğrayabilecek malların taşınmasında tercih edilmektedir.** Taşıma sırasında malların çok sayıda aktarım sürecinden geçmemesi, soğuk taşıma zinciri gibi süreçlerin bozulmadan sürdürülebilmesine olanak verir.

Karayolu taşımacılığının deniz, hava ve demiryolu gibi diğer taşımacılık türlerine göre çok sayıda avantajı vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- Karayolu taşımacılığı **yükleme anlamında** da belirli avantajlara sahiptir. Araçlara haftanın her günü ve saatinde yükleme yapılabildiği gibi, dağıtım ve malların boşaltımı sürecinde de esneklik sağlar.
- **Araç çeşitliliği** oldukça yüksektir. Bu özelliğiyle karayolu taşımacılığı her yüke uygun bir taşıma çözümü sunmaktadır. Katı, gaz ya da likit yüklerin taşınması sorunsuz bir şekilde gerçekleştirilebilmektedir.

- **Paketleme süreci** kolay ve maliyet olarak avantajlıdır. Paketleme için uygun materyal ve teknolojinin bulunması, paketlenme süreci ve taşınan malların muhafaza edilmesi nispeten daha kolaydır. Aktarmasız taşımalarda birden fazla paketleme sürecine ihtiyaç kalmadığı için maliyetler düşük olmaktadır.

- Kapıdan kapiya yapılan taşımalarda aktarım sayısının düşük olması nedeniyle başta tam kamyon yükü (FTL) olarak taşınan mallara **yükleme-boşaltma sürecinde zarar gelme riski daha düşüktür**. Karayolu taşımacılığı bu özelliğiyle hassas malların taşınması için en çok tercih edilen yöntemler arasında yer almaktadır.
- Karayolu taşımacılığında **evrakların doldurulma süreci** deniz ve hava yolu taşımacılığına göre daha basittir ve daha az zaman almaktadır.

Karayolu taşımacılığının dezavantajları

Avantajların yanı sıra karayolu taşımacılığının niteliği gereği sahip olduğu bazı dezavantajlar da bulunmaktadır. Bunları da aşağıdaki şekilde sıralayabiliriz:

- **Karayolu taşımacılığı kısa mesafelerde en iyi fiyatları sunarken uzun mesafe taşımalarında maliyetler yükselmektedir.**
- Karayolu taşımacılığında sefer başına taşınan **yük kapasitesi** diğer taşıma modlarına kıyasla daha düşük seviyede kalmaktadır.
- Yüklerin ve araç tiplerinin belli yollara uygun olmaması, mevzuatların **bazı yollarda belirli ağırlıktaki yüklerin taşınmasına izin vermemesi** ve altyapının taşıma ihtiyaçlarını karşılayamaması ya da engel oluşturması (köprü yüksekliğinin uygun olmaması gibi) taşımaları aksatabilmektedir.

- Karayolu taşımacılığında fiyatlar daha dinamik bir şekilde değişmektedir. Bu da karayolu tarafında **fiyat belirsizliğinin yüksek olmasına** yol açabilmektedir.
- Gümrük geçişlerinde yoğunluklar yaşanabilmekte, **bekleme sürelerinin artması** taşımaların gecikmesine neden olabilmektedir. Bunun yanında **transit geçilen ülkelerdeki mevzuat ve düzenlemeler** de zaman zaman sorunlar yaratabilmektedir.
- Karayolu filosundaki araçlar diğer ulaşım yöntemlerine göre daha fazla sefer yapmaktadır. Araçların sık bir şekilde kullanılması ise **bakım masraflarının artmasına ve araçların sürekli onarım istemesine** neden olur.

- Karayolundaki kaza oranları daha yüksek olduğu için taşımacılık yapan araçların sefer sırasında kazaya karışma riski diğer taşıma modlarına göre daha yüksektir.
- Çevreye maliyeti en yüksek olan taşımacılık yöntemlerinden biridir. Karayolu taşımacılığında kullanılan araçlar kilometre başına diğer taşıma yöntemlerinden daha fazla karbon emisyonu üretmektedir.

Aşağıdaki taşımacılık türlerinden hangisinde **kaza riski** daha fazladır?

- A. Hava yolu taşımacılığı
- B. Deniz yolu taşımacılığı
- C. Kara yolu taşımacılığı**
- D. Demiryolu taşımacılığı

DOĞRU
CEVAP C

- Şoförler ve yüklemeciler gibi karayolu lojistik operasyonlarında çalışanlar için uzun yollar ve yüksek sefer temposu **yorucu olabilmektedir.** Özellikle uluslararası taşıma yapan şoför bulmak lojistik şirketleri için her geçen gün daha zor hale gelmektedir.
- Doğal afetler, mevzuat değişiklikleri, yollardaki ani kaza ve prosedürel değişiklikler diğer taşıma yöntemlerine göre daha fazla aksamaya sebep verebilmektedir

06.20- Elektronik Belgeler

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

E-Devlet (www.turkiye.gov.tr): Kamu hizmetlerine erişim imkanı sağlayan internet sitesini,

Elektronik belge: Bu Yönetmelik kapsamında E-Devlet üzerinden düzenlenen yetki belgesi, taşıt belgesi, taşıt kartı ile şube listesi, acente listesi, hat çizelgesi, zaman ve ücret tarifesi,

Elektronik bilet (e-bilet): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve muhatabına elektronik ortamda iletilmek üzere elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen yolcu taşıma biletini,

Elektronik ortam üzerinden vatandaş, işletme ve diğer kamu kurumlarıyla etkileşime imkân veren anlayış ve uygulamalara ne denir?

- A. e-Ticaret
- B. İnternet
- C. e-Trafik
- D. e-Devlet**

**DOĞRU
CEVAP D**

Elektronik fatura (e-fatura): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulmuş faturayı,

Elektronik taşıt sözleşmesi: Taşıt sahibi gerçek kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında, E-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmeyi,

Elektronik yolcu listesi (e-yolcu listesi): Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmiş standartlara uygun olan ve elektronik belge biçiminde oluşturulan, elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilen, karayolu yolcu taşımacılığında kullanılan yolcu listesini ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıt sahibi gerçek veya tüzel kişiler ile yetki belgesi sahipleri arasında **e-Devlet kanalıyla yapılacak sözleşmelere** ne ad verilir?

- A. Taşıma sözleşmesi
- B. Elektronik taşıt sözleşmesi**
- C. Kamu hizmeti sözleşmesi
- D. Finansal kiralama sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

06.21- Yetki Belgesi Türleri

Tanımlar

MADDE 4 – (1) 10/7/2003 tarihli ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen;

- **Taşıma işleri** : Taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, nakliyat ambarı ve kargo işletmeciliğini,
- **Taşıma işleri işletmecisi** : Taşıma işlerinde faaliyette bulunacak taşımacı, acente, taşıma işleri komisyoncusu, nakliyat ambarı ve kargo işletmecisini,

- **Taşıma** : Yolcunun taşıta bindiği veya eşyanın taşımacıya teslim edildiği yerden varış noktasına götürülmesini,
- **Taşımacı** : Taşımacı yetki belgesine sahip olan ve kendi nam ve hesabına taşımayı bir ücret karşılığı üstlenen gerçek veya tüzel kişiyi,

İnsanın ve eşyanın ekonomik, hızlı ve güvenli olarak yerlerinin değiştirilmesine ne denir?

- A. Çalışma
- B. Depolama
- C. Taşıma**
- D. Sigorta

**DOĞRU
CEVAP C**

Dağıtım işletmecisi: Tek parçada en fazla 5 kilogram ağırlığındaki kargoların kısa sürede kapıdan kapıya kendi nam ve hesabına dağıtımını yapan gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, tek parçada **en fazla 5 kilogram** ağırlığındaki **kargoların** kısa sürede kapıdan kapiya kendi nam ve hesabına **dağıtımını yapan** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

A. Dağıtım işletmecisi

B. Lojistik işletmecisi

C. Acente

D. Terminal işletmecisi

**DOĞRU
CEVAP A**

Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra; bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Terminal işletmecisi: Bu Yönetmelikte tanımlanan bir yolcu veya eşya/kargo terminalini işleten gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra **kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin** tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Terminal işletmecisi
- B. Lojistik işletmecisi**
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Taşıma işleri organizatörü

**DOĞRU
CEVAP B**

Taşıma işleri organizatörü: Kanun, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuatın taşımacılık sıfatı ile faaliyet gösterenlere getirdikleri yükümlülük ve sorumluluklar çerçevesinde taşımacı kabul edilerek, bu Yönetmeliğe göre eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış gerçek ve tüzel kişiler ile uluslararası anlaşmalara uygun olmak şartıyla, eşya taşımacılığı alanında faaliyet gösteren yabancı plakalı taşıtların imkan, kabiliyet ve kapasiteleri ile gerektiğinde diğer taşıma türlerinden de yararlanarak veya bunları kullanarak kombine taşımacılık dahil kendi nam ve hesabına eşya taşıması yaptırarak taşıma faturası düzenleyen gerçek ve tüzel kişileri ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **taşımacı kabul edilerek eşya taşımacılığı alanında yetki belgesi almış** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri komisyoncusu
- B. Nakliyat ambarı işletmecisi
- C. Taşıma işleri organizatörü**
- D. Acente

**DOĞRU
CEVAP C**

Kargo : Tek parçada en fazla yüz kilogramı geçmeyen genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyayı,

Kargo işletmecisi : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve kargoyu teslim alarak kısa sürede gönderilene ulaştırmak amacıyla kendi gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **tek parçada yüz kilogramı geçmeyen** genellikle ambalaj ve kap içerisinde olan küçük boyutlu koli, sandık, paket gibi parça eşyaya ne ad verilir?

- A. Yük
- B. Emtia
- C. Nakliye
- D. Kargo**

**DOĞRU
CEVAP D**

Parça başına taşıma : Bir veya birden çok gönderenin, aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasını,

Eşya (yük) : İnsandan başka taşınabilen canlı veya cansız her türlü nesneyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **bir veya birden çok gönderenin aynı veya birbirinden ayrı gönderilene ait eşyaların taşınmasına ne ad verilir?**

A. Arızı sefer

B. Parça başına taşıma

C. Şehirlerarası taşıma

D. Düzenli sefer

**DOĞRU
CEVAP B**

- **Acente** : Ticarî mümessil, ticarî vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimî surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen kişiyi,
- **Taşıma işleri komisyoncusu** : Ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiyi,

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre ücreti karşılığında kendi namına ve bir müvekkil hesabına eşya taşıtmayı meslek edinmiş kişiye ne ad verilir?

- A. Kargo işletmecisi
- B. Nakliyat ambarı işletmecisi
- C. Acente
- D. Taşıma işleri komisyoncusu**

**DOĞRU
CEVAP D**

- Lojistik işletmecisi: Taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat ve benzeri hizmetlerin tamamını veya bir kısmını üstlenen gerçek ve tüzel kişileri,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre; taşımacılık faaliyetinin yanı sıra, bağımsız bir işyerinin kullanım hakkına sahip olarak müşterilerine ait her türlü eşyayı teslim aldıktan sonra kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, paketleme, tasnif, etiketleme, sipariş planlaması, dağıtım, teslimat vb. hizmetlerin **tamamını veya bir kısmını üstlenen** gerçek ve tüzel kişilere ne ad verilir?

- A. Taşıma işleri organizatörü
- B. Terminal işletmecisi
- C. Dağıtım işletmecisi
- D. Lojistik işletmecisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

- **Depo:** Eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Ambar:** Eşyanın kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yeri
- **Nakliyat ambarı :** Bir veya birden fazla gönderenden toplu veya parça başı eşyanın teslim alınarak işletmecinin gözetimi ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetlerin yapıldığı yeri,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre eşyanın açık ve kapalı alanda muhafaza edilmesine uygun olan yere ne denir?

- A. Panelvan
- B. Kargo
- C. Ambar**
- D. Emtia

**DOĞRU
CEVAP C**

- **Nakliyat ambarı işletmecisi** : Bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında; yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiyi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanununa göre **bağımsız bir işyerinin kullanma hakkına sahip olan** ve eşyayı teslim alarak kendi gözetim ve denetimi altında yükleme, boşaltma, depolama, istifleme, aktarma ve gönderilene teslim **gibi hizmetleri yerine getiren, taşımayı yapan veya yaptıran** ve bundan doğacak sorumluluğu üstlenen kişiye ne ad verilir?

- A. Acente
- B. Taşıma işleri komisyoncusu
- C. Kargo işletmecisi
- D. Nakliyat ambarı işletmecisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Yetki Belgesi Türleri

A türü yetki belgesi: Otomobille ticari tarifeli veya tarifesiz olarak, yurt içi veya uluslararası yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

- a) A1 Yetki Belgesi:** Yurtiçi tarifeli veya tarifesiz yapacaklara,
- b) A2 Yetki Belgesi:** Uluslararası tarifesiz yapacaklara, verilir

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında **otomobille** ticari tarifeli veya tarifesiz olarak **yurt içi veya uluslararası** yolcu taşımacılığı yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilen yetki belgesi türü aşağıdakilerden hangisidir?

A. A Yetki Belgesi

B. F Yetki Belgesi

C. B Yetki Belgesi

D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

B türü yetki belgesi: Otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Bu belgelere yönetmelikteki şartlara uygun otomobiller de kaydedilebilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

B1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara,

B2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz yapacaklara,

B3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- 1) Kendi personelinin,
- 2) Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- 3) Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin, taşımalarını yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, **otobüsle yurtiçi ve/veya uluslararası yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak **zorundadır**?

- A. A Yetki Belgesi
- B. B Yetki Belgesi**
- C. C Yetki Belgesi
- D. D Yetki Belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

C yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

C1 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara,

C3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

C2 yetki belgesi yürürlükten kaldırılmış olup başka bir işleme gerek kalmaksızın ve taşıt kartı ücreti ile yetki belgesi değişim ücreti alınmaksızın aynı geçerlilik tarihi esas alınarak L2 yetki belgesi ile değiştirilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliği kapsamında aşağıdaki faaliyet-yetki belgesi türü eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A. Otobüsle uluslararası yolcu taşımacılığı – B türü yetki belgesi
- B. Otobüsle kendi personelin taşınması – C türü yetki belgesi**
- C. Otomobille yolcu taşımacılığı – A türü yetki belgesi
- D. Otobüsle yurtiçi yolcu taşımacılığı – D türü yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

D yetki belgesi Otobüsle tarifeli veya tarifesiz yurtiçi yolcu taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

D1 yetki belgesi: Ticari ve tarifeli olarak yapacaklara

D2 yetki belgesi: Ticari ve tarifesiz olarak yapacaklara,

D3 yetki belgesi: Hususi taşımacılık faaliyetinde bulunarak;

- Kendi personelinin,
- Kendi diyaliz merkezlerinde tedavi gören hastaların,
- Kendi özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitimi alan engelli bireylerin ve bunların velisinin/vasisinin,
- taşımasını yapacaklara,

Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre, **otobüsle tarifeli veya tarifesiz yurtiçi yolcu taşımacılığı** veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilerin alması gereken belge türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. D türü yetki belgesi**
- B. C türü yetki belgesi
- C. B türü yetki belgesi
- D. A türü yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

D4 yetki belgesi: Ticari olarak, taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifesiz olarak yapacaklara verilir.

F yetki belgesi Ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

F1 yetki belgesi: Yurtiçi acentelik yapacaklara

F2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası acentelik yapacaklara verilir

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla yolcu taşımacılığı alanında **yurt içi acentelik** yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

A. F1 yetki belgesi

B. F2 yetki belgesi

C. G1 yetki belgesi

D. G2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP A**

G yetki belgesi Ticari amaçla eşya veya kargo taşımacılığı alanında acentelik yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

G1 yetki belgesi: Yurtiçi eşya acenteliği yapacaklara

G2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası eşya acenteliği yapacaklara

G3 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası kargo acenteliği yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre, ticari amaçla uluslararası ve/veya yurt içi eşya ya da kargo taşımacılığı alanında eşya acenteliği yapacaklara verilen yetki belgesi hangisidir?

- A. F2 yetki belgesi
- B. G2 yetki belgesi**
- C. H2 yetki belgesi
- D. K2 yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

H yetki belgesi Ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

H1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

H2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği'ne göre, ticari amaçla yurtiçi ve uluslararası eşya taşımacılığı alanında **komisyonculuk yapacak** gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. G yetki belgesi
- B. H yetki belgesi**
- C. K yetki belgesi
- D. T yetki belgesi

DOĞRU
CEVAP B

K yetki belgesi Yurtiçi eşya taşımacılığı veya hususi taşımacılık yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Taşımanın şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

K1 yetki belgesi: Ticari amaçla eşya taşımacılığı yapacaklara

K2 yetki belgesi: Hususi taşımacılık yapacaklara

K3 yetki belgesi: Ticari amaçla taşınma eşyası taşımacılığı yapacaklara verilir.

K türü yetki belgesi ile aşağıdakilerden hangisi yapılabilir?

- A. Ticari amaçla eşya taşımacılığı alanında komisyonculuk
- B. Yurt içi eşya taşımacılığı**
- C. Yurt içi kargo işletmeciliği
- D. Yurt içi taşıma işleri organizatörlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

L yetki belgesi Ticari amaçla lojistik işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

L1 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara

L2 yetki belgesi: Yurtiçi ve/veya uluslararası yapacaklara verilir.

M yetki belgesi : Ticari amaçla tarifeli olarak kargo işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

M1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

M2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

Karayolu Taşımacılık Yönetmeliği'ne göre, tarifeli olarak ticari amaçla **kargo işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. L yetki belgesi
- B. M yetki belgesi**
- C. N yetki belgesi
- D. T yetki belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

N yetki belgesi : Ticari amaçla nakliyat ambarı işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

N1 yetki belgesi: İl içi yapacaklara

N2 yetki belgesi: : Yurtiçi yapacaklara verilir.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre; ticari amaçla **nakliyat ambarı işletmeciliği** yapacak gerçek ve tüzel kişiler, hangi yetki belgesini almak zorundadır?

- A. K yetki belgesi
- B. L yetki belgesi
- C. M yetki belgesi
- D. N yetki belgesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Yetki Belgesi Türleri

P yetki belgesi : Ticari amaçla dağıtım işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişilere verilir. Faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

P1 yetki belgesi: İlici yapacaklara

P2 yetki belgesi: Yurtiçi yapacaklara verilir.

T yetki belgesi : Terminal işletmeciliği yapacak gerçek ve tüzel kişiler ile kamu kurum ve kuruluşlarına verilir. Faaliyet şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

T1 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara

T2 yetki belgesi: Büyükşehir Belediyesi sınırları dışında kalan yerleşim birimlerinde yolcu terminali işletmeciliği yapacaklara,

T3 yetki belgesi: Eşya terminali işletmeciliği yapacaklara verilir.

Yetki Belgesi Türleri

Taşıma işleri organizatörü yetki belgesi (TİO)

TİO Yetki Belgesi sahipleri; dört farklı taşımacılık modunda (Karayolu, Denizyolu, Demiryolu, Havayolu) ve bu modların entegrasyonuna dayanan kombine taşımacılık hizmetlerinde organizatörlük faaliyetlerinde bulunabileceklerdir. (Tek Yetki Belgesi)

Yetki Belgesi Türleri

- Karayolu Taşıma Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenen R1 ve R2 yetki belgeleri belge üzerinde belirtilen geçerlilik süresi boyunca geçerliliğini korur.
- Geçerlilik süresi dolan R1 ve R2 yetki belgeleri, TİO yetki belgesi ile değiştirilerek yenilenir.
- Geçerlilik süresi dolmayan R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri bu belgelerini TİO yetki belgesine ücretsiz olarak dönüştürebilirler.

06.22- Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliği

Amaç

MADDE 1 –

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; karayoluyla yapılan ulaştırma hizmetleri alanında gerçekleştirilecek faaliyetlerin denetimlerine ilişkin usul ve esaslar ile denetim yapacak personelin niteliklerini, görevlerini, yetkilerini, sorumluluklarını ve yükümlülüklerini düzenlemektir.

Denetim çeşitleri

MADDE 7 –

(1) Denetim çeşitleri aşağıdaki gibidir:

a) Karayolunda yapılan denetimler;

- Sabit denetim istasyonlarında denetim,
- Seyyar denetim,
- Sınır kapılarında yapılan denetim.

b) İşletme denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerde yapılan denetim,
- Araç muayene istasyonlarının işletme denetimi,
- Muayene merkezlerinin işletme denetimi.

c) Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri;

- Gerçek/tüzel kişilere ait işletmelerin uygunluk denetimi,
- Araç muayene istasyonlarının uygunluk denetimi,
- Muayene merkezlerinin uygunluk denetimi.

d) Elektronik sistemlerden faydalanılarak yapılan denetimler;

- Uzak Denetim,
- U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden denetim.

Aşağıdakilerden hangisi Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğinde düzenlenen **denetim çeşitlerinden biri değildir**?

A. Habersiz denetimler

B. Karayolunda yapılan denetimler

C. İşletme denetimleri

D. Fiziki yer ve mekân uygunluk denetimleri

**YANLIŞ
CEVAP A**

Karayolunda yapılan denetimler

MADDE 8

(1) Sabit denetim istasyonlarında denetim;

- Denetim programı çerçevesinde denetimler gerçekleştirilir.
- Elektronik sistemler vasıtasıyla belirlenen araçların denetlenmesi esas olup, sistemlerin bu şekilde araç seçememesi halinde denetlenecek araçlar denetleyici tarafından belirlenir.
- Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi özel bir durum olmadıkça, tartım platformuna alınmadan gerçekleştirilir.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre **seyyar denetimlerle** ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Yolcu taşımacılığı yapan taşıtların denetimi tartım platformuna alınmak suretiyle gerçekleştirilir

B. Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir

C. Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir

D. Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır

**YANLIŞ
CEVAP A**

(2) Seyyar denetim;

- **Denetim yapılacak karayolu denetim kesimi ve zamanı bölge müdürlükleri tarafından belirlenir.**
- Denetim yapılacak karayolu denetim kesiminde taşıt/taşıtların konuşlanacağı ve denetime tabi tutulacak taşıtların depolanacağı yeterli ve güvenli alan olmasına özen gösterilir.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre seyyar denetimlerde **denetim yapılacak karayolu kesimi ve zamanı belirlemeye** yetkili makam akağadakilerden hangisidir?

A. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı müdürlükleri

B. Trafik zabıtalari

C. Karayolları Genel Müdürlüğü yetkilileri

D. Gümrük muhafızları

**DOĞRU
CEVAP A**

- Viraj, kavşak, köprü ve tünel gibi görüşün azaldığı yerler veya yakınında, kaplamanın daraldığı ya da trafik işaretlemeleri ile geçmenin yasaklandığı yol kesimlerinde ve yol zemininin karlı veya buzlu olduğu durumlar ile görüşü azaltan sisli, yağışlı ve benzeri havalarda denetim yapılmamasına özen gösterilir.
- Denetimin uygulanacağı yol kesiminde araç durdurma, şerit daraltma ve benzeri trafik tedbirleri trafik zabıtasınca yapılır. Denetimlerde varsa ortak denetim alanları tercih edilmelidir.

- (3) Bakanlık ve bölge müdürlükleri tarafından karayolunda yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.**
- (4) Sınır kapılarında yapılan denetimler, kontrol listeleri kullanılarak yapılır.**
- (5) Denetim faaliyetinde bulunan ekip, denetim noktası öncesindeki elektronik sistemlerden faydalanarak denetlenecek aracın belirlenmesi suretiyle ön ihbarlı denetim de gerçekleştirebilir. Buna ilişkin hususlar İdare tarafından belirlenir.**

Denetleyicinin denetlenene karşı davranışı

MADDE 21

Denetleyici, denetlenene karşı davranışında aşağıdaki hususlara riayet eder:

- Denetime başlamadan önce denetlenene denetleyici tanıtım kartını ibraz eder ve denetim gerekçesini açıklar.
- Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap eder. Kişisel tartışmalardan kaçınır.
- Tespit edilen kabahati muhataba açık bir şekilde bildirir.

Ulaştırma hizmetleri denetim yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi **denetleyicinin denetlenene karşı davranışlarında** riayet etmesi gereken hususlardan değildir?

- A. Denetime başlamadan önce denetlenene tanıtım kartını ibraz etme
- B. Denetime başlamadan önce denetim gerekçesini saklı tutma**
- C. Denetim sırasında denetlenene karşı saygılı ve nazik bir üslupla hitap etme
- D. Denetim sırasında kişisel tartışmalardan kaçınma

DOĞRU
CEVAP B

İdari Para Cezalarına İlişkin Tahsilat Genel Tebliği

- Özel kanunlarında kanun yolu düzenlenmeyen idari para cezaları, tebliğ edildiği tarihten itibaren **15 gün içinde sulh ceza hakimliğine** başvurulmadığı takdirde, bu sürenin bitiminde kesinleşir.
- İdari para cezaları, özel kanunlarında belirtilen sürelerde ödenir. Ödeme süresi düzenlenmemiş olan idari para cezaları, idari yaptırım kararının **tebliğinden itibaren bir ay içinde** ödenir.
- İdari para cezasının ödeme süresi içinde ödenmesi halinde, cezadan %25 oranında indirim yapılır. Ödeme süresi içinde idari para cezasının toplam %75'inin ödenmesi halinde indirim hakkından yararlanılır.

Ulaştırma Hizmetleri Denetim Yönetmeliğine göre 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında verilecek **idari para cezalarına karşı** kaç gün içerisinde hangi makama **itirazda** bulunulabilir?

- A. 15gün – sulh ceza hâkimliği**
- B. 30 gün – tüketici mahkemeleri
- C. 45 gün – asliye hukuk mahkemeleri
- D. 60 gün – idari mahkemeler

**DOĞRU
CEVAP A**

06.23- Ticaret Hukuku ve Türk Ticaret Kanunu

I - Kanunun uygulama alanı

Ticari hükümler

MADDE 1-

(1) Türk Ticaret Kanunu, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu Kanundaki hükümlerle, bir ticari işletmeyi ilgilendiren işlem ve fiillere ilişkin diğer kanunlarda yazılı özel hükümler, ticari hükümlerdir.

(2) Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

Türk Ticaret Kanununa göre, hakkında **ticari hüküm bulunmayan ticari işlerin çözümünde** hâkim öncelikle hangisini dikkate almak zorundadır?

Türk Ticaret Kanununa göre, mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve âdete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir.

- A. Emsal mahkeme kararları
- B. Teamüller
- C. Doktrin
- D. Ticari örf ve âdet**

**DOĞRU
CEVAP D**

II - Ticari örf ve âdet

Ticari hükümler

MADDE 2- (1) Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve âdet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz. Ancak, irade açıklamalarının yorumunda teamüller de dikkate alınır.

(2) Bir bölgeye veya bir ticaret dalına özgü ticari örf ve âdetler genel olanlara üstün tutulur. İlgililer aynı bölgede değillerse, kanunda veya sözleşmede aksi öngörülmedikçe, ifa yerindeki ticari örf ve âdet uygulanır.

(3) Ticari örf ve âdet, tacir sıfatını haiz bulunmayanlar hakkında ancak onlar tarafından bilindiği veya bilinmesi gerektiği takdirde uygulanır.

III - Ticari işler Ticari hükümler

MADDE 3- (1) Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.

TTK m.4/1'e göre, kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **asliye ticaret mahkemesi** tüm ticari davalar ile ticari nitelikteki çekişmesiz yargı işlerine bakmakla görevlidir. **Asliye ticaret mahkemesinin olmadığı yerlerde ise asliye hukuk mahkemeleri bu davalara bakmakla görevli olacaktır.** Mahkeme yönünden görev, tarafların yapacakları anlaşma ile

Türk Ticaret Kanunu'na göre aksine hüküm bulunmadıkça dava olunan şeyin değerine veya tutarına bakılmaksızın **tüm ticari davalar** hangi mahkemelerde görülür?

- A. Sulh ticaret mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Asliye ticaret mahkemeleri**
- D. İş mahkemeleri

**DOĞRU
CEVAP C**

Ticari davanın açılacağı yetkili mahkeme ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'na ("HMK") göre belirlenecektir. İlgili mevzuat gereğince genel hüküm, davanın davalının yerleşim yerinde açılabileceği şeklindedir. Ancak, uyuşmazlığın tarafları, aralarındaki uyuşmazlıklarda kesin yetki kuralı olmadıkça sözleşme ile yer yönünden yetkili mahkemeyi belirleyebilirler. Örneğin; uyuşmazlığın görülmesinde bir mahkemenin kesin yetkisi olmadığı takdirde taraflarca İstanbul mahkemelerinin yetkili kılınması kararlaştırılabilir.

Ticari Dava Türleri

TTK'nın 4. maddesine bakıldığında ticari davalar nitelikleri bakımından;

- Mutlak ticari davalar,
- Nispi ticari davalar,
- Herhangi bir ticari işletmeyi ilgilendirmesi şartıyla ticari sayılan davalar

Şeklinde üçe ayrılmaktadır.

Bir davanın ticari dava sayılmasında, tarafların sıfatına bakılmaksızın sadece uyuşmazlığın ticari niteliği kıstas teşkil ediyorsa mutlak ticari dava; tarafların tacir sıfatı ve uyuşmazlığın tarafların ticari işletmelerini ilgilendirmesi kıstası ele alınıyorsa nispi ticari dava söz konusu olur.

Mutlak Ticari Davalar

Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadıklarına ve uyuşmazlık konusunun TTK anlamında ticari işle ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, TTK m. 4'te düzenlenen davalarla, bazı özel kanunlarda ticari dava olduğu açıkça belirtilen davalardır.

Mutlak ticari davadan anlaşılması gereken, tarafların sıfatı veya işlem ve fiilin ilgili olduğu işletmenin ticari olup olmadığı olgusu dikkate alınmaksızın bu davaların kendiliğinden ticari dava niteliği taşımasıdır.

Türk Ticaret Kanunu

- Türk Ticaret Kanunu'nda,
- Türk Medeni Kanunu'nun, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar hakkındaki maddelerinde,
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun ilgili maddelerinde
- **Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuatta,**
- **Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerde,**
- **Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerde**

Öngörülen hususlardan doğan hukuk davaları, tarafların tacir olup olmadığına ve işin bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmedığıne bakılmaksızın ticari dava sayılmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi Türk Ticaret Kanunu'na göre **ticari dava sayılmaz**?

- A. Fikri mülkiyet hukukuna dair mevzuattan doğan davalar
- B. Antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin özel hükümlerden kaynaklanan davalar
- C. Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin düzenlemelerden kaynaklanan davalar
- D. Ticaret Bakanlığının düzenleyici işlemlerine karşı açılan davalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Nispi Ticari Davalar

TTK m. 4/1'de "her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davalarının" ticari dava olacağı hükmü yer almaktadır. Öyleyse, bir davanın **nispi ticari dava olabilmesi için** şu iki şartın varlığı birlikte aranmaktadır:

- **Her iki taraf da tacir olmalıdır.**
- **Söz konusu uyuşmazlık her iki tarafın da ticari işletmesi ile ilgili olmalıdır.**

Bu iki şartın varlığı halinde dava ticari dava olarak nitelendirilmektedir. Aksi takdirde davanın ticari dava olarak nitelendirilmesi mümkün değildir.

Herhangi Bir İşletmeyi İlgilendirmesi Şartıyla Ticari Sayılan Davalar

Bir davanın ticari dava olarak kabul edilebilmesi için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer almalı ya da tacir her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan bir uyuşmazlık söz konusu olmalıdır.

Ancak istisnai olarak, yalnızca bir tarafın ticari işletmesini ilgilendiren;

- Havale,
- Vedia ve
- Fikri haklara dair davalar da ticari dava olarak kabul edilmektedir.

Yukarıda yer verilen davalara ilişkin hususlar, yalnızca taraflardan birinin ticari işletmesini ilgilendirse dahi, TTK ticari dava olarak nitelendirmektedir.

Ticaret şirketleri

Bir ticari işletmeyi, kısmen de olsa kendi adına işleten kişiye tacir denir. İşletme sahibi gerçek veya tüzel kişi olabilir.

Ticaret şirketleri;

- Anonim şirket
- Limited şirket
- Kollektif şirket
- Komandit şirket
- Kooperatifler
- Bu şirketler, **Türk Ticaret Kanunu** ve ikincil düzenlemelerine tabi olup, **sermaye şirketi ve şahıs şirketi** olarak ikiye ayrılmaktadır:

Aşağıdakilerden hangisi ticaret şirketlerinden değildir?

- A. Kolektif şirket
- B. Adi şirket**
- C. Kooperatif
- D. Anonim Şirketi

**YANLIŞ
CEVAP B**

Hukukumuzda tüzel kişiliği olan şirketler ticaret şirketleridir.

Tüzel Kişiliği Olan Şirketler:

- Anonim Şirket
- Limited Şirket
- Komandit Şirket
- Kooperatif

Tüzel kişiliği olmayan şirket ise adi şirkettir.

Aşağıdaki şirket türlerinden hangisinin tüzel kişiliği **yoktur**?

- A. Kolektif şirket
- B. Komandit şirket
- C. Adi şirket**
- D. Kooperatif

**DOĞRU
CEVAP C**

Şahıs ve Sermaye Şirketi Ayrımı

Bu ayırım, ortakların şirketin kuruluşunda ve işleyişinde ortakların taşıdığı öneme göre yapılmıştır.

Eğer şirkette ortakların kimlikleri önem taşıyorsa bu şirket **şahıs şirketi** olarak kabul edilmiştir.

Şahıs şirketleri;

- Kollektif şirket,
- Adi şirket
- Adi komandit şirkettir.

Türk Ticaret Kanununa göre aşağıdakiler hangisi **şahıs** şirkettir?

- A. Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket
- B. Limited şirket
- C. Anonim Şirketi
- D. Kolektif şirket**

DOĞRU
CEVAP D

Sermaye şirketlerinde ise ortakların kimlikleri değil sermaye önemlidir.

Sermaye şirketleri;

- Anonim Şirket,
- Limited Şirket,
- Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket
- Kooperatiftir.

Limited şirketler, şahıs şirketine benzeyen birçok özelliğe sahip olmasına rağmen **sermaye şirketi** olarak kabul edilmektedir. Bunun nedeni, ortakların şirket borçlarından koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile sınırlı sorumlu olmalarıdır. Böylece sermaye unsuru ön plana çıkmaktadır.

Türk Ticaret Kanunu'na göre sermaye şirketleri aşağıdakilerden hangisinde **doğru** olarak verilmiştir?

A. Anonim şirket, Limited şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket

B. Anonim şirket, kolektif şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket

C. Anonim şirket, kolektif şirket, komandit şirket

D. Limited şirket, kolektif şirket, komandit şirket

**DOĞRU
CEVAP A**

Tacir Nedir?

Tacir olmanın hüküm ve sonuçları ise şunlardır:

- İflasa tabi olma
- Ticaret siciline ve odaya kaydolma
- Ticaret unvanı kullanma
- Ticari defterleri tutma
- Ticari iş karinesine ve ticari örf ve adete tabi olma
- Basiretli iş adamı gibi davranma
- Ücret ve faiz isteme
- Ücret ve cezai şartın azaltılmasını isteyememe,
- Fatura verme

Haksız rekabete ilişkin bu Kısım hükümlerinin amacı, bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanmasıdır.

Rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar haksız ve hukuka aykırıdır.

Haksız Rekabet

Hukuki sorumluluk :

Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse;

- a. Fiilin haksız olup olmadığının tespitini,
- b. Haksız rekabetin men'ini,
- c. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesini ve tecavüzün önlenmesi için kaçınılmaz ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhasını,

- d. Kusur varsa zarar ve ziyanın tazminini,
- e. Türk Borçlar Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen şartların varlığında manevi tazminat verilmesini isteyebilir.

Çalıştırmanın sorumluluğu

Haksız rekabet fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmiş olursa, (a), (b) ve (c) bentlerinde yazılı davalar, çalıştıranlara karşı da açılabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **haksız rekabet** fiili, hizmetlerini veya işlerini gördükleri sırada çalışanlar veya işçiler tarafından işlenmesi halinde çalıştıranlara karşı da **açılmaz?**

- A. Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılmasını, imhasını
- B. Fiilin haksız olup olmadığının tespiti
- C. Manevi tazminat istemi**
- D. Haksız rekabetin engellenmesi

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.24- Türk Borçlar Kanunu

Haksız Rekabet Nedir

Türk hukukunda haksız rekabet esas itibariyle **hem Türk Borçlar Kanunu hem de Türk Ticaret Kanunu'nda** düzenlenmektedir.

Türk Borçlar Kanunu'nda haksız rekabete ilişkin düzenlemenin bulunduğu madde “**Gerçek olmayan haberlerin yayılması veya bu tür ilanların yapılması ya da dürüstlük kurallarına aykırı diğer davranışlarda bulunulması yüzünden müşterileri azalan veya onları kaybetme tehlikesiyle karşılaşan kişi, bu davranışlara son verilmesini ve kusurun varlığı hâlinde zararının giderilmesini isteyebilir.**” hükmünü amir olup aynı maddenin devamında ticari işlere ait haksız rekabet hakkında Türk Ticaret Kanunu hükümlerinin saklı olduğu düzenlenmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nda ise haksız rekabetin amacı; **bütün katılanların menfaatine, dürüst ve bozulmamış rekabetin sağlanması olarak ifade edilmektedir.** Kanunun 54. maddesi gereğince rakipler arasında veya tedarik edenlerle müşteriler arasındaki ilişkileri etkileyen **aldatıcı veya dürüstlük kuralına diğer şekillerdeki aykırı davranışlar ile ticari uygulamalar** haksız ve hukuka aykırıdır.

Haksız Rekabetin Varlığı Halinde Hangi Davalar Açılabilir?

- Hukuk Davaları
- Tespit Davası
- Haksız Rekabetin Men'i Davası
- Haksız Rekabetin Ref'i Davası
- Maddi Tazminat Davası
- Manevi Tazminat Davası
- Ceza Davaları

Türk Ticaret Kanununa göre **haksız rekabet halinde** çalıştırana karşı açılacak maddi ve manevi **tazminat davaları** hangi kanuna göre çözümlenir?

- A. Türk Ceza Kanunu
- B. Hukuk Muhakemeleri Kanunu
- C. Türk Borçlar Kanunu**
- D. İcra ve İflas Kanunu

DOĞRU
CEVAP C

A. Sözleşmenin kurulması

I. İrade açıklaması

1. Genel olarak

MADDE 1- Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur. İrade açıklaması, açık veya örtülü olabilir.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İrade açıklamasının açık olması zorunludur

B. Sözleşme, tarafların iradelerini karşılıklı ve birbirine uygun olarak açıklamalarıyla kurulur

C. Sözleşmenin ikinci derecesindeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar

D. Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır

**YANLIŞ
CEVAP A**

2. İkinci derecedeki noktalar

MADDE 2- Taraflar sözleşmenin esaslı noktalarında uyuşmuşlarsa, ikinci derecedeki noktalar üzerinde durulmamış olsa bile, sözleşme kurulmuş sayılır.

İkinci derecedeki noktalarda uyuşulamazsa hâkim, uyuşmazlığı işin özelliğine bakarak karara bağlar.

Sözleşmelerin şekline ilişkin hükümler saklıdır.

II. Öneri ve kabul

1. Süreli öneri

MADDE 3- Kabul için süre belirleyerek bir sözleşme yapılmasını öneren, bu sürenin sona ermesine kadar önerisiyle bağlıdır.

Kabul bu süre içinde kendisine ulaşmazsa; öneren, önerisiyle bağlılıktan kurtulur.

Bir sözleşmenin kurulabilmesi için gerekli olan iki irade beyanından **önce olanına** ne ad verilir?

- A. Butlan
- B. Öneri**
- C. Kabul
- D. İspat

**DOĞRU
CEVAP B**

2. Süresiz öneri

a. Hazır olanlar arasında

MADDE 4- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olan bir kişiye yapılan öneri hemen kabul edilmezse; öneren, önerisiyle bağılıktan kurtulur.

Telefon, bilgisayar gibi iletişim sağlayabilen araçlarla doğrudan iletişim sırasında yapılan öneri, hazır olanlar arasında yapılmış sayılır.

b. Hazır olmayanlar arasında

MADDE 5- Kabul için süre belirlenmeksizin hazır olmayan bir kişiye yapılan öneri, zamanında ve usulüne uygun olarak gönderilmiş bir yanıtın ulaşmasının beklenebileceği ana kadar, önereni bağlar.

Öneren, önerisini zamanında ulaşmış sayabilir.

Zamanında gönderilen kabul, önerene geç ulaşır ve öneren onunla bağlı olmak istemezse, durumu hemen kabul edene bildirmek zorundadır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; aşağıdakilerden hangisi **hazır olmayanlar arasında yapılan öneriye** örnektir?

- A. Telefon konuşması sırasında yapılan öneri
- B. Mektupla gönderilmiş öneri**
- C. Yüz yüze yapılmış öneri
- D. Bilgisayarla doğrudan iletişim sırasında yapılmış öneri

**DOĞRU
CEVAP B**

3. Örtülü kabul

MADDE 6- Öneren, kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde, sözleşme kurulmuş sayılır.

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; önerenin kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda olmadığı durumda, öneri uygun bir sürede reddedilmediği durumunda, **sözleşmenin kurulmuş sayılmasına** ne ad verilir?

A. Örtülü kabul

B. Açık öneri

C. Örtülü öneri

D. Açık kabul

**DOĞRU
CEVAP A**

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre, öneren kanun veya işin özelliği ya da durumun gereği açık bir kabulü beklemek zorunda değilse, **öneri uygun bir sürede reddedilmediği takdirde**, sözleşmenin hukuki statüsü hakkında ne söylenebilir?

- A. Sözleşme geçersizdir
- B. Sözleşme askıda geçerlidir
- C. Sözleşme kurulmuş sayılır**
- D. Sözleşme iptal edilmiştir.

**DOĞRU
CEVAP C**

4. İsmarlanmayan şeyin gönderilmesi

MADDE 7- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz. Bu şeyi alan kişi, onu geri göndermek veya saklamakla yükümlü değildir.

I- İsmarlanmamış bir şeyin gönderilmesi öneri sayılmaz.

II- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu geri göndermek zorundadır.

III- İsmarlanmamış bir şeyi alan kişi, onu saklamakla yükümlüdür.”

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'na göre; **ismarlanmamış bir şey hakkında** yukarıda verilen bilgilerden hangisi ya da hangileri doğrudur?

A. Yalnız II

B. I-II-III

C. II

D. I

**DOĞRU
CEVAP D**

5. Bağlayıcı olmayan öneri ve herkese açık öneri

MADDE 8- Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz.

Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır.

6. İlan yoluyla ödül sözü verme

MADDE 9- Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür.

Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, dürüstlük kurallarına uygun olarak yapılan giderleri ödemekle yükümlüdür. Ancak, bir ya da birden çok kişiye ödenecek giderlerin toplamı, ödülün değerini aşamaz.

Ödül sözü veren, giderlerinin ödenmesini isteyenlerin beklenen sonucu gerçekleştiremeyeceklerini ispat ederse, giderleri ödeme yükümlülüğünden kurtulur.

6098 sayılı Türk borçlar Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir sonucun gerçekleşmesi karşılığında ödül vereceğini ilan yoluyla duyuran kimse, sözünü yerine getirmekle yükümlüdür
- B. Öneren, önerisi ile bağlı olmama hakkının saklı olduğunu açıkça belirtirse veya işin özelliğinden ya da durumun gereğinden bağlanma niyetinde olmadığı anlaşılırsa, önerisi kendisini bağlamaz
- C. Fiyatını göstererek mal sergilenmesi veya tarife, fiyat listesi ya da benzerlerinin gönderilmesi, aksi açıkça ve kolaylıkla anlaşılmadıkça öneri sayılır
- D. Ödül sözü veren, sonucun gerçekleşmesinden önce sözünden cayarsa veya sonucun gerçekleşmesini engellerse, yapılan giderleri ödemekle yükümlü değildir.**

**YANLIŞ
CEVAP D**

7. Önerinin ve kabulün geri alınması

MADDE 10- Geri alma açıklaması, diğer tarafa öneriden önce veya aynı anda ulaşmış ya da daha sonra ulaşmakla birlikte diğer tarafça öneriden önce öğrenilmiş olursa, öneri yapılmamış sayılır.

Bu kural, kabulün geri alınmasında da uygulanır.

06.25- Vergi Usul Kanunu

Vergi Nedir?

Vergi, devletin kamu giderlerini karşılamak için toplumu oluşturan gerçek ve tüzel kişilerden iktisadi güçlerine göre karşılıksız ve zorunlu olarak kamuya aktardığı ekonomik birim ya da değerlerdir.

Vergi Nedir?

Vergi; devletin kişilerden ve kurumlardan kanunla belirlenen şekilde kamusal hizmetlerin yapılabilmesi amacıyla alınan paralardır. Vergi, diğer kamu kurumlarının ve devletin, kamu hizmetlerinin sağlanması için kişilerden ve kurumlardan **zorunlu olarak alınan** paralardır. Zorunlu olmakla birlikte vergi, ödeme gücüne göre herkesin farklı yükümlülüğe sahip olduğu ve anayasada yeri olan bir konudur.

Devlet kamu hizmetlerinin görölmesi için ihtiyaç duyduğu mali kaynakları öncelikle hangi yoldan karşılar?

A. Vergi koyma

B. Dış ölkelerden borçlanma

C. İç borçlanma

D. Takas

**DOĞRU
CEVAP A**

Vergi Usul Kanunu

Madde 1:

Bu kanun hükümleri ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanır. Yukarıda yazılı vergi, resim ve harçlara bağlı olan vergi, resim ve zamlar da bu kanuna tabidir. Bu kanunun hükümleri kaldırılan vergi, resim ve harçlar hakkında da uygulanır.

Madde 2:

Gümrük idareleri tarafından alınan vergi ve resimler bu Kanuna tabi değildir. Bu vergi ve resimlerle ilgili olarak 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 242. maddesi hükümleri uygulanır.

Aşağıda belirtilen idarelerden hangisi tarafından alınan vergi ve resimler hakkında Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanmaz?

- A. Belediyeler
- B. İl Özel İdaresi
- C. Gümrük idaresi**
- D. Hazine ve Maliye Bakanlığı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kanunlarının uygulanması ve ispat:

Madde 3:

A) Vergi kanunlarının uygulanması: Bu Kanunda kullanılan "Vergi Kanunu" tabiri işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade eder.

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluştaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı göz önünde tutularak uygulanır.

Vergi usul kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir
- B. İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir
- C. Vergi kanunlarının yorumunda kanunun ruhu esas alınmaz**
- D. Bu vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan tanık ifadesi ispat vasıtası olarak kullanılamaz

**YANLIŞ
CEVAP C**

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.

Vergi Usul Kanununa göre vergiyi doğuran olaya ilişkin muamelelerin **gerçek mahiyetinin ispatında** aşağıdaki delillerden hangisi **kullanılamaz**?

- A. Tanık
- B. Beyanname
- C. Yemin**
- D. Senet

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi Uygulanmasında Yetki

Vergi dairesi:

Madde 4 – Vergi dairesi mükellefi tespit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden dairedir.

Mükelleflerin, vergi uygulaması bakımından hangi vergi dairesine bağlı oldukları vergi kanunları ile belirlenir.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz
- C. Vergi Dairesi, vergi kanunlarıyla kabul edilen haller dışında mükellefiyet ve vergi sorumluluğu ile ilgili özel sözleşmelere göre hareket eder**
- D. Gümrük idareleri tarafından alınan vergiler Vergi Usul Kanununa tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP C**

Vergi mahremiyeti:

Madde 5 – Aşağıda yazılı kimseler görevleri dolayısıyla, mükellefin ve mükellefle ilgili kimselerin şahıslarına, muamele ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, servetlerine veya mesleklerine müteallik olmak üzere öğrendikleri sırları veya gizli kalması lazım gelen diğer hususları ifşa edemezler ve kendilerinin veya üçüncü şahısların nef' ine kullanamazlar;

1. Vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlar;
2. Vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştayda görevli olanlar;
3. Vergi kanunlarına göre kurulan komisyonlara iştirak edenler;
4. Vergi işlerinde kullanılan bilirkişiler.

Bu yasak, yukarıda yazılı kimseler, bu görevlerinden ayrılırlar dahi devam eder.

Gelir Vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren **levhayı** almak zorundadırlar.

Vergi sahiplerinde bulundurulması zorunlu olan **vergi levhası**, vergi esasına dayanarak kazanç sağlamak ile bu kazançlar çerçevesinde vergi miktarını gösteren ve Maliye Bakanlığı tarafından onaylanan ve mükelleflerin **mali kayıt altına alındığını gösterir bir belgedir.**

Esas faaliyet konusu ücret karşılığı yolcu veya eşya taşımak olan mükelleflerin **mali kayıt altına alındığını gösterir belge** türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A. SRC belgesi
- B. Trafik belgesi
- C. Tescil belgesi
- D. Vergi levhası**

**DOĞRU
CEVAP D**

Mükellef ve vergi sorumlusu:

Madde 8

Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir.

Vergi sorumlusu, verginin ödenmesi bakımından, alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişidir.

Vergi kanunlarıyla kabul edilen haller müstesna olmak üzere, mükellefiyete veya vergi sorumluluğuna müteallik özel mukaveleler vergi dairelerini bağlamaz. Bu kanunun müteakip maddelerinde geçen "mükellef" tabiri vergi sorumlularına da şamildir.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi **doğrudur?**

A. Mükellef, vergi kanunlarına göre kendisine vergi borcu terettübeden gerçek veya tüzel kişidir

B. Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan tüzel kişilere vergi numarası verilmez

C. Verginin ödenmesi bakımından alacaklı vergi dairesine karşı muhatap olan kişi vergi kusurlusudur

D. Düzenlenecek belgelerde vergi numarası kullanılması mecburiyetini getirmeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir

**DOĞRU
CEVAP A**

Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere **bir vergi numarası** verilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye **Maliye Bakanlığı yetkilidir.**

Verginin ödenmesi bakımından **alacaklı olan vergi dairesine karşı** sorumlu kimdir?

- A. Kanuni temsilci
- B. Mükellef
- C. Vergi sorumlusu**
- D. Vergi yükümlüsü

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi borçlusu, belli miktarda vergiyi kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişidir. Vergi borçlusunun vergiyi ödemek görevi (maddi görev) yanında, defter tutmak, beyanname vermek, bildirimlerde bulunmak gibi çeşitli şeklî görevleri de vardır.

Aşağıdakilerden hangisi belli miktarda vergiyi **kamu alacaklısına ödemek zorunda olan kişiye** verilen addır?

- A. Vergi memuru
- B. Vergi içeriği
- C. Vergi borçlusu**
- D. Vergi alacaklısı

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi ehliyeti:

Madde 9

Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için **kanuni ehliyet şart değildir.**

Vergiye doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması **mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz.**

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir
- B. Sürelerin hesaplanmasında, sonu belli bir gün ile tayin edilen sürelerde, üre o günün tatil saatinde biter
- C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırır**
- D. Mirasçılardan her biri vergi borçlarından miras hisseleri nispetinde sorumlu olurlar

**YANLIŞ
CEVAP C**

Kanuni temsilcilerin ödevi:

Madde 10

Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen **ödevler kanuni temsilcileri**, tüzel kişiliği olmayan teşekkülleri **idare edenler** ve varsa bunların **temsilcileri tarafından** yerine getirilir.

Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen **alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar**, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerin **varlıklarından** alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır.

Vergi Usul Kanununa göre gerçek kişilerde kanuni temsilci ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kanuni temsilciler vergisel ödevleri yerine getirmezse sorumlulukları yoktur

B. Kanuni temsilciler ödedikleri vergiler için asıl mükellefe rücu edebilirler

C. Kısıtlıların kanuni temsilcisi vasidir

D. Küçüklerin kanuni temsilcileri velileridir

**YANLIş
CEVAP A**

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin, tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, **müteselsilen sorumlu olmak üzere, tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılır.** Limited şirket ortakları, tasfiye öncesi dönemlerle ilgili bu kapsamda doğacak amme alacaklarından **şirkete koydukları sermaye hisseleri oranında sorumlu** olurlar. Şu kadar ki bu fıkra uyarınca **tasfiye memurlarının sorumluluğu, tasfiye sonucu dağıtılan tutarla sınırlıdır.**

Tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinen mükelleflerle **ilgili tasfiye öncesi dönemler ile ilgili** vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi kimin adına yapılır?

- A. Tüzel kişilere
- B. Tasfiye memuruna
- C. Kanuni temsilcilere**
- D. İflas idaresine

**DOĞRU
CEVAP C**

Beşinci fıkra kapsamına girmeyen tüzel kişilerin tüzel kişiliklerinin veya tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin sona ermesi halinde, sona erme tarihinden önceki dönemlere ilişkin her türlü vergi tarhiyatı ve ceza kesme işlemi, müteselsilen sorumlu olmak üzere, tüzel kişiliği olanların kanuni temsilcilerinden, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler (adi ortaklıklarda ortaklardan herhangi biri) ve varsa bunların temsilcilerinden herhangi biri adına yapılır.

Vergi kesenlerin sorumluluğu:

Madde 11:

Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.

Bu sorumluluk, bunların ödedikleri vergilerden dolayı asıl mükelleflere rücu etmek hakkını kaldırmaz.

Mirasçılarının sorumluluğu:

Madde 12 :

Ölüm halinde mükelleflerin ödevleri, **mirası reddetmemiş** kanuni ve mansup mirasçılarına geçer.

Ancak, mirasçılardan her biri ölünün vergi borçlarından **miras hisseleri nispetinde** sorumlu olurlar.

Vergi Usul Kanunu 372. maddesi uyarınca mükellefin ölümü halinde kesilmiş ve tahakkuk etmiş usulsüzlük, özel usulsüzlük veya vergi ziyaı gibi cezalar terkin edilir.

Aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçlarından mirasçılar sorumludur
- B. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi borçları düşer**
- C. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin vergi cezaları düşer
- D. Vergi borçlusunun ölümü halinde ölenin ödevleri, mirası reddetmemiş kanuni ve mahsup mirasçılarına geçer

**YANLIŞ
CEVAP B**

Vergi Alacağının Tayini

Vergiyi doğuran olay:

Madde 19

Vergi alacağı, vergi kanunlarının vergiyi bağladıkları olayın vukuu veya hukuki durumun tekemmülü ile doğar. Vergi alacağı mükellef bakımından vergi borcunu teşkil eder.

Vergi yükümlülüğü hangi olayla birlikte gerçekleşir?

A. Vergiyi doğuran olay

B. Verginin tarihi

C. Vergi matrahının belirlenmesi

D. Verginin tebliği

**DOĞRU
CEVAP A**

Tarh:

Madde 20

Verginin tarhı, vergi alacağının kanunlarında gösterilen matrah ve nispetler üzerinden vergi dairesi tarafından hesaplanarak bu alacağı miktar itibariyle tesbit eden idari muameledir.

Tebliğ:

Madde 21

Tebliğ, vergilendirmeyi ilgilendiren ve hüküm ifade eden hususların yetkili makamlar tarafından mükellefe veya ceza sorumlusuna yazı ile bildirilmesidir.

Tahakkuk:

Madde 22

Verginin tahakkuku, tarh ve tebliğ edilen bir verginin ödenmesi gereken bir safhaya gelmesidir.

Tahsil:

Madde 23

Verginin tahsili, kanuna uygun surette ödenmesidir.

Tahakkuku tahsile bağlı vergiler:

Madde 24

Mahiyetleri itibariyle tahakkuku tahsile bağlı vergilerde, verginin tahsili tahakkuku da içine alır.

VERGİLEME İLKELERİ

- **Adalet İlkesi** : kişilerin vergi ödeme güçlerine göre vergilendirilmesidir.
- **Belirlilik İlkesi** : “Kesinlik” adı da verilen bu ilkeye göre, her vatandaşın ödemek zorunda olduğu vergi; tutar, çeşit, ödeme zamanı, şekli, vb. bakımlardan keyfi değil kesin, açık ve belirli olmalıdır.
- **Uygunluk İlkesi**: Vergi, mükelleflerden en uygun zamanda ve şekilde alınmalıdır.
- **İktisadilik İlkesi** : vergilemenin maliyetinin mümkün olduğunca düşük olmasını ve vergilerin iktisadi hayatın işleyişini bozmamasını ifade eder.

Vergi Usul Kanununa göre verginin mükellef veya idare açısından tarh ve tarihinin, miktarının **belirgin hale gelmesine** ne denir?

A. Vergilemede belirlilik ilkesi

B. Vergilemede esneklik ilkesi

C. Vergilemede kolaylık ilkesi

D. Vergilemede adalet ilkesi

**DOĞRU
CEVAP A**

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun

- Menkul malların haczi: Madde 77
- Her türlü menkul mallar cins ve nevileri, vasıfları, alametleri, sayı ve miktarları ve tahmin edilen değerleri haciz zaptında tesbit edilmek suretiyle haczolunur.

- Resmi sicile kayıtlı olan menkul malların haczi, sicillerine işlenmek üzere sicilin tutulduğu daireye tebliğ edilmek suretiyle de yapılır. Tahsil dairelerince düzenlenen haciz bildirileri, alacaklı tahsil dairelerince ya da alacaklı amme idaresi vasıtasıyla, **posta yerine elektronik ortamda tebliğ edilebilir ve bu tebligata elektronik ortamda cevap verilebilir.** Elektronik ortamda yapılacak tebliğe ve cevapların elektronik ortamda verilebilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Vergi ödemesinin **elektronik ortamda** gerçekleştirilip gerçekleştirilmemesine **karar verme yetkisi** hangi kime aittir?

- A. TBMM Başkanı
- B. Defterdar
- C. Hazine ve Maliye Bakanı**
- D. Cumhurbaşkanı

**DOĞRU
CEVAP C**

Küçüklerin ve kısıtlıların ceza muhatabı olmadığı haller:

Madde 332

Velayet ve vesayet altında bulunanlar veya işlerinin idaresi bir kayyıma tevdi edilmiş olanlar, kendilerine izafeten veli, vasi veya kayyımın vergi kanunlarına aykırı hareketlerinden dolayı cezaya muhatap tutulmazlar. Bu hallerde cezanın muhatabı, veli, vasi veya kayyımdır.

Vergi Usul Kanununa göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A. Mükellefiyet ve vergi sorumluluğu için kanuni ehliyet şart değildir

B. Küçüklerin ve kısıtlıların mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler bizzat kendileri tarafından yerine getirilir

C. Vergiyi doğuran olayın kanunlarla yasak edilmiş bulunması mükellefiyeti ve vergi sorumluluğunu kaldırmaz

D. Yaptıkları veya yapacakları ödemelerden vergi kesmeye mecbur olanlar, verginin tam olarak kesilip ödenmesinden ve bununla ilgili diğer ödevleri yerine getirmekten sorumludurlar.

**YANLIŞ
CEVAP B**

06.26- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına Göre Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

I. Ailenin korunması ve çocuk hakları

Madde 41 – Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilatı kurar.

Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi

Madde 42 :

- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.
- Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.
- Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.
- Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.
- İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.
- Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

- Devlet, maddi imkanlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.
- Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.
- Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası antlaşma hükümleri saklıdır.

Çalışma ve sözleşme hürriyeti

Madde 48 :

- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir.
- Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.
- Devlet, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Çalışma ile ilgili hükümler

A. Çalışma hakkı ve ödevi

Madde 49 :

- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.
- Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre kişiler için **hem hak hem de ödev** olarak düzenlenmiştir?

- A. Vergi
- B. Kamu hizmetine girme
- C. Askerlik/Vatan hizmeti
- D. Çalışma**

**DOĞRU
CEVAP D**

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

Madde 50:

- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılamaz.
- Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.
- Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.
- Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **çalışma şartları ve dinlenme hakkı** ile ilgili hükümlerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Kimse yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz
- B. Küçükler ve kadınlar ile bedeni ve ruhi yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar
- C. Dinlenmek, çalışanların hakkıdır
- D. Çalışanların ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları işverenin takdirindedir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

C. Sendika kurma hakkı

Madde 51 :

- Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir.
- Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
- Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında çalışanlar için bir hak olarak **düzenlenmemiştir**?

- A. Dinlenme
- B. Sendika kurma / üye olma
- C. Ücret ödenmesi
- D. İkramiye ödenmesi**

**YANLIŞ
CEVAP D**

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı

Madde 53

- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.
- Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.
- Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **toplu iş sözleşmeleri hakkında** aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A. Aynı işyerinde aynı dönem için birden fazla toplu iş sözleşmesi yapılamaz

B. Çalışanlar ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler

C. Toplu iş sözleşmesinde ülkenin ekonomik durumu esas alınır

D. Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı doğrudan yönetmelikle düzenlenebilir

**DOĞRU
CEVAP B**

- Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.
- Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

B. Grev hakkı ve lokavt

Madde 54 :

- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler.
- Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

- Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.
- Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.
- Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. **Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.**
- Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na göre **grev ve lokavta ilişkin** aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz

B. Yüksek Hakem Kurulu kararlarına karşı Danıştay'da itiraz edilebilir

C. Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez

D. İşçiler grev hakkına sahiptir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Grevin Nedir?

İşçilerin, topluca çalışmamak suretiyle işyerinde faaliyeti durdurmak veya işin niteliğine göre önemli ölçüde aksatmak amacıyla, aralarında anlaşarak veya bir kuruluşun aynı amaçla topluca çalışmamaları için verdiği karara uyarak işi bırakmalarına grev denir.

Yetkili sendika kararıyla iş yerinde çalışmayı durdurmak veya işin niteliğine göre yavaşlatmak ifadesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İşe gelmeme
- B. Verilen işi yapmama
- C. Sözleşme
- D. Grev**

**Doğru
CEVAP D**

VII. Ücrette adalet sağlanması

Madde 55 :

- Ücret emeğin karşılığıdır.
- Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.
- Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da göz önünde bulundurulur.

VIII. Sağlık, çevre ve konut

A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması

Madde 56 :

- Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.
- Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

- Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.
- Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlardan yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.
- Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

B. Konut hakkı

Madde 57 :

Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

Siyasi Haklar ve Ödevler

I. Türk vatandaşlığı

Madde 66 :

Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türk'tür.

- Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türk'tür.
- Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.
- Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.
- Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

II. Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları

Madde 67 :

- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasi parti içinde siyasi faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.
- On sekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir. Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

III. Siyasi partilerle ilgili hükümler

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma

Madde 68 :

- Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için on sekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

B. Siyasi partilerin uyacakları esaslar

Madde 69 :

- Siyasi partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.
- Siyasi partiler, ticari faaliyetlere girişemezler.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı

A. Hizmete girme

Madde 70 :

- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.
- Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

B. Mal bildirimi

Madde 71 :

- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

V. Vatan hizmeti

Madde 72 :

- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

VI. Vergi ödevi

Madde 73 :

- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.
- Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı

Madde 74 :

- Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikayetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.
- Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu gecikmeksizin, dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.
- Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının **Siyasi Haklar ve Ödevler** başlığı altında düzenlenmemiştir?

A. Vergi ödevi

B. Çalışma hakkı

C. Dilekçe hakkı

D. Vatan hizmeti

**YANLIŞ
CEVAP B**

Kişinin Hakları ve Ödevleri

XII. Mülkiyet hakkı

Madde 35 – Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Aşağıdaki haklardan hangisi Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler” başlığı altında **düzenlenmemiştir**?

- A. Sağlık hakkı
- B. Grev hakkı
- C. Mülkiyet hakkı**
- D. Çalışma hakkı

**YANLIŞ
CEVAP C**

06.27- Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi U-ETDS

4925 sayılı Kanunda belirtilen tanımlara ek olarak bu Yönetmelikte geçen

Araç takip sistemi (ATS): Taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sistemi ifade eder.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşıtların seyahate başladıktan sonraki seyrinin **elektronik olarak takip edileceği/edilebildiği sisteme** ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifiesi sistemi
- C. U-ETDS
- D. Araç takip sistemi (ATS)**

**DOĞRU
CEVAP D**

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS):
Kanun ve bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin **Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu**, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi ifade eder.

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca belirlenen **verilerin tutulduğu** gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla **veri paylaşımına açık olan** sisteme ne ad verilir?

- A. Elektronik tebligat sistemi
- B. Zaman tarifiesi sistemi
- C. U-ETDS**
- D. Araç takip sistemi (ATS)

**DOĞRU
CEVAP C**

Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS); 08.01.2018 tarihli 30295 sayılı **Karayolu Taşıma Yönetmeliği (KTY)** ve **4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu (KTK)** çerçevesinde geliştirilmiş bir takip ve denetim sistemidir. Taşımacılık faaliyetinde bulunan firmaların, transfer ve nakliye süreçlerinin takibini, değerlendirmesini ve denetimini sağlayabilmek amacıyla **Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı** tarafından geliştirilmiştir. **Yolcuların, taşıma sürecinde olan eşyaların ve kargo hareketlerinin elektronik ve gerçek zamanlı takibi sistem üzerinden gerçekleştirilebilmektedir.**

Taşıma yetkisine sahip firmaların faaliyetleri U-ETDS ekranından anlık olarak denetlenebilir.

U-ETDS'nin başlıca amacı, karayollarında trafiğe çıkan ticari taşıtların taşıdığı ürünlerin, eşyaların ve yolcuların kayıt altına alınarak SGK, GİB, MASAK gibi yetkili birimlere raporlanmasını sağlamaktır. İletilen belgeler muhatap birimler tarafından incelenerek korsan taşımacılığın ve güvenlik açıklarının önüne geçilir. Alınan tedbirler sektörel düzenin korunmasını sağlarken, taşımacılık alanında gerçekleştirilecek projelerin geleceğini olumlu yönde etkiler.

Yetki belgesi sahiplerinin ortak yükümlülükleri

Madde 40

(3) A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yapacakları arızı, grup veya mekik seferlerinde, sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 37 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahatin başlangıç saatinden en geç 1 saat öncesine**, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten **en geç 30 dakika sonrasına kadar** Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/ iletmek zorundadırlar. Yapılan denetimlerde, bu fıkroda belirtilen yükümlülüğün yerine getirildiğinin teyidi halinde, taşıma yapılan taşıttan taşıma sözleşmesinin ibrazı istenilmez.

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, A2, B2 ve D2 yetki belgesi sahipleri, yaptıkları **arızı, grup veya mekik seferlerinde** seyahati yapamayan veya tamamlamayan **yolcu bilgilerini** bu durumun meydana geldiği saatten **en geç kaç dakika sonrasına kadar** U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

- A. 45
- B. 60
- C. 90
- D. 30**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait, 36 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile 38 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen bilgileri, **seyahat başlayıncaya kadar, seyahati yapamayan veya tamamlamayan yolcu bilgilerinin ise, bu durumun meydana geldiği saatten en geç 30 dakika sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar**

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre A1, B1 ve D1 ile kalkış veya varış yeri Büyükşehir olup tarifeli olarak faaliyet gösterecek D4 yetki belgesi sahipleri, yapacakları düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinde, **onaylı zaman tarifesinde belirtilen saatteki** sefere göndereceği taşıtın plakası ve ATS bilgileri, taşıtta görevli personel bilgileri ile birlikte yolculara ait bilgileri **hangi süre içerisinde** U- ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar?

A. Seyahat başlayıncaya kadar

B. Seyahatin başlamasından 30 dakika öncesine kadar

C. Seyahatin başlamasından 1 saat öncesine kadar

D. Seyahatin bitiminden 30 dakika sonrasına kadar

**DOĞRU
CEVAP A**

(5) C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; taşımasını üstlendikleri eşyalara ait, gönderici ve alıcılara ilişkin; ad ve soyad, unvan, gerçek kişilerde T.C. kimlik numarasını, Türk vatandaşı değilse uyruğu, pasaport numarasını veya varsa yabancı kimlik numarasını tüzel kişiliklerde vergi kimlik numarası ile adresini, herhangi bir araştırmaya ve anlaşmazlığa mahal vermeden gönderinin yollanabilmesini ve alıcının kolaylıkla bulunabilmesini sağlamaya yarayacak bilgileri tam ve doğru olarak kaydetmekle yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine **5 uyarma** verilir.

(6) C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri ile taşınanın tehlikeli madde olması halinde C1 ve K2 yetki belgesi sahipleri de; taşımasını üstlendikleri eşyalar için taşıma ücreti haricinde taşıma senedinde belirtilen bilgiler ile birlikte, beşinci fıkrada belirtilen bilgileri, taşımanın yapılacağı taşıtın hareket ettiği saatten, en geç 6 saat sonrasına kadar Bakanlığın U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadırlar.

C2, C3, K1,K3, L1, L2, N1, N2, R1 ve R2 yetki belgesi sahipleri; eşya taşımalarında teslim alma noktası ile teslim etme noktası arasında makul bir taşıma ve teslimat süresi taahhüdünde bulunmak ve taahhüt ettikleri süre içinde eşyayı yerine ve alıcısına ulaştırmakla yükümlüdürler.

Bu fıkraya uymayan yetki belgesi sahiplerine 5 uyarma verilir.

Diğer İdari Yaptırımlar

Uyarma

MADDE 69

40 ıncı maddenin üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkrasındaki yükümlülüklerle ilgili olarak U-ETDS'ye;

a) Yapılan sefere ilişkin **bilgi/veri** iletmeyenlere, her sefer için **15 uyarma**,

b) İletilen seferlerde, sefer başına (gidiş veya dönüş) **10 adedi geçmemek üzere eksik/yanlış bilgi/veri** gönderenlere, her **eksiklik/yanlışlık için 1 uyarma**,

c) Taşıtta görevli personel bilgisinin hiç bildirilmemesi veya **eksik/yanlış bildirilmesi halinde, her sefer için 10 uyarma**,

Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre yapılan sefere ilişkin U-ETDS' ye işlenmesi/iletilmesi zorunlu olan bilgi ve verileri **eksik/yanlış gönderen yetki belgesi sahipleri** hakkında aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

A. Her eksiklik/yanlış için 1 uyarma verilir

B. İdari para cezası verilir

C. Faaliyet üç gün süreyle durdurulur

D. Taşıt trafikten men edilir

**DOĞRU
CEVAP A**

ç) Yolcu taşımacılığı faaliyetlerinde, yolcunun beyan ettiği ve Bakanlığa bildirilen/iletlen varış noktasından önce inen yolculara ilişkin bilgilerin, bu hususun gerçekleştiği andan itibaren 30 dakika sonrasına kadar bildirilmemesi/iletilmemesi durumunda her yolcu **için 5 uyarma**, yetki belgesi sahibine verilir.

Ancak, bu maddeye göre yaptırım uygulanan firmanın, bu kabahatinin sonradan suç unsuru teşkil ettiğinin tespiti halinde, yetki belgesi sahibine **ayrıca 150 uyarma** verilir.

11.01- Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 15

1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.(Gümrük yükümlülüğü” deyimini, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunluluğunu ifade eder)
2. Eşya ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş diğer önlemler, gerektiği takdirde, söz konusu eşyanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **yükümlünün gümrük vergilerini ödeme zorunluluğuna** ne ad verilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Vergi zorunluluğu
- C. Gümrük yükümlülüğü**
- D. Gümrük kontrolü

**DOĞRU
CEVAP C**

3. Gümrük Tarifesi:

- a) **Cumhurbaşkanınca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini**
- b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve eşya ticaretine ilişkin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen diğer cetvelleri,
- c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadığı eşyaya uygulanacak;
 - Gümrük vergi oranlarını,
 - Tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,

- d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptığı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anlaşmalarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
- e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,**
- f) İthalat vergilerinde, bazı eşyaya şartlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,**
- g) Yukarıdakilerin dışında kalan diğer tarife uygulamalarını, kapsar.

4458 Sayılı gümrük kanununa göre Türk gümrük tarife cetveli **kim tarafından** kabul edilir?

- A. Çalışma ve sosyal güvenlik bakanı
- B. Hazine ve maliye bakanı
- C. Cumhurbaşkanı**
- D. Ticaret bakanı

**DOĞRU
CEVAP C**

Tanımlar

Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini ifade eder.

Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını ifade eder.

Gümrük Yönetmeliğine göre **bir takvim yılı içinde** veya muayyen bir dönem itibarıyla **yapılmasına izin verilen ithalatın** miktar ve/veya **değerine** ne ad verilir?

A. Kota

B. Tarife önlemleri

C. Tercihli tarife

D. Tarife tavanı

**DOĞRU
CEVAP A**

“Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamaları ifade eder.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, **Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taşınan eşyanın** giriş, çıkış, transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; **eşyanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taşıma araçlarının kontrolü, bagajların ve kişilerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer eşyanın kontrolü** ile resmi araştırmalar ve diğer benzeri uygulamalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük idaresi
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük kontrolü**

**DOĞRU
CEVAP D**

Eşyanın Gümrüğe Sunulması

"Eşyanın gümrüğe sunulması" deyimi, eşyanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirimini ifade eder.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın gümrük idaresine ya da gümrük idaresinin belirlediği veya uygun gördüğü bir yere getirildiğinin **gümrük idaresine bildirilmesine** ne denir?

- A. Eşya üzerinde resmi işlem yapılması
- B. Eşyanın gümrüğe sunulması**
- C. Eşyadan numune alınması
- D. Eşyanın muayene edilmesi

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük İdarelerince Gümrük ve Dış Ticaret İşlemlerinde Tahsil Edilen Gümrük Vergisi, Diğer Eş Etkili Vergiler ve Mali Yükler

Gümrük İdareleri dış ticaret işlemlerinde başta gümrük vergisi olmak üzere diğer eş etkili vergileri ve mali yükleri tahsil etmekte ya da tahsiline aracılık etmektedir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 3. Maddesine göre “gümrük vergileri” deyimi; eşyaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü ifade etmektedir.

“İthalat vergileri” deyimi; eşyanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yükleri, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

“İhracat vergileri” deyimi ise; eşyanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile diğer eş etkili vergiler ve mali yüklerle, tarım politikası veya tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve diğer mali yükleri ifade etmektedir.

Eş etkili vergiler, yerli üreticiyi korumak adına ithal edilen eşyalara özel olarak uygulanan, yani söz konusu eşyanın fiyatını yükselterek eşyaların serbest dolaşımı üzerinde gümrük vergisi olmasa da aynı gümrük vergisi gibi etki doğuran vergilerdir.

Mali yükler, fon, ücret, katılma payı gibi gümrük idareleri tarafından tahsil edilmekte olan vergilerdir.

Yürürlükteki hükümler uyarınca ithalatta ve/veya ihracatta eşyaya uygulanan ithalat ve/veya ihracat gümrük vergilerinin **tümünü** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Gümrük vergileri

B. Devlet vergileri

C. İthalat vergileri

D. İhracat vergileri

**DOĞRU
CEVAP A**

Gümrük Vergilerinin Geri Verilmesi veya Kaldırılması

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 210

Bu Kanunda geçen;

- **"Geri verme"** deyimi, ödenmiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi,
- **"Kaldırma"** deyimi, henüz ödenmemiş olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi, anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 211

- Kanunen ödenmemeleri gerektiği halde ödenmiş olduğu belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerektiği halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.
- Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili kişinin kasten yaptığı bir tahrifat veya ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenmiş veya tahakkuk ettirilmişse, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ilişkin talepler kabul edilmez.

- Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebliğ edilmesi ve ilgilinin **üç yıl içinde** gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.
- Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.
- Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; kontrol ve denetleme sonucunda, verginin geri verilmesi veya kaldırılmasını gerektiren hallerden birinin tespiti durumunda, **hangi süre içinde** geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır?

A. 3 yıl

B. 4 yıl

C. 1 yıl

D. 2 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 13

İlgili kişiler, 11 inci Maddede belirtilen belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla **beş yıl süre ile saklamak** zorundadırlar.

Belge saklama süresi;

- Serbest dolaşıma girmek veya ihraç edilmek üzere beyan edilen eşya ile ilgili olarak, serbest dolaşıma giriş veya ihracat beyanlarına ilişkin belgelerin tescil edildiği yılın;
- Nihai kullanımları nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergisi ile Türkiye'de serbest dolaşıma giren eşya için, gümrük gözetimine tabi olmalarının sona erdiği yılın;
- Başka bir gümrük rejimine tabi tutulan eşya için, söz konusu gümrük rejiminin sona erdiği yılın;
- Serbest bölgeye konulan eşya için, buralardan çıktıkları yılın; sonundan itibaren işlemeye başlar.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre kişiler **gerekli belge ve bilgileri** gümrük kontrolü amacıyla **kaç yıl süre ile** saklamak zorundadır?

- A. 3 yıl
- B. 5 yıl**
- C. 7 yıl
- D. 10 yıl

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına İlişkin Kararlar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 6

- Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini talep eden her kişi, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere ibraz etmek zorundadır.

- Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ilişkin başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren **otuz gün içinde karar alırlar**. Verilen kararlar başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir. **Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün değilse; belirtilen süre aşılabılır.** Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce başvuru sahibine süre aşımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.

- Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatabı kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.
- Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca gümrük mevzuatının uygulanması hususunda yapılacak taleplere istinaden gümrük idarelerince alınacak kararlara dair aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük idarelerince kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgelerin ibraz edilmiş olması gerekir

B. Gümrük idareleri, başvurunun kendilerine ulaştığı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Bu süre hiçbir surette aşılamaz

C. Gümrük idareleri tarafından gerek başvuruların reddine ve gerekse muhatap kişinin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır

D. Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır

**YANLIŞ
CEVAP B**

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 239

İthalat veya ihracat vergilerinden muaf eşyayı belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs edenlerle, bu tür eşyayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkaranlar ile buna teşebbüs edenlerden, **söz konusu eşyanın ithalata konu olması halinde, CIF değerinin, ihracata konu olması halinde ise FOB değerinin onda biri oranında para cezası** alınır.

Gümrük vergileri ödenmek suretiyle ihraç edilebilen eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın veya gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkaranlara eşyanın gümrük vergilerinin yanı sıra bu **vergilerin iki katı idari para cezası** verilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre, ithalat vergilerinden muaf eşyayı **belirlenen gümrük kapıları dışında** başka yerlerden izinsiz olarak ithal edenlere ya da buna teşebbüs edenlere aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Eşyanın FOB değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın rayiç değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın CIF değerinin onda biri kadar idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

11.02- Eşyanın Gümrüğe Sunulması ve Denetimler

Taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giriş ve Çıkışı **4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 33**

Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giriş ve çıkış kapıları ile bunları birbirine bağlayan yollar ve hava taşıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük işlemi yapılan havalimanları ilgili kamu kuruluşlarının görüşleri alınarak, **Müsteşarlıkça** tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 34

Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, gümrük idareleri tarafından denetlenir.

Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili gümrük idaresinin izni alınmadan söz konusu taşıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve taşıt yoluna devam edemez; trenlerin vagon değiştirmek veya eklemek suretiyle tertipleri değiştirilemez.

4458 sayılı Gümrük Kanunu çerçevesinde taşıtların Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkışlarında uygulanacak esaslara ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar, gümrük kapılarında ilgili gümrük idaresinin iznine gerek olmaksızın yük ve yolcu alıp verebilirler

B. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan taşıtlar gümrük gözetimine tabidir

C. Türkiye Gümrük Bölgesine giriş ve çıkış gümrük kapılarından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur

**YANLIŞ
CEVAP A**

Taşıtların Kontrolü

Genel hükümler

Gümrük Yönetmeliği MADDE 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrole görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

- (4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.
- (5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

Gümrük Yönetmeliğine göre taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir
- B. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir
- C. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir
- D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtlar gümrük kontrolü esnasında eşya boşaltıp yükleyebilir veya yolcu indirip bindirebilirler**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Gümrük Gözetimine ve Denetimine Tabi Taşıtlar

- Tüm gümrük bölgelerine giren ve çıkan karayolu havayolu deniz ve demiryolu taşıtları gümrük kontrolünden geçmektedir ve **Gümrük müsteşarlığı denetimindedir.**
- **Taşıtların denetimi:** Gümrük memurları tarafından günün her saati yapılabilir. Deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi bitene kadar eşyanın ve yolcuların indi bindileri kontrol altına alınır. Gemilerin yükü tüm kayıtları ve belgeleri denetlenerek tüm yükü mühür altına alınır

Denetimin Yapılacağı Yer

- Karayolu taşıtları sınır gümrük kapılarında, trenler gümrük idaresi istasyonlarında, gemiler gümrük müsteşarlığınca belirlenen limanlarda yada giderken denetime tabi tutulur.
- Gümrük idareleri beyanın doğruluğunu araştırmak üzere her türlü kontrolü yapabilir belge ister eşyayı muayene eder numune alabilir.
- Muayene türü **kırmızı-sarı-mavi-yeşil hat** olarak belirlenir

Gümrük beyanı gümrük idaresi tarafından dört şekilde kontrol edilir:

Kırmızı Hat Kontrolü: Eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır. Hem gümrük beyanı ve ekli belgeler kontrol edilir, hem de eşyanın fiziki muayenesi yapılır.

Sarı Hat Kontrolü: muayeneye gerek görülmeksizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır. Yalnızca eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi ve ekli belgelerin doğruluğu ve birbiriyle uygunluğu kontrol edilir. **Eşyanın fiziki muayenesine gerek görülmez.**

Mavi Hat Kontrolü: Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip olan kişilere uygulanan kontrol türüdür. **Mavi hatta kontrol edilen eşya, belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.** Mavi hat kontrolüyle ithal edilen eşyaya ait beyanın kontrolü ve gerek görüldüğü hallerde **eşyanın muayenesi eşyanın sahibine teslim edilmesinden sonra yapılır.**

Yeşil Hat Kontrolü: Eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır. Gümrük beyanı kapsamındaki eşya **belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmaz.**

Kırmızı hat :Eşyanın fiziki muayenesi ve belge kontrollü yapılan hattır

Sarı hat : Fiziki muayeneye gerek kalmadan eşyanın beyanname kontrolü ile uygunluğu kontrol edilen hattır

Mavi hat : Eşyanın ve buna ilişkin yazı beyan ve ilgili belgelerin veya ticari belge ve verilerinin sonradan kontrol edildiği hattır

Yeşil hat : Eşyanın belge kontrolüne veya fiziki muayeneye tabi tutulmadığı hattır **(yeşil rengi mavi ve sarının karışımı ile elde edilir)**

Gümrük Yönetmeliğine göre eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hat aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Sarı Hat
- B. Yeşil hat
- C. Kırmızı Hat**
- D. Mavi Hat

**DOĞRU
CEVAP C**

Gümrüklü sahaların gözetimi

MADDE 72/S

- Gümrüklü sahaların giriş-çıkış noktaları ile görevin gerektirdiği diğer noktalarda gerek duyulması halinde nöbet yeri ve saha devriyesi oluşturabilirler. Gümrük muhafaza hizmetleri **24 saat esasına göre** yürütülür.
- Gümrük idareleri; kişi, eşya ve taşıtların gümrük işlemleri tamamlanmadan gümrüklü yer ve sahalardan çıkmalarını önlemeye yönelik her türlü tedbiri alır.
- Gümrüklü saha, kamera sistemleri dahil her türlü elektronik cihazlarla izleme altında tutulabilir. İzlemeye ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.
- Gümrüklü sahaya giren ve çıkan kişi ve taşıtların bilgileri, bilgisayar sisteminde kayda alınır. Bakanlıkça uygun görülmesi ve belirlenen asgari bilgileri içermesi halinde, kamu kurumları ve işletici kuruluşlar tarafından sistemde tutulan kayıtlar da kullanılabilir.
- Bilgisayar sisteminin çalışmaması halinde ihbarlı kişi, araç ve firmaların ne şekilde takip edileceğine yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Radyasyon kontrolleri

MADDE 72/T

- Kanunun 33 üncü maddesinde belirtilen yerlerde kişi, eşya ve taşıtların, radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrolleri yapılır.
- Sistemlerin uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır. Alınan radyasyon değerleri geciktirilmeksizin, Radyasyon Alarmı Bildirim Formu vasıtasıyla Türkiye Atom Enerjisi Kurumuna bildirilir. İlgili kurumdan gelecek cevaba göre işlem yapılır.

"Gümrük Yönetmeliğinde düzenlenen radyasyon kontrollerine ilişkin hükümler uyarınca, gümrük kapılarına gelen kişi, eşya ve taşıtların radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla **radyasyon kontrolleri** yapılmaktadır."

Bu kontroller esnasında sistemlerin uyarı vermesi halinde uygulanacak işlemlere ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Gümrük kapılarına gelen kişi, eşya ve taşıtların radyasyon tespit sistemleri vasıtasıyla radyasyon kontrollerinin yapılması ve bu konuda karar verilmesi hususunda tek yetkili kurum gümrük idaresidir
- B. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt hakkında beyan sahibi ve taşıma aracının işleticisinden üzerinde ya da araçta radyoaktif bir madde bulunmadığına dair yazılı taahhüdü alınır; taahhüt üzerine gümrük kapısından geçişine izin verilir
- C. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt sistemden tekrar geçirilerek, uyarının doğruluğu test edilir. Sistemlerin tekrar uyarı vermesi durumunda uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt arındırılmış güvenli bir alana sevk edilerek, taşınabilir dedektörler vasıtasıyla, gerekli önlemler alınarak ikinci seviye radyasyon kontrolü yapılır**
- D. Uyarıya neden olan kişi, eşya veya taşıt gümrük kapılarından geri çevrilir

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 235

1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) Eşyanın genel düzenleyici idari işlemlerle ithalinin yasaklanmış olduğunun tespiti hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, **gümrüklenmiş değerinin dört katı** idari para cezası verilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu' na göre "genel düzenleyici idari işlemlerle ithali yasaklanan eşyayı ithal eden kişiye" verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değeri kadar idari para cezası verilir
- B. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- C. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin üç katı idari para cezası verilir
- D. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin dört katı idari para cezası verilir**

**DOĞRU
CEVAP D**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar **4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 235**

Yolcuların, gümrük mevzuatına göre kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyanın **gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir.** Gümrük vergileri ödenmediği takdirde, eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre; yolcuların, gümrük mevzuatına göre **kişisel ve hediyeelik eşya kapsamı dışında olup** beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan ya da başkasına ait olduğu halde kendi eşyasıymış gibi gösterdikleri eşyalar hakkında aşağıdaki **idari yaptırımlardan hangisi** uygulanır?

- A. Eşyanın gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir
- B. Eşya yurtdışı edilir
- C. Gümrük vergileri iki kat olarak alınır ve eşya sahibine teslim edilir**
- D. Eşya gümrük idaresine terk edilmiş sayılır

**DOĞRU
CEVAP C**

Vergi Kaybına Neden Olan İşlemlere Uygulanacak Cezalar

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 241

Karayolu taşıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu alarak yoluna devam etmesi halinde **usulsüzlük para cezası** uygulanır.

Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların 4458 sayılı Gümrük Kanunu uyarınca **gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi** halinde aşağıdaki yaptırımlardan hangisi uygulanır?

- A. Adli para cezası
- B. Hapis cezası
- C. Eşya müsadereesi
- D. İdari para cezası**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.03- Gümrük Beyanı

Eşyanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması

- Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.
- İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 59:

Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,
- d) Eşya sahibinin bu eşyayı bir gümrük rejimine tabi tutma isteğini ifade ettiği herhangi bir tasarruf yoluyla, yapılabilir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun gümrük rejimine ilişkin hükümlerine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Gümrük beyanı sözlü olarak yapılamaz

B. Gümrük beyanı yazılı olarak yapılabilir

C. İhracat, hariçte işleme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrüğe verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır

D. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen eşya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük beyannamesi

Gümrük Yönetmeliği Madde 112

- Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır. Ancak, beyanın elektronik imzayla yapılamayacağı istisnai haller Bakanlıkça belirlenir.
- İhracat ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi beyan sahibi tarafından **elektronik imza ile imzalanır**. Bu beyannameye ilişkin gümrük idaresince gerçekleştirilen tüm işlemler elektronik imza ile yapılır. Bu şekilde işlem yapılan beyanname beyan sahibi ile elektronik ortamda paylaşılır ve gümrük idaresi tarafından elektronik ortamda saklanır.

Gümrük Yönetmeliği Hükümlerine göre gümrük beyanına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır
- B. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz
- C. Antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamesi sahibi tarafından ıslak imza ile alınır**
- D. Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimlerin gerektirdiği bütün yükümlülüklerle uyulmasından sorumludur.

**YANLIŞ
CEVAP C**

Beyanın bağlayıcılığı

Gümrük Yönetmeliği Madde 113

- Beyannamede imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannamede belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uylmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir.
- Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

Beyannamenin iptali

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 64

Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildiği rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmiş bir beyannameyi iptal ederek, gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilmez.

- Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.
- Beyannamenin tescilinden sonra eşyanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.
- Yönetmelikle belirlenen haller dışında, eşyanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.
- **Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.**

4458 sayılı gümrük kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Beyannamenin iptali yürürlükteki cezai hükümlerinin uygulanmasını engel oluşturur

B. Gümrük idarelerince beyan sahibine eşyanın muayene edileceğinin bildirilmiş olduğu hallerde muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ilişkin talep kabul edilemez

C. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş eşyanın talep halinde imhasını veya gümrük bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilebilir

D. Gümrük idareleri beyan sahibinin talebi üzerine ve eşyanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına ilişkin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde tescil edilmiş bir beyannameyi İptal ederek gerektiğinde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verilebilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 65:

Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

- **Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir** ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacı ile beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,
- **Eşyayı muayene edebilir** ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.
- Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannamede yer alan bilgiler, eşyanın tabi olduğu **gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.**

- Kontrol amacıyla gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmış ve işlemleri tamamlanmış eşyanın **ikinci muayenesini her zaman yapabilirler**. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.
- Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya **müteselsilen sorumludurlar**.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen gümrük beyannamelerine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Gümrük idareleri, doğruluğunu araştırmak üzere beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir
- B. Muayenesi yapılmış bir eşyanın ikinci kez muayenesi yapılamaz**
- C. Beyanname kapsamı eşyanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır
- D. Muayeneyi yapanlar, yaptıkları muayenenin durumuna göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

**YANLIŞ
CEVAP B**

Özet Beyan

Gümrük Yönetmeliği Madde 60

Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanunun 35/A Maddesine göre özet beyan verilir.

Özet beyan verilmesi

Gümrük Yönetmeliği Madde 63

Özet beyan **veri işleme tekniği** yoluyla verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgiler ile özet beyana ekli belgelerin doğruluğundan sorumludur.

- Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir.
- Verilen özet beyan, düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.
- Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir. Özet beyanın Kanunun 35/B Maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kişiler tarafından verilmesi durumunda, gümrük idaresi tarafından beyanın tescil edildiği, taşıyıcının sisteme bağlı olması halinde, taşıyıcıya da bildirilir.

- Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen **iki yüz gün** içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin 71 inci Madde uyarınca gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın 72 nci Madde uyarınca gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır.

Gümrük Yönetmeliğinin **özet beyana ilişkin** hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Özet beyan gümrük idaresi tarafından tescil edilir ve tescil bilgileri, özet beyanı veren kişiye elektronik ortamda bildirilir
- B. Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir
- C. Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir
- D. Özet beyanın tescil edildiği tarihi izleyen üç ay içerisinde taşıma aracının varış bildiriminin gümrük idaresine yapılmamış olması veya eşyanın gümrüğe sunulmamış olması halinde özet beyan verilmemiş sayılır**

**YANLIŞ
CEVAP D**

Özet beyan aranmayacak haller

Gümrük Yönetmeliği MADDE 61

Aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- Elektrik enerjisi,
- Boru hattı ile gelen eşya,
- **Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,**
- Yolcu eşyası,
- **ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,**
- **TIR karnesi kapsamı eşya,**
- Cenazeler

I- Serbest bölge işlem formu

II- ATA Karnesi

III- Gümrüklerden geçiş karnesi

IV- TIR Karnesi

Yukarıdakilerden hangisi veya hangileri Gümrük Yönetmenliği hükümleri uyarınca **özet beyan yerine geçen** belge niteliğindedir?

A. I-III

B. I-II-IV

C. II-IV

D. II-III-IV

**DOĞRU
CEVAP D**

Taşıtların Kontrolü

Genel hükümler

Gümrük Yönetmeliği Madde 72

(1) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir.

(2) Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir. Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıtların kontrolü, mobil kontrol ekipleri tarafından da yerine getirilebilir.

(3) Taşıtın işleteni ve temsilcisi, bu kontrolün yapılmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almak ve sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(4) Taşıtların kontrolü günün her saatinde yapılabilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen taşıtların gümrük kontrolü tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların gümrük kontrolünden sonra söz konusu Bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(6) Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

Gümrük Yönetmeliği'nde düzenlenen taşıtların kontrolüne ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Taşıtların detaylı olarak arandığı hallerde, arama sonucu tutanakla tespit edilir

B. Taşıtların kontrolü yalnızca mesai saatlerinde yapılabilir

C. Taşıtların kontrolü, gümrük idaresinin kontrolle görevlendireceği personel tarafından yapılır

D. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Bölgeden giden kara, deniz, hava ve demiryolu taşıtları gümrük gözetim ve kontrolüne tabidir

**YANLIŞ
CEVAP B**

Kontrolün kapsamı

Gümrük Yönetmeliği MADDE 72/A:

Taşıtların kontrolü duruma göre aşağıda yer alan işlemlerin bir kısmı veya tamamını kapsar;

- a) Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi,
- b) Taşıta ve eşyaya ilişkin ilave bilgi istenilmesi,
- c) Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması,
- ç) Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü,
- d) Kontrol sırasında diğer taşıt ve kişiler ile temasa geçilmemesi ve yük alınıp verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması,
- e) Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi,
- f) Taşıtın fiziki olarak tam veya kısmi kontrolü,
- g) Eşyadan numune alınması ve incelenmesi,
- ğ) Taşıtta bulunan ambarlar ve eşya bulunan diğer yerlerin mühür altına alınması,
- h) Taşıtın etkin kontrolü için alınan diğer tedbir ve işlemler.

"I- Taşıta ve eşyaya ilişkin tüm bilgi, belge, defter ve kayıtların kontrol edilmesi
II- Taşıtın ve eşyanın; taşıt, eşya ve konteyner tarama sistemleri ile kontrolü
III- Taşıtın dedektör köpek ve teknik cihazlar vasıtasıyla kontrol edilmesi
IV- Taşıt sürücüsü, kaptanı, mürettebatı ve yolcunun kendisi ve beraberindeki eşyanın gümrük kontrolü ve üst araması"
Gümrük Yönetmeliği hükümleri uyarınca yukarıdakilerden hangisi veya hangileri **taşıtların kontrolü kapsamında** yer alır?

A. I-II-III ve IV

B. II ve IV

C. II ve III

D. Yalnız I

**DOĞRU
CEVAP A**

11.04- Gümrük Rejimleri

Gümrük Rejimleri

Türk Gümrük Mevzuatına göre belirlenen gümrük rejimleri şunlardır:

- Serbest Dolaşıma Giriş,
- Transit Rejimi,
- Gümrük Antrepo Rejimi,
- Dahilde İşleme Rejimi,
- Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi,
- Geçici İthalat Rejimi,
- Hariçte İşleme Rejimi,
- İhracat Rejimi.

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi gümrüklerdeki beyan kontrol türlerinden biri **değildir**?

- A. İhracat rejimi
- B. Dahilde işleme rejimi
- C. Ortak transit rejimi**
- D. Hariçte işleme rejimi

**YANLIŞ
CEVAP C**

Gümrük mevzuatına göre Türkiye Gümrük Bölgesine girerek nakliyeciden bir gümrük idaresine sunulan ve geçici depolama statüsüyle geçici depolama yerlerinde gümrük gözetimi altında bekleyen eşya için mükellef, **belli süreler içinde eşyayı gümrükçe onaylanmış bir işleme tabi tutmak zorundadır.** Gümrükçe onaylanmış işlemlerden birisi olan gümrük rejimi, eşyaya uygulanacak işlemler bütünüdür.

Klasik gümrük rejimleri olarak da adlandırabileceğimiz ekonomik etkili olmayan Gümrük Rejimleri üç başlık altında incelenebilir.

Bunlar;

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi,
- Transit Rejimi
- İhracat Rejimi olarak ifade edilmektedirler

- **Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi** kapsamında getirilen eşyaya ait tüm gümrük yükümlülükleri karşılanarak, eşyaya serbest dolaşım statüsü kazandırılmaktadır. Bu statüyü kazanan eşya artık gümrük gözetim ve denetimi dışına çıkmıştır.
- Diğer taraftan **İhracat Rejimi** kapsamında ise eşya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarıldığı için artık eşya üzerinde gümrük idarelerinin tasarruf yetkisi ortadan kalkmaktadır.
- **Transit Rejimine** bakıldığında, eşya işleme faaliyetine alınmadan ülkeye girdiği şekliyle çıkarıldığı için ekonomik etkili olmayan rejimler içinde yer alır.

Gümrük rejimi, gümrükteki uygulamaların yasal düzenlemelerle gümrüğe bağlanması, diğer bir ifadeyle kanunla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak işlemler için tespit edilen kurallar toplamıdır.

Söz konusu usul ve esaslar çerçevesinde eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması **gümrük beyanı** olarak adlandırılmaktadır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde **eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulması** aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A. Gümrük statüsü
- B. Gümrük kontrolü
- C. Gümrük yükümlülüğü
- D. Gümrük beyanı**

**DOĞRU
CEVAP D**

Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi:

- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen eşyanın serbest dolaşıma girişi; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ve diğer mali yükümlülüklerin yerine getirilmesi ile mümkündür.
- Serbest dolaşımda bulunmayan eşyaya serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerinin uygulanması halinde, eşya serbest dolaşımda bulunan eşya statüsünü kazanır.

- Serbest dolaşıma giriş gümrük birliği dışı eşyaya, gümrük birliği eşyası statüsü kazandırmaktadır. Bir eşyanın serbest dolaşıma girişi ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını, eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanmasını ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsilini gerektirmektedir.

Serbest dolaşımda bulunan eşya deyimi "Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, giriş rejimine tabi tutularak Türkiye gümrük bölgesine giren eşya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadığına bakılmaksızın, **Gümrük Kanunu hükümlerine göre Türk menşeli sayılan eşyayı** ifade etmektedir.

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

Gümrük Yönetmeliği Madde 38

(1) 205 inci Maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlülük gibi diğer mali yükümlülüklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlülüklerin uygulanmaması için eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini veya İthalat Rejimi Kararı eki listelerde Dünya Ticaret Örgütü üyesi olmayan ülkeler için öngörülen gümrük vergisi oranının aynı listelerde yer alan Diğer Ülkeler sütununda gösterilen gümrük vergisi oranından daha yüksek bir oranda belirlenmiş olması halinde eşyanın Dünya Ticaret Örgütü üyesi ülke menşeli olduğunu tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

Gümrük Yönetmeliğine göre **menşe esaslı ticaret politikası** önlemlerine, ilave gümrük vergisine veya ek mali yükümlölük gibi diğler mali yükümlölöklere tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin, ilave gümrük vergisinin veya mali yükümlölüklerin **uygulanmaması için** eşyanın söz konusu uygulamalara tabi ölke menşeli olmadığını veya başka bir ölkede gördüğü değışiklik ve işlemler dolayısıyla o ölke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere **ibraz edilen belge** aşağıdakilerden hangisidir?

A. ATA karnesi

B. Menşe şahadetnamesi

C. Gümrüklerden geçiş karnesi

D. Özet beyan

DOĞRU
CEVAP B

Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

Gümrük Yönetmeliği Madde 169

Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi

d) Türkiye’de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

Gümrük Yönetmeliğine göre aşağıdakilerden hangisi serbest dolaşıma girişte **sözlü beyana** tabi **değildir**?

A. Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketler, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller

B. Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası

C. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiye tabi ticari nitelik ve miktardaki eşyası

D. Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri vergiden muaf kişisel eşya

**YANLIŞ
CEVAP C**

Transit Rejimi:

İthalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş eşya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmamış eşyanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, **transit rejimi** hükümlerine tabidir.

Transit rejimine tabi tutulan eşya Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- Yabancı bir ülkeden gelip yabancı bir ülkeye,
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- Türkiye den yabancı bir ülkeye,
- Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe taşınabilir.

Transit rejimine tabi eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde taşınması;

a) Transit rejimi beyanı kapsamında,

b) TIR karnesi kapsamında,

c) Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,

Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile taşımada CIM Taşıma Belgesi, büyük konteynerler ile taşımada TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile taşımada eşya manifestosu kapsamında yapılır.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre ithalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemiş veya İhracatla İlgili gümrük işlemleri tamamlanmış eşyanın, gümrük gözetimi altında **Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan diğerine taşınmasına** aşağıdaki rejimlerden hangisi uygulanır?

- A. Hariçle işleme
- B. Transit rejimi**
- C. Antrepo
- D. Dâhilde işleme

DOĞRU
CEVAP B

Transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi zorunludur.**
Ancak

- Havayoluyla,
- Boru hattıyla,
- Demiryoluyla,
- Denizyoluyla, yapılan taşımalar için,

yönetmelikle belirlenen haller dışında teminat aranmaz.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdakilerden hangisinde transit eşyası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sağlamak üzere **teminat verilmesi** zorunludur?

- A. Demiryolu
- B. Havayolu
- C. Karayolu**
- D. Denizyolu

**DOĞRU
CEVAP C**

Transite İlişkin Gümrük İşlemleri

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 87.

Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük idarelerince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması veya bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür.

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 88.

Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak veya memur eşliğinde sevk edilir.

Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden transit rejimi kapsamında taşınan eşya, gerek görülmesi halinde muayene edilir. Transit rejimi kapsamında taşınacak eşyanın muayenesinde, asıl sorumlu, temsilcisi veya eşyanın taşınmasından sorumlu kişiler de bulunabilir

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 90

Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya bu gibi eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir. Bu gemilere memur eşlik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken dış gözetim altında tutulabilir.

4458 sayılı gümrük kanunu Madde 92

Transit eşya taşıyan seyir halindeki bir taşıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemediği durumlarda, **bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.**

Transit eşyanın, söz konusu taşıttan diğer bir taşıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir

Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki eşyanın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, **gümrük vergileri aranmaz.**

4458 sayılı Gümrük Kanunu'nda düzenlenen transit rejimine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Transit halindeki eşyanın mücbir sebeplerle telef veya kaybı, gümrük vergisi alınmasına engel olmaz

B. Transit rejimine konu olan eşyanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük ifadeleri ince eşya konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması mümkündür

C. Transit rejimine konu olan eşyanın, bir taşıttan diğer bir taşıta aktarılması mümkündür

D. Transit rejimine tabi eşya, şüphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, varış gümrük ifadesine kadar muayene edilmeksizin sevk edilir

**YANLIŞ
CEVAP A**

Gümrük antrepo rejimi:

- İthalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamış ve serbest dolaşıma girmemiş eşyanın,
- Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşyanın Bir gümrük antreposuna konulmasına ilişkin hükümleri belirler.

Antrepo işleticisi, gümrük antreposu işletmesine izin verilen kişidir.

Kullanıcı, eşyanın antrepo rejimi beyanında bulunan kişi veya bu kişinin hak ve yükümlülüklerinin devredildiği kişidir.

Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

Eşyanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabileceği haller, yönetmelikle belirlenir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu'na göre gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranılacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yere ne ad verilir?

A. Gümrük antreposu

B. Serbest bölge

C. Ambar

D. Geçici depolama yeri

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 94

- Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.
- **Genel Antrepolar**, eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarıdır.
- **Özel Antrepolar**, yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarıdır.
- Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren eşya, ancak bu niteliklerine uygun **genel veya özel antrepolara** konulabilir. Bu tür eşya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.
- Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği **fuar ve sergiler de antrepo sayılır.**

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre **gümrük antrepo** işletmesine izin verilen kişiye ne ad verilir?

- A. Antrepo sahibi
- B. Gümrük sahibi
- C. Gümrük işleticisi
- D. Antrepo işleticisi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrük kontrolü altında işleme rejimi:

Serbest dolaşıma girmemiş eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin tabi oldukları gümrük vergileri üzerinden serbest dolaşıma girmeleri, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi** hükümleri uyarınca yapılır. Elde edilen bu tür ürünler **işlenmiş ürün** olarak adlandırılır.

4458 sayılı gümrük kanununa göre, **gümrük kontrolü altında işleme rejimi serbest dolaşıma girmemiş** eşyanın Türkiye gümrük bölgesinde ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın niteliğini veya durumunu değiştiren işlemlere tabi tutulmaları ve bu işlemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden **serbest dolaşıma girmelerine ilişkin hükümlerinin uygulandığı rejime** ne ad verilir?

A. Geçici ithalat rejimi

B. Gümrük kontrolü altında işleme rejimi

C. Serbest dolaşıma giriş rejimi

D. Dâhilde işleme rejimi

**DOĞRU
CEVAP B**

Dâhilde işleme rejimi:

Dahilde işleme rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen, bu yüzden de ithali gümrük vergisine tabi ara mallar ya da girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

İhracat yapmayı düşünen işletmelerin, ihraç etmeyi planladıkları malların üretiminde kullanılacak oldukları ham Madde, yardımcı Madde yarı mamul ara malı ve ambalaj malzemelerinin başta değişik vergisel yüklerinden muaf olmak üzere ve devlete ihracat taahhüdünde bulunmak şartıyla, çeşitli kolaylıklar ve teşviklerden yararlanabilmek için Dış Ticaret Müsteşarlığından **Dâhilde İşleme İzin Belgesi** alması gerekir.

Hariçte işleme rejimi:

Hariçte işleme rejimi, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden **geçici olarak ihracı** ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin **ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin** uygulandığı rejimdir.

Geçici ithalat rejimi:

Geçici ithalat rejimi serbest dolaşıma girmemiş eşyanın ithalat vergilerinde **tamamen ya da kısmen muaf olarak** ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki olağan yıpranma dışında **herhangi bir değişikliğe uğramaksızın yeniden ihracına olanak sağlayan** hükümlerin uygulandığı rejimdir.

İhracat rejimi:

İhracat rejimi, kısaca, serbest dolaşımda bulunan eşyanın **ihraç amacıyla** Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkmasına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

Uluslararası veya ikili anlaşmalar, kanun, tüzük ve kararnamelerle konulmuş yasaklama ve kısıtlama hükümleri saklı kalmak üzere, bu tür eşyanın Türkiye'den ihracı serbesttir.

Şartlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 79

a) Şartlı muafiyet düzenlemesi deyimi, serbest dolaşımda olmayan eşyaya

- Transit,
- Antrepo,
- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat;

b) "Ekonomik etkili gümrük rejimi" deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde işleme,
- Gümrük kontrolü altında işleme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte işleme; rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

4458 sayılı Gümrük Kanununda düzenlenen **şartlı muafiyet düzenlemesi** deyimi serbest dolaşımda olmayan eşyaya aşağıdaki rejimlerden hangilerinin uygulanması anlamına gelir?

A. Transit -Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında Hariçte işleme

B. Transit-Antrepo - Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme - Geçici ithalat

C. Antrepo- Gümrük kontrolü altında işleme- Şartlı muafiyet sistemi kapsamında dâhilde işleme- Geçici ithalat - Hariçte işleme

D. Antrepo- Dâhilde işleme- Gümrük kontrolü altında işleme -Geçici ithalat-hariçte işleme

**DOĞRU
CEVAP B**

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 152

Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen;

b) Serbest dolaşımdaki eşyanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 153

1. Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük idarelerinin gözetimine tabidir.
2. Bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve nakil araçları gümrük idaresi tarafından kontrol edilir.

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan eşyayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sağlamak üzere eşyaya giriş veya çıkışlarda eşlik etmesi gereken taşıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerektiği takdirde, eşya gümrük idarelerine sunulur.

4. Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyacağı hususunda ciddi şüphe uyandıran kişilerin serbest bölgeye girişine izin vermeyebilir.

B. Serbest Bölgelere Eşya Konulması

Madde 154 – Serbest dolaşımda olan veya olmayan her türlü eşya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada bulundukları eşya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren eşya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 155

1. 153 üncü Maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren eşyanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye girişle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen eşyanın gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük işlemine tabi tutulması şarttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, eşyanın gümrüğe sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan eşyanın gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

Eşyanın Serbest Bölgelerden Çıkışı

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 162

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, onay belgesi, eşyanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

Onay belgesi ile veya başka yoldan eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu eşya;

a) İhracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dolaşımında bulunan eşya,

b) Diğer tüm hallerde serbest dolaşımında olmayan eşya olarak kabul edilir.

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre onay belgesi ile veya başka yoldan **eşyanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde**, söz konusu eşya ihracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası hangi statüde kabul edilir?

- A. Serbest dolaşımda bulunan eşya**
- B. Sahipsiz eşya
- C. Taşınır eşya
- D. Serbest dolaşımda bulunmayan eşya

**DOĞRU
CEVAP A**

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 419

Bu bölümde geçen,

- a) **İşletici deyimi**, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,
- b) **Kullanıcı deyimi**, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi, ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 420

Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,
- b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen
- c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,
- ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,

e) Serbest bölgede kalan, eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Gümrük Yönetmeliğinin serbest bölgelerine ilişkin hükümlerine göre aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

A. İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar

B. İşletici; serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluştur

C. Kullanıcı, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişidir

D. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabi değildir

**YANLIŞ
CEVAP D**

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya 4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /A

1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen taşıt araçları ile taşınan eşya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak eşya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmediği durumda özet beyan verilir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin değişiklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli eşya trafiği, taşıma şekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /B

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. İhracat gümrük idaresinin çıkış gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkış gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D Maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /C

1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkış gümrük idaresine özet beyan verilir.
2. Çıkış gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkış gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.
3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 165 /D

1. Özet beyanın şekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.
2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.
3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

- a) Eşyayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkaran veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,
- b) Eşyayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya eşyanın sunulmasını sağlayan kişi,
- c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi, tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin değiştirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye eşyanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden,

c) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden,

sonra özet beyanda değişiklik yapılmasına izin verilmez.

4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 166

Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan eşya, yürürlükteki hükümlere göre gümrük idareleri tarafından yapılan kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrüğün gözetimi altında yurtdışı edilir

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna 4458 sayılı Gümrük Kanunu Madde 167

Aşağıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak eşya gümrük vergilerinden muaftır:

1. Cumhurbaşkanı'nın zat ve ikametgahı için gelen eşya,
2. Mütakabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik eşya,
4. **Değeri 150 EURO' yu geçmeyen eşya,**

5. Gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyadan;

a) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait, alındığı tarihte üç yaşımdan büyük olmayan kullanılmış motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerleşim yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek kişilere ait her türlü kullanılmış ev eşyası,

c) Yerleşim yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen kişilere ait çeyiz eşyası,

d) Miras yoluyla intikal eden kişisel eşya,

- e) Türkiye'ye öğrenim görmek amacıyla gelen öğrencilere ilişkin eğitimle ilgili malzemeler ve eğitimle ilgili diğer ev eşyası,
- f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası,
- g) Yerleşim yeri Türkiye dışında olan gerçek kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev eşyası,
- h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan kişisel eşya,

6. Gerçek kişilerce serbest dolaşıma sokulacak diğer eşyadan;
- a) Değeri 430 EURO' yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyeelik eşya,
 - b) Şeref nişanları veya ödülleri,
 - c) Uluslararası ilişkiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Cumhurbaşkanınca belirlenecek kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ithal edilen eşyadan;

- a) Eğitim, bilim ve kültürel amaçlı eşya ile bilimsel alet ve cihazlar,
- b) Tıbbi teşhis, tedavi ve araştırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,
- c) Bilimsel araştırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal Maddeler,

- d) İnsan kaynaklı tedavi edici Maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,
- e) İlaç özelliği olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik Maddeler,
- f) Ulusal araştırma geliştirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen eşya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile bağlantılı ithalat;
- b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,
 - c) Komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler,

- d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,
 - i - Önemli değeri olmayan numunelik eşya ve modeller,
 - ii - Basılı reklamcılık dokümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,
 - iii - Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,
- e) İnceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen eşya,

9. Ulaştırımacılıkta kullanılan eşya;

- a) Taşıma sırasında eşyanın istifi ve korunması için yardımcı Maddeler,
- b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek Maddeleri ile ilaçları,
- c) Ulaşım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni yağları,
- d) Deniz ve hava ulaşım araçlarına ait donatım ve işletme malzemesi,
- e) 1/7/2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yolcu ve yük taşımacılığı faaliyetlerinde bulunan hava yolu şirketlerinin bu faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen hava taşıtları, motorları ve bunların aksam ve parçaları,

10. Bilgi materyali ithalatı;

a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen eşya,

b) Turistik reklamcılık malzemeleri,

c) Ticari değeri olmayan çeşitli belge ve eşya,

11. Cenaze ve cenaze ile ilgili eşyanın ithali;

a) Savaş kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacıyla yönelik eşya,

b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteliği olan cenaze levazımatı,

12. Diğer eşya;

- a) Malul ve engellilerin kullanımına mahsus eşya,
- b) Tabiî afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen eşya,
- c) Türkiye'de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

4458 sayılı Gümrük Kanununa göre aşağıdaki gerçek kişiler tarafından serbest dolaşıma sokulacak şahsi eşyalardan hangisi gümrük vergilerinden **muaf değildir?**

- A. Miras yoluyla intikal eden kişisel eşyalar
- B. Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçlar
- C. Türkiye gümrük bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek kişilerin geri getirdiği kullanılmış ev eşyası
- D. Değeri 200 Euro olan eşyalar**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.05- Elleçleme

Elleçleme daha çok taşıma, nakliye, gümrük ve kargo işlerinde kullanılan bir terimdir. Kelime anlamı ise; gümrüklerde gelen ya da giden eşyaların gözetilme çalışmasında, özelliklerini değiştirmeden ve zarar vermeden taşınması, yerlerinin farklılaştırılması, farklı kap ya da şekillere koyulması, aktarılması, eşyanın tamir veya dış kabının yenilenmesi, malın havalandırılması, karıştırılması gibi işlemlerin yapılması durumunda kullanılan yöntemdir.

Özellikle geçici depolama yerleri veya antrepolarda kullanılmaktadır. Çoğu zaman bu Elleçleme işinin daha rahat yapılabilmesi için kurumlarda bu alandan sorumlu kişi ya da ekipler oluşturulur. Elleçleme işlemi bu ekipler tarafından gerçekleştirilir. Ancak eşya sahibinin gümrüğe verdiği yazılı bir isteği olmadan bu işlemi gerçekleştirmek mümkün değildir.

Bir eşyanın **asli niteliklerinin değiştirilmeden** istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi, kabının yenilenmesi, yükleme ve boşaltma faaliyetlerinin tümü aşağıdaki ifadelerden hangisiyle belirtilir?

A. Elleçleme

B. Yükleme planı

C. eki listesi

D. rn birleştirme

**DOğRU
CEVAP A**

11.06- Çeki Listesi

Çeki Listesi Nedir, Nasıl Hazırlanır?

Hem yurt içi hem de yurt dışına ürün satışı yapan firmaların, sattıkları ürün detaylarını içeren bir paketleme listesi hazırlaması gereklidir. İhracatı yapılan ürünlerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren bu ambalaj listesine **çeki listesi** adı verilmektedir.

Çeki listesi genel olarak bakılacak olursa ihracatı yapılan tüm ürünlerin paketlenme şekillerini ve paket adedini belirten evraklara verilen isimdir. Çeki listesi üzerinde ihraç edilecek malların nasıl ambalajlandığı bilgisi yer almalıdır. Ambalajlar koli, kutu, rulo ya da paket gibi farklı şekillerde hazırlanabilir. Bu nedenle paket türünün çeki listesi üzerinde net şekilde belirtilmesi gereklidir. Bununla birlikte ihraç edilecek ürünler için hazırlanan toplam paket sayısı da verilmelidir.

Taşıması yapılan yüklerin koli, paket, rulo ya da benzeri şekilde ambalajlanma detaylarını ve toplam paket sayılarını içeren **ambalaj listesine** ne ad verilir?

- A. Sevk irsaliyesi
- B. Çeki listesi**
- C. Fatura
- D. Kontrol belgesi

**DOĞRU
CEVAP B**

11.07- Kaçakçılık Fiilleri

Kaçakçılık Nedir ve İşleniş Yöntemleri?

Eşya ve ürünlerin gümrük vergilerinin az ödenmesi ya da hiç ödenmemesi için yasa dışı yollarla ülkemize sokulması sonucu iç piyasada satılması kaçakçılık fiilini oluşturmaktadır. Bununla birlikte tütün mamulleri, alkollü içki, akaryakıtın mevzuatla belirlenen şartlar dışında illegal olarak üretilmesi ve kültür/tabiat varlıklarımızın izinsiz ticareti ile yurt dışına çıkarılması da kaçakçılık suçu olarak kabul edilmektedir.

Genel olarak kaçakçılık suçlarının işleniş biçimleri;

- Sınır ihlalleri,
- Gümrük birimlerine beyan etmeden gizlice ülkeye ürün sokma,
- İhracı yasak bir ürünü yurtdışına çıkartma,
- İthalat ve ihracat süreçlerinde usulsüzlük/yanıltıcı işlemler gerçekleştirmek olarak sayılabilir.

İlk kez işlenen kaçakçılık suçunda uygulanan yaptırım türü hangisidir?

A. Hapis cezası

B. Uyarı

C. Para cezası

D. Kınama

**DOĞRU
CEVAP A**

Kaçakçılık Fiilleri, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda düzenlenmiştir.

MADDE 1

Bu Kanunun amacı, kaçakçılık fiilleri ve yaptırımları ile kaçakçılığı önleme, izleme, araştırma usul ve esaslarını belirlemektir.

MADDE 2

Bu Kanunda yer alan;

Gümrük vergileri: Gümrük idaresi veya başka idarelerce, eşyanın ithali veya ihracına bağlı olarak uygulanan vergiler ile diğer malî yükümlülükleri,

Gümrüklenmiş değer: Uluslararası kıymet sözleşmesine göre belirlenecek; ithal eşyası için eşyanın CIF kıymeti ile gümrük vergileri toplamını, ihraç eşyası için FOB kıymeti ile gümrük vergileri toplamını,

Akaryakıt: Benzin, gaz yağı, jet yakıtı, motorin, fueloil, sıvılaştırılmış petrol gazları, doğal gaz gibi akaryakıt ürünleri ile akaryakıt yerine kullanılan petrol türevleri ve bunların karışımları ile akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünleri ifade eder.

Kaçakçılık suçları

MADDE 3

(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.

Bir eşyayı, **gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokma fiili** aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Usulsüzlük
- B. Yağma
- C. Dolandırıcılık
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

Bir eşyayı, **aldatıcı işlem ve davranışlarla** gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokma fiili aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

A. Kaçakçılık

B. Yağma

C. Usulsüzlük

D. Dolandırıcılık

**DOĞRU
CEVAP A**

(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan **serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi**, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak **gümrük bölgesinde bırakan kişi** aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası
- B. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası
- C. İki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası
- D. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, **hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi**, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(5) Birinci ilâ dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, **bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi,** bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır“.

(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Özel kanunları gereğince, vergiden tamamen veya kısmen muaf olarak ithal olunan eşyayı **ithal amacı dışında** kullanmak, satmak veya bilerek satın almak fiili, aşağıdaki suçlardan hangisinin **kapsamına** girer?

- A. Suç teşkil etmez
- B. Sahtekârlık
- C. Vergide usulsüzlük
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(7) İthal kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthal yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ithali yasak eşyayı** bu özelliğini **bilerek** satın alan satışa arz eden satan taşıyan veya saklayan kişi aşağıdaki cezalardan hangisi ile cezalandırılır?

- A. Bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası
- B. Üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası
- C. İki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası**
- D. Altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası

**DOĞRU
CEVAP C**

(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu gereği **ihracı yasak olan eşyayı ülkeden çıkarma fiili** aşağıdaki suçlardan hangisinin kapsamına girer?

- A. Dolandırıcılık
- B. Usulsüzlük
- C. Yağma
- D. Kaçakçılık**

**DOĞRU
CEVAP D**

(9) İlgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak amacıyla ihracat gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi gösteren ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik gösteren kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt ile tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarısından iki katına kadar artırılır, ancak bu fıkranın uygulanması suretiyle verilecek ceza üç yıldan az olamaz.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın akaryakıt, tütün, tütün mamulleri, makaron, yaprak, sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkiler olması halinde **asgari ceza süresi** kaç yıldır?

A. 3 yıl

B. 2 yıl

C. 5 yıl

D. 7 yıl

**DOĞRU
CEVAP A**

(11) Ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği seviyenin altında ulusal marker içeren veya hiç içermeyen akaryakıtı;

a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,

b) Satışa arz eden veya satan,

c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,

kişi iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. **Ancak, marker içermeyen veya seviyesi geçersiz olan akaryakıtın kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolunur.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre ulusal marker uygulamasına tabi olup da, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun belirlediği **seviyenin altında ulusal marker içeren** veya hiç içermeyen akaryakıtı ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi **aşağıdaki cezalardan hangisi ile** cezalandırılır?

- A. Sadece adli para cezası
- B. Sadece hapis cezası
- C. İdari para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(12) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan izin alınmadan; akaryakıt haricinde kalan solvent, madenî yağ, baz yağ, asfalt ve benzeri petrol ürünlerinden akaryakıt üreten veya bunları doğrudan akaryakıt yerine ikmal ederek üreten, satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

Akaryakıt yerine kullanılan diğer ürünler yönünden de bu fıkra uyarınca cezaya hükmolunur.

(13) Her türlü üretim, iletim ve dağıtım hatları dahil olmak üzere sıvı veya gaz halindeki hidrokarbonlarla, hidrokarbon türevi olan yakıtları nakleden boru hatlarından, depolarından veya kuyulardan kanunlara aykırı şekilde alınan ürünleri satışa arz eden, satan, bulunduran, bu özelliğini bilerek ticarî amaçla satın alan, taşıyan veya saklayan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(14) Kaçak akaryakıt veya sahte ulusal marker elde etmeye, satmaya ya da herhangi bir piyasa faaliyetine konu etmeye yarayacak şekilde lisansa esas teşkil eden belgelerde belirlenenlere aykırı olarak sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman bulunduranlar iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(15) Ulusal markeri yetkisiz olarak üreten, satışa arz eden, satan, yetkisiz kişilerden satın alan, kabul eden, bu özelliğini bilerek nakleden veya bulunduranlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Ulusal markerin kimyasal özelliklerini taşımasa bile, bu madde yerine kullanılmak amacıyla üretilen kimyasal terkipler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

(16) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretlerin **taklitlerini imal eden veya ülkeye sokanlar** ile bunları bilerek bulunduran, nakleden, satan ya da kullananlara verilecek ceza aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İdari para cezası ve iade
- B. Hapis ve adli para cezası**
- C. Uyarma cezası
- D. Maaş kesim cezası

**DOĞRU
CEVAP B**

(17) Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin ambalajlarına kamu kurumlarınca uygulanan bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri; ilgili mevzuatta belirlenen şekilde temin etmesine rağmen belirlenen ürünlerde kullanmaksızın bedelli veya bedelsiz olarak yayanlar, bunları alma veya kullanma hakkı olmadığı halde sahte evrak veya dokümanlarla veya herhangi bir biçimde ilgili kurum ve kuruluşları yanıltarak temin edenler, bunları taklit veya tahrif ederek ya da konulduğu üründen kaldırarak, değiştirerek ya da her ne suretle olursa olsun tedarik ederek amacı dışında kullananlar üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.

(18) Ambalajlarında **bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan** ya da **taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri** taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri;

- a) Ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden,
 - b) Satışa arz eden veya satan,
 - c) Bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan,
- kişi üç yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

Ancak, tütün mamullerinin, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkilerin kaçak olarak yurda sokulduğunun anlaşılması hâlinde, onuncu fıkra hükmüne istinaden cezaya hükmolunur.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre **ambalajlarında** bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaret bulunmayan ya da taklit veya yanıltıcı bandrol, etiket, hologram, pul, damga veya benzeri işaretleri taşıyan tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı, etil alkol, metanol ve alkollü içkileri; **ticari amaçla üreten, bulunduran veya nakleden, satışa arz eden veya satan, bu özelliğini bilerek ve ticari amaçla satın alan kişi** hangi ceza ile cezalandırılır?

- A. Sadece hapis cezası
- B. İdari para cezası
- C. Sadece adli para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(20) Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.

(21) Tarım ve Orman Bakanlığından yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlara iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(22) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan kaçakçılık fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre, kaçakçılık fiilleri **teşebbüs aşamasında kalırsa** nasıl cezalandırılır?

- A. Tamamlanmış gibi cezalandırılır**
- B. Ceza üçte iki oranında indirilir
- C. Ceza yarı oranında indirilir
- D. Herhangi bir cezai yaptırım uygulanmaz

(22) Kaçakçılık fiilleri, teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile, tamamlanmış gibi cezalandırılır.

**DOĞRU
CEVAP A**

(23) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması** hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. Eşyanın değerinin **hafif olması** hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, **pek hafif olması** hâlinde ise üçte birine kadar indirilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın değerinin **pek hafif olması hâlinde** aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanır?

A. Sadece adli para cezası verilir

B. Verilecek ceza üçte birine kadar indirilir

C. Sadece güvenlik tedbirlerine hükmolunur

D. Ceza verilmez, sadece eşyaya el konulur

(23) Kaçakçılıkla mücadele Kanununda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin **fahiş olması** hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. Eşyanın değerinin **hafif olması hâlinde** verilecek cezalar yarısına kadar **pek hafif olması hâlinde** ise üçte birine kadar indirilir.

**DOĞRU
CEVAP B**

11.08- Nitelikli Haller

Nitelikli Haller

MADDE 4

- (1) Bu Kanunda tanımlanan suçların, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek ceza iki kat artırılır.
- (2) Bu Kanunda tanımlanan suçların, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- (3) Bu Kanunda tanımlanan suçların, tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde veya yararına olarak işlenmesi halinde, ayrıca bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.
- (4) Bu Kanunda tanımlanan suçların, kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek, araştırmak ve soruşturmakla görevli kişiler tarafından veya meslek ve sanatın sağladığı kolaylıklardan yararlanmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde** işlenmesi halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- B. Verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- C. Verilecek ceza iki kat artırılır**
- D. Verilecek ceza on yıldan az olamaz

**DOĞRU
CEVAP C**

(5) Bu Kanunda tanımlanan suçların, belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi halinde, ayrıca bu suçtan dolayı da cezaya hükmolunur.

(6) Kaçakçılık fiillerini önlemek, izlemek ve araştırmakla görevli olup da bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesine kasten göz yuman kişi, işlenen suçun müşterek faili olarak sorumlu tutulur.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan kaçakçılık suçlarının **belgede sahtecilik yapılarak işlenmesi** halinde verilecek cezaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi **doğrudur**?

- A. Sadece belgede sahtecilik suçundan ceza verilir
- B. Hem kaçakçılık hem belgede sahtecilik suçundan ceza verilir**
- C. Sadece kaçakçılık suçundan ceza verilir
- D. Kaçakçılık suçundan verilecek ceza yarı oranında artırılır

DOĞRU
CEVAP B

(7) Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın, Devletin siyasî, iktisadî veya askerî güvenliğini bozacak ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde, fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde, verilecek hapis cezası on yıldan az olamaz.

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununa göre Kaçakçılık suçunun konusunu oluşturan eşyanın **devletin siyasi iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak** ya da çevre veya toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fiil daha ağır cezayı gerektiren bir suç oluşturmadığı takdirde verilecek cezaya ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A. Verilecek ceza 5 kat artırılır
- B. Verilecek ceza 2 kat artırılır
- C. Verilecek hapis cezası 10 yıldan az olamaz**
- D. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verilir

**DOĞRU
CEVAP C**

(8) Kaçak akaryakıt satışının, 3 üncü maddenin on dördüncü fıkrasında belirtildiği şekilde sabit ya da seyyar tank, düzenek veya ekipman kullanılarak gerçekleştirilmesi halinde verilecek cezalar iki kat artırılır.

(9)Tütün ve tütün mamulleri, alkollü içkiler, akaryakıt, uyuşturucu, silah ve mühimmat, elektronik eşya ve canlı hayvan, et, çay, şeker, zeytin gibi gıda maddeleri ile gerekli görülen hallerde diğer kaçakçılık türleri ile ilgili mahkûmiyet hükmü kesinleşenler, Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca kamuoyuna ilan edilebilir. Bu ilanın süresi, nasıl yapılacağı ve ilan edilecek kaçakçılık türleri gibi hususlar Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

11.09- Etkin pişmanlık

Etkin pişmanlık

MADDE 5

(1) 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birine iştirak etmiş olan kişi; resmî makamlar tarafından haber alınmadan önce, fiili, diğer failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin, faillerin yakalanmasını veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde **cezalandırılmaz**.

Haber alındıktan sonra fiilin bütünüyle ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden kişiye verilecek **ceza üçte iki oranında indirilir**.

(2) Yedinci fıkrası hariç, 3 üncü maddede tanımlanan suçlardan birini işlemiş olan kişi, etkin pişmanlık göstererek suç konusu eşyanın gümrüklenmiş **değerinin iki katı kadar parayı** Devlet Hazinesine;

a) **Soruşturma evresi** sona erinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek **ceza yarı oranında**,

b) **Kovuşturma evresinde** hüküm verilinceye kadar ödediği takdirde, hakkında bu Kanunda tanımlanan kaçakçılık suçlarından dolayı verilecek **ceza üçte bir oranında**, indirilir.

Bu husus, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı tarafından şüpheliye ihtar edilir. Soruşturma evresinde ihtar yapılmaması hâlinde kovuşturma evresinde hâkim tarafından sanığa ihtar yapılır.

(3) İkinci fıkra hükmü, mükerrerler hakkında veya suçun **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde uygulanmaz.**

5607 sayılı kaçakçılıkla mücadele kanununda düzenlenen Kaçakçılık suçlarından birine iştirak etmiş olan kişinin, resmi makamlar tarafından **haber alınmadan önce**, fiili, diğerk failleri ve kaçak eşyanın saklandığı yerleri **mercilere haber vermesi** ve verilen bilginin **faillerinin yakalanmasını** veya kaçak eşyanın ele geçirilmesini sağlaması halinde nasıl bir işlem yapılır?

- A. Verilecek hapis cezası ertelenir
- B. Kişiye herhangi bir ceza verilmez**
- C. Verilecek ceza üçte iki oranında indirilir
- D. Sadece adli para cezası verilir

DOğRU
CEVAP B

Yolcu beraberinde getirilen kaçak eşya

MADDE 6

Yolcuların, beyanlarına aykırı olarak üzerlerinde, eşyası arasında veya taşıma araçlarında çıkan eşyanın ticarî mahiyette veya ithali veya ihracının yasak olması halinde kaçakçılık suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

Deniz taşıtları

MADDE 7 –

Hukuken geçerli bir mazereti olmadığı halde, izinsiz olarak gümrük bölgesine girerek sahile veya bir başka gemiye yanaşan geminin kaptanı, gemide yasak eşya ya da yükleme veya taşıma belgelerinde yer almayan eşya bulunması hallerinde, bu Kanundaki kaçakçılık suçuna ilişkin hükümlere göre cezalandırılır.

11.10- Arama ve El Koyma

Arama ve El Koyma

MADDE 9

(1) Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu maddelerin bulunduğundan şüphelenen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak arama ve el koymalar, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu uyarınca yerine getirilir.

5607 sayılı Kanun kapsamında araçlar ile kişilerin üzerlerinde **yapılacak arama ve el koymalar** hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

A. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu

B. 4458 sayılı Gümrük Kanunu

C. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

D. Adil ve Önleme Aramaları Yönetmeliği

**DOĞRU
CEVAP A**

(2) Gümrük salonları ve gümrük kapılarında kaçak eşya sakladığından kuşkuilanılan kişilerin üzeri, eşyası, yükleri ve araçları gümrük kontrolü amacıyla gümrük görevlilerince aranabilir. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal el konulur.

(3) Gümrük bölgesine, Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden girmek, çıkmak veya geçmek yasaktır. Bu yerlerde rastlanacak kişi ve her nevi taşıma araçları yetkili memurlar tarafından durdurulur ve kişilerin eşya, yük ve üzerleri ile varsa taşıma araçları aranır. Yapılan arama sonucunda tespit edilen kaçak eşyaya derhal el konulur.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu

Arama ve El koyma

Şüpheli veya sanıkla ilgili arama

Madde 116

(1) Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.

Diğer kişilerle ilgili arama

Madde 117

- (1) Şüphelinin veya sanığın yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.
- (2) Bu hâllerde aramanın yapılması, aranılan kişinin veya suçun delillerinin belirtilen yerlerde bulunduğu kabul edilebilmesine olanak sağlayan olayların varlığına bağlıdır.
- (3) Bu sınırlama, şüphelinin veya sanığın bulunduğu yerler ile, izlendiği sırada girdiği yerler hakkında geçerli değildir.

Gece yapılacak arama

Madde 118

(1) Konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz.

(2) Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hâller ile yakalanmış veya gözaltına alınmış olup da firar eden kişi veya tutuklu veya hükümlünün tekrar yakalanması amacıyla yapılan aramalarda, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamında yapılacak aramalarla ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. Şüphelinin yakalanabilmesi veya suç delillerinin elde edilebilmesi amacıyla, diğer bir kişinin de üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

B. Yakalanabileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

C. Suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir

D. Suçüstü veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde dahi konutta, işyerinde veya diğer kapalı yerlerde gece vaktinde arama yapılamaz

**YANLIŞ
CEVAP D**

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

MADDE 10

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre el konulur.

(2) 13 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**.

Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı** alıkoyma tarihinden itibaren **otuz gün içinde** gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine **iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal **tasfiye olunur**.

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, **kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değeri; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri** anlaşılır.

Kaçak eşya naklinde kullanılan taşıta el koyma

Madde 10 –

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların işlenmesinde kullanılan taşıtlara, Ceza Muhakemesi Kanununun 128 inci Maddesinin dördüncü fıkrası hükmüne göre **el konulur.**

Kaçak eşya, her türlü silâh, mühimmat, patlayıcı ve uyuşturucu Maddelerin bulunduğu şüphe edilen her türlü kap, ambalaj veya taşımaya yarayan diğer araçlar ile kişilerin üzerlerinde yapılacak **arama ve el koymalar**, hangi Kanun uyarınca yerine getirilir?

- A. Ticaret Muhakemesi Kanunu
- B. Ceza Muhakemesi Kanunu**
- C. Asliye Ticaret Muhakeme Kanunu
- D. Sayıştay Kanunu

**DOĞRU
CEVAP B**

(2) 13 üncü Maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmesi, Türkiye’de sicile kayıtlı olmaması ya da soruşturma ve kovuşturma devam ederken, kaçakçılık suçunun işlenmesinde tekrar kullanılması halinde, el konulan taşıt, el koyma kararı veren mercilerce **alıkonulur**. Sahibinin **taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine teslim etmesi halinde, taşıt sahibine iade edilir**. Aksi takdirde, tasfiye idaresi tarafından soruşturma ve kovuşturma sonucu beklenmeksizin derhal tasfiye olunur.

KAÇAKÇILIKLA MÜCADELE KANUNU

(5) İkinci fıkra hükmünün uygulanmasındaki değerden, **kara taşıtlarında kasko değeri; deniz taşıtlarında, tekne ve makine sigortasına esas teşkil eden değer; sigortasız taşıtlar ile hava ve demiryolu taşıtlarında ise piyasa değeri anlaşılır.**

Suçun veya tehlikelerin önlenmesi amacıyla veya suçun delili olabileceği veya müsadereye tâbi olduğu için, bir eşya üzerinde, rızası olmamasına rağmen, zilyedin tasarruf yetkisinin kaldırılması işlemine “el koyma” denilmektedir *El koyma*, bir eşyanın geçici olarak devletin hakimiyeti altına alınmasına yol açan bir tedbir olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle el koyma bir ceza değil, koruma tedbiridir. Eşyanın sürekli olarak devletin mülkiyetine geçirilmesine “müsadere” denir. Müsadere, bir yaptırım olup müsadere kararı ancak hâkim tarafından yargılama neticesinde verilebilir.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre, **alıkonulan taşıt, aracı** hangi durumda sahibine **iade** edilebilir?

A. Sahibinin taşıtın değeri kadar teminatı alıkoyma tarihinden itibaren 30 gün içerisinde gümrük idaresine ödemesi üzerine

B. Alıkoyma kararı veren mercilerce 3 ay içerisinde düzenlenen tutanağa istinaden

C. 45 gün içerisinde noterden alınan bildirim üzerine

D. Taşıt sahibinin Gümrük İdaresine yapacağı iade talebi üzerine

**DOĞRU
CEVAP A**

Yasak eşyanın geri gönderilmesi

MADDE 12

(1) Yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse**, teminat altında ve gerekli güvenlik tedbirleri alınarak **geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur.**

(2) Kaçakçılık fiilinin konusunu, toplum ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı eşya ile atık maddelerin oluşturması halinde, ilgililer hakkında soruşturma işlemleri başlatılmakla birlikte, bunlar **gümrük yetkilileri tarafından derhal getirildiği ülkeye iade edilir.**

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa göre yabancı ülkelerden gelen yasak eşya, **yükleme veya taşıma belgelerinde belirtilerek gümrüğe getirilirse** nasıl bir işlem tesis edilir?

- A. Eşya imha edilir
- B. Eşyaya derhal el konulur
- C. Eşya müsadere edilir
- D. Eşya geldiği yere veya diğer bir ülkeye iade ve sevk olunur**

**DOĞRU
CEVAP D**

Müsadere

MADDE 13

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçlarla ilgili olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun eşya ve kazanç müsaderesine ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak kaçak eşya taşımada bilerek kullanılan veya kullanılmaya teşebbüs edilen her türlü taşıma aracının müsadere edilebilmesi için aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi gerekir:

a) Kaçak eşyanın, suçun işlenmesini kolaylaştıracak veya fiilin ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde özel olarak hazırlanmış gizli tertibat içerisinde saklanmış veya taşınmış olması.

b) Kaçak eşyanın, taşıma aracı yüküne göre miktar veya hacim bakımından tamamını veya ağırlıklı bölümünü oluşturması veya naklinin, bu aracın kullanılmasını gerekli kılması.

c) Taşıma aracındaki kaçak eşyanın, Türkiye'ye girmesi veya Türkiye'den çıkması yasak veya toplum veya çevre sağlığı açısından zararlı maddelerden olması.

(2) Etkin pişmanlık nedeniyle fail hakkında cezaya hükmolunmaması veya kamu davasının düşmesine karar verilmesi, sadece suç konusu eşya ile ilgili olarak **müsadere hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.**

Tasfiye

MADDE 16

(1) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, **sahibine iade edilemez.** Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, el koyma tarihinden itibaren **altı ay**, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde **bir ay içinde**, gerekli tespitler yaptırılarak **soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir.** Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.

(2) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.

(3) El konulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

(4) Bu Kanunun uygulamasında tasfiye, tasfiye idaresi tarafından Gümrük Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Yetkili merciler

MADDE 17

Bu Kanun kapsamına giren suçlar dolayısıyla açılan davalar, Adalet Bakanlığının teklifi üzerine Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenen **asliye ceza mahkemelerinde** görülür. Ancak bu suçlarla bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik** suçunun işlenmesi halinde, görevli mahkeme **ağır ceza mahkemesidir**.

5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren kaçakçılık suçları ile bağlantılı olarak **resmî belgede sahtecilik suçunun** da işlenmesi halinde davaya bakmakla **görevli mahkeme** aşağıdakilerden hangisidir?

- A. İş mahkemeleri
- B. Sulh hukuk mahkemeleri
- C. Kaçakçılıkla mücadele mahkemeleri
- D. Ağır ceza mahkemesi**

**DOĞRU
CEVAP D**

Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla görevli olanlar

MADDE 19

(1) Mülkî amirler, Gümrük Müsteşarlığı personeli ile Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı personel, bu Kanunla yaptırım altına alınan fiilleri önleme, izleme ve araştırmakla yükümlüdür.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlar, operasyon gerektiren kaçakçılık olaylarından haberdar olduklarında kanunî görevlerini yapmaya başlar ve aynı zamanda mahallin en büyük mülkî amirine de bilgi verirler.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suçlardan elde edilen malvarlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenler hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanların bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili bilgi ve belge talepleri, kamu veya özel, gerçek veya tüzel kişilerce, savunma hakkına ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla eksiksiz olarak karşılanmak zorundadır.

(4) Bu Kanunun 3 üncü maddesi kapsamındaki suçları ihbar edenler ile 23 üncü maddesi gereğince ikramiye ödenmesi öngörülen muhbirlerin kimliği izinleri olmadıkça veya ihbarın niteliği haklarında suç oluşturmadıkça hiçbir şekilde açıklanamaz. Bu kişiler hakkında tanıkların korunmasına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu Kanunun 3 üncü maddesi ile 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen suçlardan elde edilen malvarlığı değerlerini ihbar edenler ile bu suçlardan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçunu ihbar edenler hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

Kontrollü teslimat

MADDE 21

Bu Kanun çerçevesinde yapılacak kontrollü teslimat işlemleri, Gümrük Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yürütülür.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu çerçevesinde yapılacak **kontrollü teslimat işlemlerini** aşağıdaki kurumlardan hangisi **yürütemez?**

- A. Gümrük Müsteşarlığı
- B. Dış Ticaret Müsteşarlığı**
- C. Jandarma Genel Komutanlığı
- D. Sahil Güvenlik Komutanlığı

**YANLIŞ
CEVAP B**

Silâh kullanma yetkisi

MADDE 22

(1) Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, çıkmak veya geçmek isteyen kişiye **“dur” uyarısında bulunulmasına rağmen** bu uyarıya uymaması halinde, **havaya ateş edilmek** suretiyle **uyarı yinelenir**. Ancak silâhla karşılığa yeltenilmesi ve sair surette meşru müdafaa durumuna düşülmesi halinde, **yetkili memurlar saldırıyı etkisiz kılacak oranda doğrudan hedefe ateş edebilir**. Memurların silâh kullanmalarından dolayı haklarında soruşturma ve kovuşturma açılması halinde, bağlı bulunduğu kurum tarafından avukat sağlanır ve avukatlık ücreti kurumlarınca karşılanır.

(2) Kaçakçılığı önleme, izleme ve araştırmakla yükümlü olanlar, gümrük bölgesindeki her nevi deniz araçlarına yanaşıp yük ve belgelerini incelemeye yetkilidir. Görevlilerin yanaşmasına izin vermeyerek kaçan veya kaçmaya teşebbüs eden her nevi deniz araçlarına uluslararası deniz işaretlerine göre **telsiz, flama, mors ve benzeri işaretlerle durması ihtar olunur**. Bu ihtara uymayan deniz araçlarına **uyarı mahiyetinde** ateş edilir. Buna da uymayıp kaçmaya devam ettiği takdirde **durmaya zorlayacak şekilde üzerine ateş edilir**.

5607 sayılı Kanuna göre Gümrük Kanunu gereğince belirlenen kapı ve yollardan başka yerlerden gümrük bölgesine girmek, **çıkma veya geçmek isteyen kişi** tespit edilirse **öncelikle** aşağıdakilerden hangisi yapılır?

- A. Üst amirin talimatı ile hareket edilir
- B. Doğrudan hedefe ateş edilir
- C. Havaya ateş edilerek uyarı yapılır
- D. Dur uyarısında bulunulur**

**DOĞRU
CEVAP D**

Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü'nün görev ve yetkileri şunlardır:

- Gümrüklü yer ve sahalarda kamu düzeninin bozulmasını önleyecek tedbirleri almak, buraların takip ve muhafazasını sağlamak, gerektiğinde müdahalede bulunarak durumu adli mercilere intikal ettirmek,
- Deniz ve hava limanlarıyla kara sınırlarındaki gümrük kapılarında ve diğer gümrüklü yer ve sahalarda giriş ve çıkış yapan kişi, eşya ve taşıtların muhafazası ile gümrüğe sevk edilmesini sağlamak ve gümrük işlemleri bitirilmeden buralardan çıkmalarını önlemek,
- Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak,
- Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde kişi, eşya ve taşıtların kaçakçılıkla mücadele kapsamında takibini yapmak,

- Kaçakçılıkla mücadele için bilimsel yöntemler de kullanmak suretiyle bilgi toplayarak gerekli araştırma, soruşturma ve operasyonları yapmak, taşra teşkilatının yapacağı operasyonları koordine etmek, gerektiğinde taşra teşkilatı ile müşterek operasyon yapmak,
- Kaçakçılıkla mücadele amacıyla ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği yapmak, bilgi değişiminde bulunmak, protokoller hazırlamak ve uygulamak, gerektiğinde müşterek operasyonlar yapmak,
- Kaçakçılıkla etkin mücadele etmek amacıyla ulusal ve uluslararası bilgi akışına dayalı veri tabanları oluşturmak, verileri işlemek, değerlendirmek ve risk analizi çerçevesinde kullanılabilecek nitelikte olanları Gümrükler Genel Müdürlüğüne ve Risk Yönetimi, Tasfiye ve Döner Sermaye Genel Müdürlüğüne iletmek,
- Adli kolluğa ilişkin olarak kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile verilen görevleri yapmak,
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Gümrüklü yer ve sahalarda münhasıran, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde gerektiğinde ilgili kuruluşlarla iş birliği yapmak suretiyle kaçakçılığı önlemek, izlemek ve soruşturmak **hangi makamın** yetki ve sorumluluğundadır?

A. Sağlık Bakanlığı-Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü

B. Ticaret Bakanlığı- Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü

C. Millî Savunma Bakanlığı-Savunma ve Güvenlik Genel Müdürlüğü

D. İçişleri Bakanlığı-Emniyet Genel Müdürlüğü

**DOĞRU
CEVAP B**

İkramiyeler

MADDE 23

(1) Kaçak zannı ile eşya yakalanması halinde muhbir ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara aşağıdaki esas ve usullere göre ikramiye ödenir.

a) 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci maddesine aykırılık suçlarından yakalanan silâh ve mermiler ile Türk Ceza Kanununun 174 üncü maddesine muhalefet suçlarından yakalanan maddelerin olay tarihine göre Milli Savunma Bakanlığınca her yıl belirlenen değeri esas alınarak, **sahipli yakalanması halinde değerinin yüzde yirmi beşi kamu davasının açılmasını, yüzde yetmiş beşi ise mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde; sahipsiz yakalanmışsa yakalanan eşya değerinin yüzde ellisi müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,**

b) Uyuşturucu madde ve uyuşturucu madde elde etmek amacıyla ekilen bitki yakalamalarında, her türlü uyuşturucu maddenin birim miktarı ve uyuşturucu madde elde edilen bitkilerin ekili olduğu alanın yüzölçümü esas alınarak Cumhurbaşkanınca tespit edilecek sabit bir rakamın memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; 3 üncü maddenin on sekizinci ve on dokuzuncu fıkraları kapsamında gerçekleştirilen yakalamalarda ise, Cumhurbaşkanınca paket, kilogram ve litre bazında tespit edilecek sabit rakamların memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak değerinin; **sahipli yakalanmış ise yarısı kamu davasının açılmasını, diğer yarısı mahkûmiyete ilişkin hükmün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde, sahipsiz yakalanmış ise tamamı müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde,**

(2) Dağıtılacak ikramiyenin yüzde ellisi muhbirlere, yüzde ellisi el koyma ikramiyesine hak kazananlara verilir. İhbarsız yakalama olaylarında ikramiyenin tamamı el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenir. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla yükümlü olanlara muhbir ikramiyesi ödenmez. Kaçakçılığı önleme, izleme ve soruşturmakla görevli olanlardan yakalama işlemine bizzat ve fiilen katılanlar ile yapılan soruşturmada iletişimin tespiti, dinlenmesi, kayda alınması, gizli soruşturmacı ve teknik araçla izleme tedbirlerinde görevlendirilmek veya bilgi toplama, analiz, değerlendirme, fiziki takip ya da planlama veya sevk idare çalışmalarında bulunmak suretiyle katkı sağlayanlar el koyma ikramiyesine hak kazanır.

(6) Kaçak akaryakıtın yakalanması halinde, ihbar edenlere ve yakalayan kamu görevlilerine aşağıdaki usul ve esaslara göre ikramiye ödenir:

a) Bir ihbar sonucunda kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında ihbar edene, yüzde onu tutarında el koyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında ihbar edene, yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

b) Bir ihbar olmadan kaçak akaryakıtın sahipli yakalanması halinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde onu tutarında elkoyma ikramiyesine hak kazananlara kamu davasının açılmasını takip eden üç ay içinde ikramiye ödenir. Kaçak akaryakıtla ilişkin mahkûmiyet hükmünün veya müsadere kararının kesinleşmesini takip eden üç ay içinde (d) bendine göre belirlenecek tutara göre hesaplanacak toplamın yüzde on beşi tutarında yakalama eylemine bizzat ve fiilen katılan kamu görevlilerine ilave ikramiye ödenir.

c) Yakalanan kaçak akaryakıtın sahipli olmaması halinde, bu fıkra kapsamında ihbar edenlere ve el koyma ikramiyesine hak kazananlara ödenecek ikramiyeler yüzde elli eksik ödenir

Aşağıdakilerden hangisi 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda **ikramiyeye hak kazandıran** yakalamalardan biri olarak **düzenlenmemiştir**?

A. Kaçak göçmen yakalamaları

B. Kaçak ateşli silah veya mermi yakalamaları

C. Kaçak akaryakıt yakalamaları

D. Kaçak uyuşturucu Madde yakalamaları

**YANLIŞ
CEVAP A**

5237 Sayılı TÜRK CEZA KANUNU

Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti

Göçmen kaçakçılığı Madde 79-

(1) Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan;

- a) Bir yabancıyı ülkeye sokan veya ülkede kalmasına imkan sağlayan,
- b) Türk vatandaşı veya yabancının yurt dışına çıkmasına imkan sağlayan,

Kişi, beş yıldan sekiz yıla kadar hapis ve bin günden on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Suç, teşebbüs aşamasında kalmış olsa dahi, tamamlanmış gibi cezaya hükmolunur.

Doğrudan doğruya veya dolaylı olarak maddi menfaat elde etmek maksadıyla, yasal olmayan yollardan; Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu kişilerin **yurt dışına çıkmasına imkân sağlayan** kimseye/kimselere ne ceza verilir?

- A. Hafif hapis cezası
- B. Hapis cezası
- C. Adli para cezası
- D. Hapis ve adli para cezası**

**DOĞRU
CEVAP D**

(2) Suçun, mağdurların;

a) Hayatı bakımından bir tehlike oluşturmaması,

b) Onur kırıcı bir muameleye maruz bırakılarak işlenmesi, hâlinde, verilecek ceza yarısından üçte ikisine kadar artırılır.

(3) Bu suçun; birden fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi halinde verilecek ceza yarısına kadar, bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde verilecek ceza yarısından bir katına kadar artırılır.

(4) Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur.

İnsan ticareti

Madde 80-

(1) Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırın, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimseye **sekiz yıldan on iki yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası** verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla girişilen ve suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir.

(3) On sekiz yaşını doldurmamış olanların birinci fıkrada belirtilen maksatlarla tedarik edilmeleri, kaçırılmaları, bir yerden diğer bir yere götürülmeleri veya sevk edilmeleri veya barındırılmaları hallerinde suça ait araç fiillerden hiçbirine başvurulmuş olmasa da faile birinci fıkrada belirtilen cezalar verilir.

(4) Bu suçlardan dolayı tüzel kişiler hakkında da güvenlik tedbirine hükmolunur.

5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi, göçmen kaçakçılığı suçu için **söylenemez**?

- A. Suçun bir tüzel kişi faaliyet çerçevesinde işlenmesi halinde, tüzel kişi hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunur
- B. Suçun örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, verilecek cezalar yarı oranında arttırılır**
- C. Suçu oluşturan fiiller var olduğu takdirde, mağdurun rızası geçersizdir
- D. Suç teşebbüs aşamasında kalmış olsa bile tamamlanmış gibi cezalandırırlar

**YANLIŞ
CEVAP B**

4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu (mülga) (Yürürlükten Kaldırılmıştır)

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda yer alan;

Teşebbüs: Kaçakçılık suçu işlemek amacıyla icra vasıtalarının hazırlanması, ancak failin kendi isteği dışında alınan engelleyici önlemler nedeniyle fiilin meydana gelmemesini,

Teşekkül: Kaçakçılık ile iştigal etmek amacıyla iki veya daha fazla kimsenin önceden anlaşarak birleşmelerini ifade eder.

Kaçakçılık ile iştigel etmek amacıyla **iki veya daha fazla** kimsenin önceden anlaşarak **birleşmelerine** ne denir?

- A. Örgüt
- B. Teşekköl**
- C. Hücre evi
- D. Mafya

DOĞRU
CEVAP B

Teşekkül halinde ve toplu kaçakçılık

MADDE 5.- Bu Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla teşekkül oluşturanlar veya teşekkülü yönetenler hakkında iki yıldan altı yıla kadar ağır hapis cezasına hükmolunur.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin teşekkül halinde işlenmesi durumunda birinci fıkrada belirtilen cezaya ilaveten ilgili maddelerdeki cezalar bir kat artırılarak uygulanır.

Bu Kanunun suç saydığı fiillerin iki veya daha fazla kişi tarafından teşekkül oluşturmaksızın toplu olarak işlenmesi durumunda ilgili maddelerdeki cezalar yarısı kadar artırılarak uygulanır.

Devlet ve kamu güvenliği aleyhine kaçakçılık

MADDE 6.- Bu Kanunun suç saydığı fiillerin Devletin siyasi, mali, iktisadi veya askeri güvenliğini bozacak veya çevre ya da toplum sağlığını tehdit edecek nitelikte olması halinde fail hakkında ilgili maddelerde yazılı para cezalarına ilaveten on yıldan az yirmi yıldan fazla olmamak üzere ağır hapis cezasına hükmolunur.

Ceza ehliyeti olmayanları kullanma

MADDE 7.- Ceza ehliyeti olmayanları kaçakçılık suçlarında kullananlar hakkında, söz konusu fiillere ilişkin cezalar bir kat artırılmak suretiyle uygulanır.

Mesleğin verdiği kolaylıktan yararlanma

MADDE 8.- Meslek, sanat ve görevlerinin verdiği kolaylıktan yararlanmak suretiyle bu Kanunda suç sayılan fiilleri kendi namına işleyenler hakkında ilgili maddelerde belirtilen ağır para cezaları ile üst sınırı geçmemek üzere hürriyeti bağlayıcı cezaya yarısı miktarında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılık suçlarının, memurlar tarafından işlenmesi durumunda ilgili maddelerde yazılı olan cezalar yarısı oranında artırılarak hükmolunur.

Kaçakçılığa müsamaha

MADDE 9.- Mensuplarının, 3 üncü maddede sayılan suçları işlemelerinden haberdar olduğu halde buna müsamaha eden taşıma kuruluş ve şirketlerinin sorumluları hakkında, asıl suçluya hükmolunması gereken para cezasının yarısı kadar ağır para cezası verilir.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'na göre kaçakçılık suçu işleyenlerin hal ve sıfatlarını bilerek **kaçakçılığa yardım edenlere** aşağıdaki cezalardan hangisi verilir?

- A. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın kaçakçılık suçunu kendileri işlemediğinden herhangi bir ceza verilmez
- B. Bir menfaat karşılığı olsun veya olmasın asıl suçlulara verilecek cezanın yarısı kadar ceza verilir**
- C. Bir menfaati yoksa herhangi bir ceza verilmez
- D. Bir menfaati varsa asıl suçluya verilen ceza kadar ceza verilir

**DOĞRU
CEVAP B**

11.11- TIR İşlemleri

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Amaç ve kapsam

Madde 1 – (1) Bu Tebliğin amacı; TIR karnesi himayesinde karayolu ile uluslararası eşya taşıyan yerli ve yabancı plakalı taşıtların gümrük işlemlerine ilişkin **Türkiye Gümrük Bölgesi içerisinde tabi olacakları** usul ve esaslar ile birlikte ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet, görev ve yetkilerini düzenlemektir.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Tanımlar

Madde 3 - (1) Bu Tebliğde geçen;

Giriş gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı ilk gümrük idaresini,

Çıkış gümrük idaresi: TIR karnesi himayesinde eşya taşıyan taşıtın, akit taraflardan birinde uğradığı son gümrük idaresini,

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini,

Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımacılığının **başladığı yerdeki** akit taraflardan birine ait gümrük idaresini aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

A. Hareket gümrük idaresi

B. Yol boyu gümrük idaresi

C. Çıkış gümrük idaresi

D. Denetleme ve konaklama noktası gümrük idaresi

Hareket gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının başladığı akit taraflardan birine ait gümrük idaresini/idarelerini ifade eder.

**DOĞRU
CEVAP A**

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (TIR İŞLEMLERİ)

Yol boyu gümrük idaresi: Bir karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin bir TIR taşıması sırasında giriş ya da çıkış yaptığı gümrük idaresini,

Variş gümrük idaresi: Yükün tamamı veya bir kısmı ile ilgili TIR taşımasının sona erdiği gümrük idaresini,

Taşıt onay belgesi: Karayolu ile uluslararası eşya taşımacılığı yapılan taşıtların **TIR Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak imal edildiğini gösteren** ve Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** düzenlenen belgeyi

TIR işlemi: TIR taşımasının, bir akit taraftaki hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresi ile varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresi arasında gerçekleştirilen kısmını,

TIR işleminin başlaması: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte kontrol amacıyla hareket veya giriş (yol boyu) gümrük idaresine sunulması ve bu TIR karnesinin gümrük idaresince kabul edilmesini,

TIR işleminin ibrası: Varış gümrük idaresince eşyanın tam ve eksiksiz olarak teslim alınmasını veya eşyanın çıkış gümrük idaresinden yurtdışı edilmesini müteakip TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yaprağı bilgilerinin karşılaştırılarak TIR işleminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığıının tespitini,

TIR işleminin sona ermesi: Karayolu taşıtının, taşıt dizisinin veya konteynerin yükü ve bu yüke ilişkin TIR karnesi ile birlikte, kontrol amacıyla varış veya çıkış (yol boyu) gümrük idaresine sunulmasını ifade eder.

TIR taşıması: TIR Sözleşmesi hükümleri uyarınca TIR karnesi himayesinde eşyanın bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine taşınmasını ifade eder.

TIR Sözleşmesi: 16/1/1985 tarihli, 85/8993 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 12 Mayıs 1985 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanan 1975 tarihli TIR Karneleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesini ifade eder.

TIR karnesi: TIR Sözleşmesi ek-1'de yer alan örneğe uygun olarak Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) tarafından basılarak akit tarafların kefil kuruluşları aracılığıyla taşıyıcıların kullanımına sunulan ve TIR sistemi altında eşya taşımaya mahsus belgeyi ifade eder.

Erenköy gümrük idaresi → Hareket Gümrük İdaresi

Türkiye → Türkiye Çıkış Gümrük İdaresi

Bulgaristan

Bulgaristan Giriş Gümrük İdaresi

Bulgaristan Çıkış Gümrük İdaresi

TIR işlemi

Macaristan

TIR işlemi

Yol Boyu Gümrük İdareleri

Avusturya

TIR işlemi

Almanya

Varış Gümrük İdaresi

TIR sözleşmesi ile saptanan TIR rejimi altında eşyaların **bir hareket noktasındaki gümrük idaresinden bir varış noktasındaki gümrük idaresine taşınmasını** aşağıdakilerden hangisi ifade eder?

- A. TIR taşımacılığı**
- B. TIR Sözleşmesi
- C. TIR Karnesi
- D. TIR işlemi

**DOĞRU
CEVAP A**

Güzergâh katetme süresi

Madde 8 – (1) Giriş veya hareket gümrük idaresi tarafından, işlemleri tamamlanıp varış veya çıkış gümrük idaresine sevk edilecek taşıtın güzergâh kat etme süresi mevsim ve yol şartlarına göre en uzun mesafe için;

- a) Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında azami 120,
- b) Ekim, Kasım, Aralık, Ocak, Şubat ve Mart aylarında azami 168,
saate kadar belirlenir.

Kaçakçılık yapılacağına dair ihbar, istihbarat, kuvvetli şüphe bulunması, gerek taşınan eşya gerekse taşıyıcı hakkında gümrük idarelerinde risk verilerinin mevcut olması veya ATS cihazının takılması durumunda güzergâh katetme süresi olarak mümkün olan en kısa süre verilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulamasına göre **güzergâh kat etme süresi** Ekim- Kasım-Aralık-Ocak-Şubat-Mart aylarında kaç saattir?

- A. 144
- B. 172
- C. 192
- D. 168**

**DOĞRU
CEVAP D**

TIR rejimine kabul

MADDE 10 –

(1) TIR karnesi himayesinde uluslararası eşya taşımacılığı yapacak firma Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığından faaliyetine uygun olan uluslararası taşıma yapma yetki belgesini alır.

(2) Firma bağlı bulunduğu **ticaret odası** aracılığıyla, yetki belgesi, TIR Sözleşmesi ek-9'un ikinci bölümünde yer alan bilgi ve belgeler ile kefil kuruluşa başvurur.

(3) Firma başvurusu, TIR Sözleşmesi ek-9 hükümleri doğrultusunda, kefil kuruluş tarafından incelenir ve TIR taşımacılığı yapması uygun bulunan firmalara ilişkin bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) Genel Müdürlükçe yapılacak inceleme sonucunda TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda TIR rejimine kabulü uygun bulunan firmalar **tezkiye edilir**.

(5) Tezkiye edilen firmaların bilgileri, TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasına girilir. Ayrıca tezkiye edilen firmalar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

TIR rejiminden çıkarılma

MADDE 11-

- (1) Tezkiye edilmiş bir firmanın, kendi isteğiyle TIR rejiminden çıkmak istemesi veya gerekli şartları kaybettiğinin Genel Müdürlük ya da kefil kuruluş tarafından tespit edilmesi halinde tezkiyesi iptal edilir.
- (2) İki yıl içerisinde herhangi bir TIR taşıması yapmadığı tespit edilen firmaların tezkiyeleri Genel Müdürlükçe resen iptal edilir. Bu süreyi üç yıla çıkarmaya Genel Müdürlük yetkilidir.
- (3) Tezkiyesi iptal edilen firmanın bilgileri TIR/Transit Takip Programı ile Uluslararası TIR Veri Bankasından silinir.

TIR rejiminden geçici veya daimi ihraç

MADDE 12 –

(1) TIR Sözleşmesi, gümrük mevzuatı veya ilgili diğer mevzuat hükümlerini ciddi surette ihlal ettiği tespit edilen firmalar, TIR Sözleşmesinin 38 inci maddesi gereğince TIR rejiminden geçici veya daimi olarak ihraç edilir.

(2) İhraç kararı yedi gün içinde, ihraç edilen firmaya, firmanın ikametgâhının bulunduğu akit tarafın yetkili makamlarına, ihlalin yapıldığı ülke ya da gümrük bölgesindeki kefil kuruluşu, TIR Yürütme Kuruluna ve gümrük idarelerine bildirilir.

Başlamış taşımalarda yapılacak işlemler

MADDE 12/A

(1) Taşıyıcı firmanın geçici veya daimi ihraç edildiği ya da tezkiyesinin iptal edildiği tarihten önce başlamış taşımalarda;

a) Çıkış gümrük idaresince Kara Kapıları Taşıt Takip Programından taşıtın çıkış işlemi yapılır ve TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

b) Özet beyan modülünden “Teslim Alma” kaydı düzenlenir ve varış gümrük idaresince TIR karnesi veri girişi yapılarak sonlandırılır.

c) Başka bir Akit Tarafta başlamış taşımada bu firmaya ait TIR karnesi giriş gümrük idaresince kabul edilmez.

TIR rejiminden yararlanacak taşıtlar ve konteynerler

MADDE 13 -

(1) TIR karnesi himayesinde uluslararası taşımacılık, TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış taşıtlar ve/veya konteynerler ile yapılır.

(2) TIR Sözleşmesinde öngörülen şartlara uygun olarak yapılmış;

a) Taşıtlar için, taşıt onay belgesi,

b) Konteynerler için, konteyner onay plakası,
düzenlenir.

11.12- Taşıt Onay Belgesi

Taşıt onay belgesi düzenlenecek taşıtlar

MADDE 14 -

(1) TIR Sözleşmesinin 12, 13 ve 14 üncü maddeleri doğrultusunda;

a) Kamyonlar,

b) Kamyonetler (panelvanlar dahil),

c) Özel amaçlar için kullanılan taşıtlar, (soğuk hava tertibatlı, sarnıçlı, tecritli, tanker vb. gibi)

ç) Brandalı taşıtlar,

d) Römork ve yarı römorklar,

için taşıt onay belgesi düzenlenir.

Karayolu ile Uluslararası Eşya Taşımacılığı yapan taşıtların TIR Sözleşmesinde belirtilen teknik şartlara haiz olduğunu gösteren “Karayolu Taşıtı Onay Belgesi”, **bu belgeyi veren ülkenin dilinde ve Fransızca veya İngilizce** basılıdır.

Gümrük Genel Tebliği' ne göre aşağıdakilerden hangisi **taşıt onay belgesi düzenlenecek** taşıtlardan biri **değildir**?

A. Kamyonlar

B. Çekiciler

C. Kamyonetler (panelvanlar dahil)

D. Römorklar ve yarı römorklar

**YANLIŞ
CEVAP B**

Taşıt onay belgesinin düzenlenmesi

MADDE 15 –

- (1) Taşıt onay belgesi, Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen **gümrük idarelerince** Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS) kullanılarak düzenlenir. Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından belirlenen taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idareleri Genel Müdürlüğe bildirilir.
- (2) Taşıt onay belgesi başvurusunda bir dilekçe ekinde;
 - b) **Araç tescil belgesi,**
 - c) Taşıt listesini gösteren **taşıt belgesi** yer alır.

(3) Taşıt onay belgesi, tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtların TIR Sözleşmesi ek-2'de yer alan teknik şartlara sahip olduğunun tespit edilmesi halinde TIR Sözleşmesi ek-6'da yer alan açıklama notları da dikkate alınarak, gümrük müdürü veya yetkilendireceği müdür yardımcısı başkanlığında ETOBS üzerinden oluşturulacak 3 kişilik komisyon tarafından, **iki yıl süreyle geçerli olmak üzere** TIR Sözleşmesi ek-4'te yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında düzenlenen **Taşıt Onay Belgesi** kaç yıl geçerlidir?

- A. 5 yıl
- B. 1 yıl
- C. 3 yıl
- D. 2 yıl**

**DOĞRU
CEVAP D**

(4) Eşya güvenliğinin sağlanması için taşıta birden fazla gümrük mührünün tatbik edilmesinin gerekmesi halinde mühür sayısı, taşıt onay belgesinin 5 no.lu bölümüne yazılır.

(5) ETOBS üzerinden düzenlenerek A4 formatında çıktısı alınan taşıt onay belgesinin ilgili yeri imzalanır, her bir sayfası mühürlenir ve belgenin sayfaları birbirinden ayrılmayacak şekilde tutturulur.

(6) İkinci fıkranın (ç) bendinde belirtilen belgeler tasdik edilerek işlemi biten taşıt onay belgesi ile birlikte taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir.

Geçerlilik süresi biten taşıt onay belgeleri

MADDE 16 –

(1) Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulur. Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere ETOBS üzerinden **otuz gün ek süre verilir** ve işlemler 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre tamamlanır.

(2) **Bir TIR taşıması sırasında geçerlilik süresi biten taşıt onay belgesi, bu taşımanın sonuna kadar geçerli kabul edilir.**

(3) Taşıt onay belgesinin yenilenmesi için geçerlilik süresinin bitimine en fazla **otuz gün kala**, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine başvurulur. Gümrük idaresince 15 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca şartların sağlandığının tespit edilmesi ve yapılan incelemede yenilenmesi talep edilen taşıt onay belgesi ve eki belge ve fotoğraflardan bir farklılığın olmadığına anlaşıldığı takdirde, 15 inci maddenin beşinci fıkrasına göre işlem yapılarak taşıt onay belgesi firmaya verilir. Farklılık tespit edilmesi durumunda ise belge yenileme talebi reddedilir ve belge iptal edilerek 15 inci maddede yer alan yeni belge düzenlemeye ilişkin hükümler çerçevesinde talep değerlendirilir.

(4) Taşıt onay belgesi en fazla üç defa yenilenebilir.

(5) Geçerlilik süresi dolan taşıt onay belgesi için belgenin düzenlendiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresine başvurulması halinde, başvuru yapılan gümrük idaresine bir önceki belge ibraz edilerek 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

Taşıt onay belgesi ile ilgili diğer hususlar

MADDE 18 –

- (1) 14 üncü maddede yer alan ve tezkiye edilen firmalar adına kayıtlı taşıtlar için taşıt onay belgesi düzenlenir.
- (2) Çekiciler ile ağır veya havaleli eşya taşıyan taşıtlar için taşıt onay belgesi aranmaz.
- (3) Geçici olarak ihraç edilenler hariç TIR Sözleşmesi hükümlerine göre TIR rejiminden daimi olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir. Geçici ihraç edilen firmaların belge değişikliği, ek süre, yenileme ve yeni taşıt onay belgesi verilmesi talepleri kabul edilmez.
- (4) Taşıtın kayıtlı olduğu firmanın değişmesi nedeniyle yeni bir taşıt onay belgesi talep edilmesi halinde, taşıt için önceki firma adına düzenlenmiş taşıt onay belgesi, iptal edilmek üzere taşıt onay belgesi düzenlemeye yetkili gümrük idaresine ibraz edilir. Ancak, belgenin ibraz edilemeyeceğinin beyan edilmesi halinde, taşıtın daha önce kayıtlı olduğu firmadan alınacak bir yazı veya bunun mümkün olmaması halinde verilecek bir taahhütname ile 15 inci maddeye göre yeni taşıt onay belgesi düzenlenir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında düzenlenen **Taşıt Onay Belgesi** ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

A. TIR rejiminden geçici olarak ihraç edilen firmalar adına düzenlenen taşıt onay belgeleri iptal edilir

B. Taşıt onay belgesinin sahte olarak düzenlendiğinin tespit edilmesi halinde sistemde kayıtlı olan belge iptal edilerek belgenin iptal edildiği tarihten itibaren altı ay süreyle sistem üzerinden taşıta bloke konur

C. Branda veya üzerindeki bilgilerde değişiklik nedeniyle, taşıtın dış görünümünün taşıt onay belgesi eki fotoğraflardan belirgin şekilde farklı hale gelmesi halinde belge iptal edilerek, yeni taşıt onay belgesi düzenlenir

D. Taşıt onay belgesi süresinin yurtdışında sona ermesi halinde, taşıt onay belgesini düzenleyen gümrük idaresine yazılı olarak başvurulması durumunda, Gümrük idaresi tarafından firma dosyası incelenerek bir defaya mahsus olmak üzere sistem üzerinden otuz gün ek süre verilir

Düzenlenen taşıt onay belgelerinin;

- a) Bir nüshası taşıtın kayıtlı olduğu firmaya verilir,
- b) Bir nüshası resmi yazıyla firmanın müracaat dilekçesinde belirtilen TIR işlemlerini yürüttüğü ticaret odasına bir ay içinde gönderilir,,
- c) Bir nüshası komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte ilgili firma adına gümrük idaresinde açılan dosyada saklanır.

Gümrük idaresince düzenlenen **kara yolu taşıt onay belgelerinin** nüshalarının bulundurulması /gönderilmesi ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A. Bir nüshası taşıtın bağlı olduğu firmaya gönderilir
- B. Bir nüshası firmanın müracaat dilekçesinde de belirttiği, TIR işlemlerini yürüttüğü odaya resmi yazı ile gönderilir
- C. Bir nüshası, onay belgesini veren komisyon tarafından düzenlenecek tutanakla birlikte gümrük idaresinde ilgili firma adına açılan dosyada saklanır
- D. Bir nüshası taşıtı kullanan şoföre verilir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

11.13- TIR Karnesi

TIR Sistemi, Gümrük mührü altında uluslararası eşya taşımacılığını maksimum kapsamda kolaylaştırmayı planlar. Sistem, ülkeleri transit geçebilmek için gerekli olan ve risk sayılan gümrük vergi ve resimlerini kapsayan garantileri sağlar. Gümrük makamları ve uluslararası tüccar toplulukları arasındaki sorumlulukları dengeler.

TIR Sistemi, uluslararası eşya taşımacılığındaki farklı paydaşlara aşağıdaki faydaları sunar:

- Ticareti ve taşımacılığı kolaylaştırmak
- Geçişlerindeki gecikmeleri önler; formaliteleri azaltarak taşıma maliyetini düşürür.
- Standart kontrollerin uygulanması ve standart belgelerin kullanılmasıyla geçişleri kolaylaştırır; ve sonuç olarak Uluslararası ticaretin gelişmesini teşvik eder.

Taşıma sektörü için ;

- Eşyanın uluslararası sınırları geçerek bir yerden başka bir yere en az müdahale ile taşınmasını sağlar;
- Gecikmeler ve geçiş maliyetleri azalır;
- Belgeler basitleştirilmiş ve standartlaştırılmıştır.
- Geçiş sınırlarında gümrük garanti depozitosu vermeye gerek yoktur.

Gümrük Makamları için ;

- Uluslararası eşya taşımacılığı sırasında risk sayılan gümrük vergi ve resimleri 50.000 \$ a kadar garanti altına alınmıştır,
- Eşyanın geçişlerinde muayene ihtiyacını azaltır,
- Gümrük kontrolünü ve dokümantasyonu kolaylaştırır,
- İthalat ve ihracat için iç gümrükleme noktalarını kullanarak Gümrük personeline daha verimli çalışma imkanı sağlar.

TIR Sözleşmesi Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu UNECE gözetiminde özenle hazırlanan (1975 TIR Sözleşmesi) **TIR Karnesi Himayesinde eşyaların uluslararası taşınmasına dair gümrük sözleşmesidir.** 1975 TIR Sözleşmesi 1978 yılından itibaren günün gelişen ekonomik şartlarına uygun olarak 20 defa revize edilmiş, en son yapılan değişiklikler 12 Mayıs 2002 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli **TIR Sözleşmesi'nin** tam adıdır?

- A. Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Sözleşmesi
- B. TIR Plakalı Araçlarla Karayolu Taşımacılığına İlişkin Uluslararası Sözleşme
- C. TIR Kameleri Himayesinde Uluslararası Eşya Taşınmasına Dair Gümrük Sözleşmesi**
- D. Uluslararası, Karayolu Gümrük Taşımacılığına ilişkin Gümrük Sözleşmesi

**DOĞRU
CEVAP C**

TIR Karnesi Nedir?

TIR Karnesi işlemleri karayolu taşımacılığının daha güvenli, taşıyıcı firmanın daha az işlem yaparak uluslararası ticareti gerçekleştirmelerini sağlar. Bu sistem ülkelerin sisteme dahil olmalarıyla başlar. Ülkemiz 1966 yılında, bakanlar kurulu kararıyla sisteme taraf olmuştur.

Sistemin düzenli işleyişini sağlamak amacıyla her ülkede kefil kuruluşlar oluşturulur. Tüm bu kuruluşların da bağlı bulundukları uluslararası kefil kuruluş olan: International Road Transport Union (**IRU**) vardır. **Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)** ulusal kefil kuruluştur.

Ülkemizdeki TIR ve ATA Karnesi uygulamaları hususunda "**Kefil Kuruluş**" sıfatıyla kim görevlendirilmiştir?

- A. TŞOF
- B. TOBB**
- C. UND
- D. ATO

**DOĞRU
CEVAP B**

TIR Karnesi özellikle uluslararası anlamda karayolu taşımacılığı sırasında yük taşıyan tırların gümrük geçişlerinde **daha az prosedürle uğraşılmasını ve dolayısı ile zaman tasarrufu elde edilmesini sağlayan** gümrük transit belgesidir. TIR karnesi sayesinde karayolu taşımacılığının hem taşıyıcı firma hem de ithalatçı ve ihracatçı firmalar için daha güvenli hale gelmesi sağlanmaktadır.

Eşya, TIR Karnesi himayesinde hareket noktasındaki gümrük idaresinden, varış noktasındaki gümrük idaresine kadar bir prosedür altında taşınır ve bu prosedüre TIR Sözleşmesi kapsamında "TIR taşıması" denir.

Aşağıdakilerden hangisi “Nakliyeciler açısından” **TIR sisteminin** avantajlarından biri **değildir?**

- A. Sınırlarda minimum engelleme sağlaması
- B. Ulusal Prosedür uygulanmasında yaşanacak gecikmeleri azaltması
- C. Ulusal garanti ve dokümantasyona (belgeleme) gerek olmaması**
- D. Maliyet azaltması

**YANLIŞ
CEVAP C**

TIR Sözleşmesine Taraf Ülkeler

Afganistan, Almanya, Arnavutluk, Avusturya, Azerbaycan, Belçika, Bosna Hersek, Beyaz Rusya, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Ermenistan, Estonya, Fas, Finlandiya, Fransa, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İran, İrlanda, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya, Kazakistan, Kıbrıs, Kirgızistan, Kuveyt, Letonya, Litvanya, Lübnan, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya, Malta, Moldova, Moğolistan, Norveç, Özbekistan, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Karadağ, Slovakya, Slovenya, Suriye, Tacikistan, Türkmenistan, Tunus, **Türkiye**

Aşağıdakilerden hangisi 1975 tarihli TIR Sözleşmesi'ne **taraf ülkelerden** biridir?

A. İtalya

B. Kosova

C. Mısır

D. Irak

**DOĞRU
CEVAP A**

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması

MADDE 19 - (1) TIR Sözleşmesi ve gümrük mevzuatı hükümlerine uygun olarak ve ek-4'te yer alan kurallar doğrultusunda doldurulmuş TIR karnesi, taşıyıcı firma temsilcisi veya sürücü tarafından gümrük idaresine ibraz edilir.

(2) TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir. TIR karnesinde hareket, yol boyu ve varış gümrük idarelerinde işlem yapılmasına yetecek sayıda koparılabilir yaprak bulunması gümrük idaresi tarafından aranır.

(3) Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir. Ancak, bir taşıt dizisi ile tek bir karayolu taşıtına veya taşıt dizisine yüklenen birden fazla konteyner için de tek bir TIR karnesi düzenlenebilir. TIR karnesinin bir taşıt dizisi veya birden fazla konteyner için düzenlendiği durumda, her taşıtın veya konteynerin muhteviyatı TIR karnesinin eşya manifestosu bölümünde ayrı ayrı belirtilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi'ne göre TIR karnesinin kullanılması ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A. TIR karnesi karneyi veren kuruluş tarafından saptanan süre içerisinde, hareket gümrüğünde gümrük kontrolünden geçmesi şartı ile TIR taşımasının varış gümrüğünde tamamlanmasına kadar geçerlidir
- B. TIR karnesi, hareket ilkesinde veya TIR karnesi sahibinin yerleştiği veya ikamet ettiği ülkede verilir
- C. Bütün yapraklar, TIR Karnesi sahibi veya temsilcisi tarafından tarih atılmak suretiyle imzalanır
- D. Bir taşıt dizisi (bağlı araçlar) veya bir veya bir dizi karayolu taşıtına bağlı birden fazla her konteyner için ayrı ayrı TIR karnesi düzenlenir**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(4) Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması kapsamında taşınması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için ayrı TIR karnesi düzenlenir. Ağır veya havaleli eşyanın taşınması için kullanılan TIR karnesinin kapak sayfası ile tüm yapraklarında büyük harflerle **İngilizce** olarak “HEAVY OR BULKY GOODS” veya **Fransızca** olarak “MARCHANDISES PONDÉREUSES OU VOLUMINEUSES” ibaresi yer alır.

(6) Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür.

TIR karnesinin düzenlenmesi ve kullanılması ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

A. TIR karnesi tek bir yolculuk için geçerlidir

B. Normal eşya ile ağır veya havaleli eşyanın tek bir TIR taşıması durumunda, normal eşya ile ağır veya havaleli eşya için aynı TIR karnesi düzenlenir

C. Her bir taşıt, konteyner veya yük kompartımanı için tek bir TIR karnesi düzenlenir

D. Transit, ihracat veya mahrece iade konusu eşyanın, aynı TIR karnesi himayesinde taşınması mümkündür

**YANLIŞ
CEVAP B**

(7) Üzerinde silinti veya kazıntı bulunan ya da ilgili sayfasında daha önce işlem gördüğü gümrük idaresinin mührü bulunmayan TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.

(8) TIR karnesinde yer alan bilgilerde hata olduğunun tespit edilmesi durumunda, hatalı yazının üzeri okunaklı olarak çizilerek doğru verinin yazılması ve bu değişikliğin düzeltme ve ilaveyi yapan kişi tarafından imzalanmasından sonra gümrük memuru tarafından resmi mühürle mühürlenmesi halinde bu TIR karnesi gümrük idaresi tarafından kabul edilir.

1975 tarihli TIR Sözleşmesi uygulaması bağlamında
üzerinde silinti/kazıntı bulunan TIR karneleri gümrük
idarelerinde nasıl bir işlem görür?

- A. Gümrük idarelerince yenisi verilir
- B. Gümrük idarelerince kabul edilmez**
- C. Gümrük idarelerince ceza verilir
- D. Gümrük idarelerince usulsüzlük cezası uygulanarak kabul edilir

**DOĞRU
CEVAP B**

TIR karnesi himayesinde eşya taşıma yöntemleri

MADDE 20 -

(1) Bir TIR taşımasında hareket ve varış gümrük idarelerinin toplam sayısı dördü geçemez. TIR karnesi, ancak hareket gümrük idaresinin/idarelerinin bu karneyi kabul etmesi halinde varış gümrük idaresine/idarelerine sunulabilir.

(2) TIR karnesinin Volet-1 ve Volet-2 yapraklarının;

a) 2 no.lu kutusuna hareket gümrük idaresi/idareleri,

b) 12 no.lu kutusuna varış gümrük idaresi/idareleri ile bu varış gümrük idaresi/idarelerine boşaltılacak eşya miktarı, yazılır.

1975 tarihli TIR sözleşmesine göre aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A. Bir TIR taşıması, 1 hareket ve varış gümrük idaresini kapsar**
- B. Her karayolu taşıtı veya konteynır için bir TIR karnesi düzenlenir
- C. TIR karnesi yalnız bir yolculuk için geçerlidir
- D. TIR rejimi altında taşınan eşyadan yol boyu gümrük idarelerince ithal veya ihraç vergi resimleri tahsil edilmez veya teminat saymaz

**YANLIŞ
CEVAP A**

Geçerlilik süresi biten TIR karneleri

MADDE 22 –

- (1) **Kefil kuruluş (TOBB)**, TIR karnesinin geçerlilik süresini tespit eder. Geçerlilik süresi biten TIR karneleri gümrük idarelerince kabul edilmez.
- (2) Geçerlilik süresinin bitiş tarihinde veya bu tarihten önce hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilen TIR karnesi, TIR taşıması sonlandırılıncaya kadar geçerli kabul edilir.

Aşağıdaki kuruluşlardan hangisi 1975 tarihli TIR Sözleşmesi kapsamında **TIR karnelerinin geçerlilik süresini belirlemeye** yetkilidir?

- A. TIR işlemin sona ermesi
- B. TIR işleminin başlaması
- C. TIR taşımasının başlaması
- D. Ankara Ticaret Odası**

**YANLIŞ
CEVAP D**

(3) Geçerlilik süresi biten bir TIR karnesinin hareket gümrük idaresi tarafından sehven kabul edilerek eşyanın sevk edilmesi ve bu durumun diğer bir hareket gümrük idaresi, giriş, varış veya çıkış gümrük idaresi tarafından tespit edilmesi halinde, durumu tespit eden gümrük idaresi tarafından TIR karnesi sonlandırılarak TIR karnesi Volet-2 yaprağı ve dipkoçanına sonlandırma gerekçesine ilişkin gerekli meşruhat düşülür. TIR karnesinin “onaylı rapor” sayfası doldurulur. TIR/Transit Takip Programında Volet-2 kaydına ilişkin işlemler tamamlanarak sonlandırma gerekçesine ilişkin açıklama yapılır.

Diğer hususlar

MADDE 23 -

(1) TIR Sözleşmesine taraf ve Sözleşmeyi uygulayan ülkeler ile bu ülkelerde TIR karnesi vermeye yetkili kefil kuruluşların listesi ve bu kuruluşlar tarafından verilen TIR karnelerinin kapak sayfasının 4 üncü satırına basılan kaşe veya mühür ile atılan imza örnekleri Genel Müdürlükçe gümrük idarelerine bildirilir.

(2) Bu kefil kuruluşlardan başka kuruluşlar tarafından verilen karneler kabul edilmez.

(3) TIR karnesinin veri girişi sırasında, kayıp, çalıntı, yok olma veya firmanın ihraç edilmesi nedenleri ile "TIR karnesi kaydında tahdit var" uyarısı alınması halinde veri girişine devam edilmez

(4) Serbest Bölgeler de dahil olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir gümrük idaresinden başlayıp yine bu Bölge içindeki bir gümrük idaresinde sona eren taşımalar için TIR karnesi kullanılamaz.

Tütün ve alkol taşımacılığı

MADDE 61 - (1) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin miktarı ne olursa olsun normal TIR karneleri (Model 1) kapsamında taşınmasına izin verilmez.

(2) Ek-10'da yer alan içki, sigara ile bunların türevlerinin, TIR Sözleşmesi gereğince, Tütün – Alkol TIR karneleri (Model 2) kapsamında taşınması gerekmektedir birlikte, uluslararası kefil kuruluş tarafından bu eşyalara ilişkin kefalet halihazırda kabul edilmediğinden bu eşyaların, Tütün – Alkol TIR karneleri kapsamında da taşınmasına izin verilmez. Bu eşyalara ilişkin kefaletin uluslararası kefil kuruluş tarafından kabulü halinde bu durum Genel Müdürlükçe duyurulur.

(3) Birinci ve ikinci fıkrada belirtilen alkol ve tütün ile bunların türevleri dışında kalan eşyanın (ham tütün, bira ve şarap) normal TIR karneleri ile taşınması mümkündür.

TIR karnesine fatura eklenmesi

MADDE 56 –

(1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 11 inci maddesi saklı kalmak kaydıyla, TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

(2) Ancak; TIR karnesinin 10 no.lu kutusunda, eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya “fatura muhteviyatı eşya”, “ekli liste muhteviyatı eşya” gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

(3) Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir. Süresi içerisinde faks fatura veya proforma faturaya ilişkin asıl faturanın ibraz edilmemesi halinde, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır ve asıl fatura ibraz edilinceye kadar faks fatura veya proforma fatura ile yeni bir işlem yapılmasına izin verilmez.

"I- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapıldığı hallerde, TIR karnesine fatura eklenmesi zorunlu değildir.

II- TIR Karnesinin 10 no'lu kutusunda eşyanın tam tespitini mümkün kılacak bir tanımın yapılmadığı veya "fatura muhteviyatı eşya, ekli liste muhteviyatı eşya" gibi tanımların yer aldığı durumlarda TIR Karnesine fatura eklenmesi zorunludur.

III- Asıl faturanın ibraz edilemediği durumlarda, asıl faturanın on beş gün içerisinde ibraz edileceğine dair taahhütname alınarak, faks fatura veya proforma fatura ile işlem yapılmasına izin verilir."

TIR Karnesine **fatura eklenmesine ilişkin** yukarıdaki ifadelerden hangisi veya hangileri **doğrudur**?

A. II-III

B. I-II-II

C. Yalnız I

D. Yalnız III

**DOĞRU
CEVAP B**

11.14- Supalan İşlemi

Supalan Nedir?

Supalan kısaca eşyanın sundurma veya antrepoya boşaltılmaksızın bulunduğu aracın üzerinde muayene edilerek sahibine teslim edilmesi işlemine denilmektedir. Teknik olarak yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemleri olarak ifade edilmektedir.

Supalan Nedir?

Yaygınlaştırılmış basitleştirilmiş usul işlemlerinin getirdiği kolaylıklardan;

- Dökme olarak gelen eşyalar ;
- Getirildiği mahalde bulunan geçici depolama yeri ve antrepoya konulamayacak ağırlıkta ve hacimdeki dökme olmayan eşyalar
- Konulması halinde boşaltılması ve teslimi sırasında gümrük idaresi, işletici ve yükümlü açısından külfet doğurabilecek ağırlıkta ve hacimde ya da kırılabilir, telef ve zayi olabilir nitelikte dökme olmayan eşyalar,

Supalan Nedir?

- **Boşaltılması ve taşınması özel düzenekli araç ve taşıt gerektiren eşyalar**
- Getirildiği mahalde konulmasına ve korunmasına yönelik özel düzenek ve yapı bulunmayan petrol ürünleri ile yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı, yanmayı artırıcı, tehlikeli ve zararlı kimyasal Maddeler ile gıda Maddeleri ithal eden ithalatçılar ve Onaylanmış Kişi Statü Belgesi ya da Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası sahibi olan ithalatçılar eşyaları için yaygın basitleştirilmiş usul uygulanmalarından faydalanmayı talep edebilirler.

Bu talepler gümrük müdürlükleri nezdinde değerlendirilmektedir.

TIR sistemine göre kamyon üstü yapılan gümrük işlemine ne ad verilir?

- A. Dâhilde işleme
- B. Supalan işlemi**
- C. Elleçleme
- D. Depolama

**DOĞRU
CEVAP B**